

UTDRAG

§ 89

Dnr 2013/KS 0096 10

Kommunplan 2014-2016

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Med hänvisning till vad som redovisas i kommunplanen föreslår kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar att

1. fastställa utdebiteringen för 2014 till 19,48 kronor per skattekrona,
2. den i kommunplanens kapitel 2 redovisade visionen för år 2030 ska ligga till grund för den verksamhet kommunen bedriver och planerar liksom för kommunens insatser och påverkan utanför den egna verksamheten,
3. fastställa de kommungemensamma uppdrag och kvalitetsgarantier som framgår av kapitel 4 i kommunplanen,
4. fastställa de kommungemensamma mål som framgår av kapitel 5 i kommunplanen,
5. fastställa de mål för olika verksamhetsområden som anges i kapitel 6 i kommunplanen,
6. de nu gällande mål som anges i bilaga 7 till kommunplanen ska utgå under planperioden 2014-2016
7. fastställa budgeterade ramanslag per verksamhetsområde för budgetåren 2014-2016 enligt vad som framgår av bilagorna 1 och 2 till kommunplanen,
8. fastställa budgeterade resultaträkningar, finansieringsanalyser och balansräkningar för budgetåren 2014-2016 enligt bilagorna 3 och 4 till kommunplanen,
9. fastställa det budgeterade investeringsprogram som redovisas i bilaga 5 till kommunplanen,
10. godkänna att kommunstyrelsen får besluta efter förslag från berörd nämnd om smärre omfördelningar mellan verksamhetsområden inom en nämnd om det behövs för att uppnå en bättre samlad måluppfyllelse inom nämndens verksamheter,
11. lån får tas upp inom en ram på 750 miljoner kronor,
12. godkänna att kommunen sammantaget tecknar borgen såsom för egen skuld för Tyresö Bostäder AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 1 690 miljoner kronor, jämte därpå

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

- löpande ränta och kostnader,
13. fastställa revisorernas budget till 1 350 000 kronor för 2014 samt
 14. den årliga borgensavgiften för Tyresö Bostäder AB uppgår till 0,4 procent av borgensbeloppet per år from 2014-01-01.

Kommunstyrelsens beslut

15. Samhällsbyggnadschefen ges i uppdrag att utarbeta en strategi för markförvärv och förädling av markinnehav inom verksamhetsområde nr.1 Plan och exploatering.
16. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation

Anita Mattsson (S) reserverar sig med hänvisning till Socialdemokraternas alternativ till kommunplan för 2014-2016.

Protokollsanteckning

Marie Åkesdotter (MP) deltar inte i besluten och återkommer till kommunfullmäktige med eget förslag till kommunplan 2014-2016.

Elisabet Hedlund (V) hade inte deltagit i besluten om hon hade haft rösträtt och återkommer till kommunfullmäktige med eget förslag till kommunplan 2014-2016.

Beskrivning av ärendet

Förslag till kommunplan 2014-2016 har utarbetats enligt den styrprocess som antogs av kommunfullmäktige år 2011. Efter kommunfullmäktiges beslut upphör nu gällande kommunplan 2013-2015 från och med 1 januari 2014.

Ordförandeförslag

Jag yrkar bifall till Alliansens förslag till kommunplan 2014-2016.

Yrkande

Anita Mattsson (S) yrkar bifall till Socialdemokraternas alternativ till kommunplan för 2014-2016.

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på kommunstyrelsens förslag till kommunstyrelsens beslut 15 och 16 och finner att kommunstyrelsen har bifallit dem.

Ordföranden ställer proposition på ordförandeförslaget.

Ordföranden ställer proposition på Anita Mattssons (S) yrkande.

Kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Bilagor

Synpunkter från fackliga organisationer på kommunplan 2014-2016.pdf
 Tjänsteskrivelse remissvar angående utkast till omvärldsanalys i kommunplan 2014-2016.pdf
 Tjänsteskrivelse kommunplan 2014-2016.pdf
 Kommunplan 2014-2016.pdf
 Socialdemokraternas budgetalternativ 2014-2016.pdf
 Kommentarer kommunala rådet för funktionshinder Kommunplan 2014-2016.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Tyresö kommun

Catarina Stavenberg, kvalitetschef
Anders Elfving, budgetchef

TJÄNSTESKRIVELSE

2013-05-20

1 (5)

Dnr 2013/KS 0096 10

Kommunstyrelsen

Kommunplan 2014-2016

Förslag till beslut

Med hänvisning till vad som redovisas i kommunplanen föreslår kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar att

1. fastställa utdebiteringen för 2014 till 19,48 kronor per skattekrona,
2. den i kommunplanens kapitel 2 redovisade visionen för år 2030 ska ligga till grund för den verksamhet kommunen bedriver och planerar liksom för kommunens insatser och påverkan utanför den egna verksamheten,
3. fastställa de kammungemensamma uppdrag och kvalitetsgarantier som framgår av kapitel 4 i kommunplanen,
4. fastställa de kammungemensamma mål som framgår av kapitel 5 i kommunplanen,
5. fastställa de mål för olika verksamhetsområden som anges i kapitel 6 i kommunplanen,
6. de nu gällande mål som anges i bilaga 7 till kommunplanen ska utgå under planperioden 2014-2016

7. fastställa budgeterade ramanslag per verksamhetsområde för budgetåren 2014-2016 enligt vad som framgår av bilagorna 1 och 2 till kommunplanen,
8. fastställa budgeterade resultaträkningar, finansieringsanalyser och balansräkningar för budgetåren 2014-2016 enligt bilagorna 3 och 4 till kommunplanen,
9. fastställa det budgeterade investeringsprogram som redovisas i bilaga 5 till kommunplanen,
10. godkänna att kommunstyrelsen får besluta efter förslag från berörd nämnd om smärre omfördelningar mellan verksamhetsområden inom en nämnd om det behövs för att uppnå en bättre samlad måluppfyllelse inom nämndens verksamheter,
11. lån får tas upp inom en ram på 750 miljoner kronor,
12. godkänna att kommunen sammantaget tecknar borgen såsom för egen skuld för Tyresö Bostäder AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 1 690 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader samt
13. fastställa revisorernas budget till 1 350 000 kronor för 2014 samt
14. den årliga borgensavgiften för Tyresö Bostäder AB uppgår till 0,4 procent av borgensbeloppet per år from 2014-01-01.

Med hänvisning till vad som redovisas i kommunplanen föreslås kommunstyrelsen besluta att

- ge i uppdrag till samhällsbyggnadschefen att utarbeta en strategi för markförvärv och förädling av markinnehav inom verksamhetsområde nr.1 Plan och exploatering

Bo Renman

Kommundirektör

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Förslag till kommunplan 2014-2016 har utarbetats enligt den styrprocess som antogs av kommunfullmäktige år 2011. Det är därmed tredje gången en långsiktig kommunplan tas fram enligt styrprocessen. Efter kommunfullmäktiges beslut upphör nu gällande kommunplan 2013-2015 från och med 1 januari 2014.

Process för framtagandet av kommunplanen

Arbetet med framtagande av kommunplanen har följt styrprocessen. Kommunstyrelsens ledamöter och ersättare, nämndernas presidier samt kommundirektören med ledningsgrupp och stab har vid fem planeringstillfällen utvärderat styrprocessen, redovisat årsbokslut samt arbetat med omvärldsanalys, mål och resursfördelning. Utkast till kommunplan med framför allt aktuell omvärldsanalys har remitterats till nämnder, råden och centrala samverkansgruppen. En sammanställning av remissvaren har redovisats för deltagarna under planeringsarbetet. Sammanställningen och samtliga remissvar anmäls till kommunstyrelsen.

Kommunplanen kommer att behandlas i centrala samverkansgruppen 2013-05-23.

Kommunplanens struktur och förtydliganden

Kommunplanen har huvudsakligen samma struktur som tidigare. Det som är nytt är att gemensamma uppdrag och kvalitetsgarantier anges i ett eget kapitel, att riskanalys och internkontroll beskrivs samt att kommunens aktuella taxor och avgifter finns förtecknade i bilaga. Intäkter från taxor och avgifter är en del av verksamheternas finansiering och nämnderna har i uppdrag att årligen göra en översyn. Vid sammanträdet föreslås justering av renhållningstaxan och brukaravgifter i VA-taxan att träda i kraft 2014-01-01.

Kommungemensamma mål och mål per verksamhetsområde har förtydligats dels genom omformuleringar och numrering, dels anges vilket år målen ska vara uppfyllda. Vissa förtydliganden har också gjorts för att målen ska kunna följas upp då mätmetoder förändrats sedan målen fastställdes.

Nio mål, som fastställts i tidigare kommunplaner, föreslås utgå. Det beror huvudsakligen på att målen inte uppfyller de krav på målformulering som framgår av styrprocessen. De mål som föreslås utgå, framgår av bilaga 7.

I övrigt har främst uppföljningssystemet förtydligats, kapitel 8 samt uppdrag om konkurrensutsättning och utvecklad valfrihet.

Mål att uppnå 2016

Alliansen föreslår nya eller skärpta långsiktiga mål inom följande kommunövergripande områden;
ökad andel förvärvsarbetande, företagsklimat, nöjd medarbetarindex samt sjukfrånvaro.

För verksamheterna föreslås nya mål med fokus på;
detaljplanering i Trollbäcken, förbättrad framkomlighet på Tyresövägen, kollektivtrafik mellan kommundelarna, nöjdhet och anslutning till insamling av hushållsavfall och matavfall, kundnöjdhet inom bygglov, nöjdhet med förskola och pedagogisk omsorg, andel behöriga elever till gymnasiet, anläggningsförsörjning samt nöjdhet med äldreomsorg.

Resursfördelning

Alliansen föreslår utifrån redovisade planeringsförutsättningar sammanfattningsvis följande resursfördelning:

Samtliga verksamhetsområden får en generell uppräknig av 2013 års driftsbudget med 1,0 procent. Utifrån centrala löneavtal samt låg eller obefintlig inflation är bedömningen att det innebär behov av prioriteringar och effektiviseringar motsvarande 0,5 procent.

Verksamhetsområdena Förskola, Grundskola, Gymnasium samt Äldreomsorg förstärks dessutom utifrån den demografiska utvecklingen vilket sammantaget innebär en ökning av driftsanslagen på 22,4 miljoner.

Alliansen föreslår särskilda satsningar därutöver inom förskola, omsorg om personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg för stöd till utsatta barn, aktivitetsstöd inom kultur och fritid,

gymnasiet, utvecklingsprojekt inom studie och yrkesvägledning, stöd för att inom fritidsgårdsverksamheten skapa fler alternativ och driftsformer, ökad driftsbudget för investeringar i vägar och infrastruktur samt för vissa ombyggnader på Tyresövallen.

Investeringsprogram

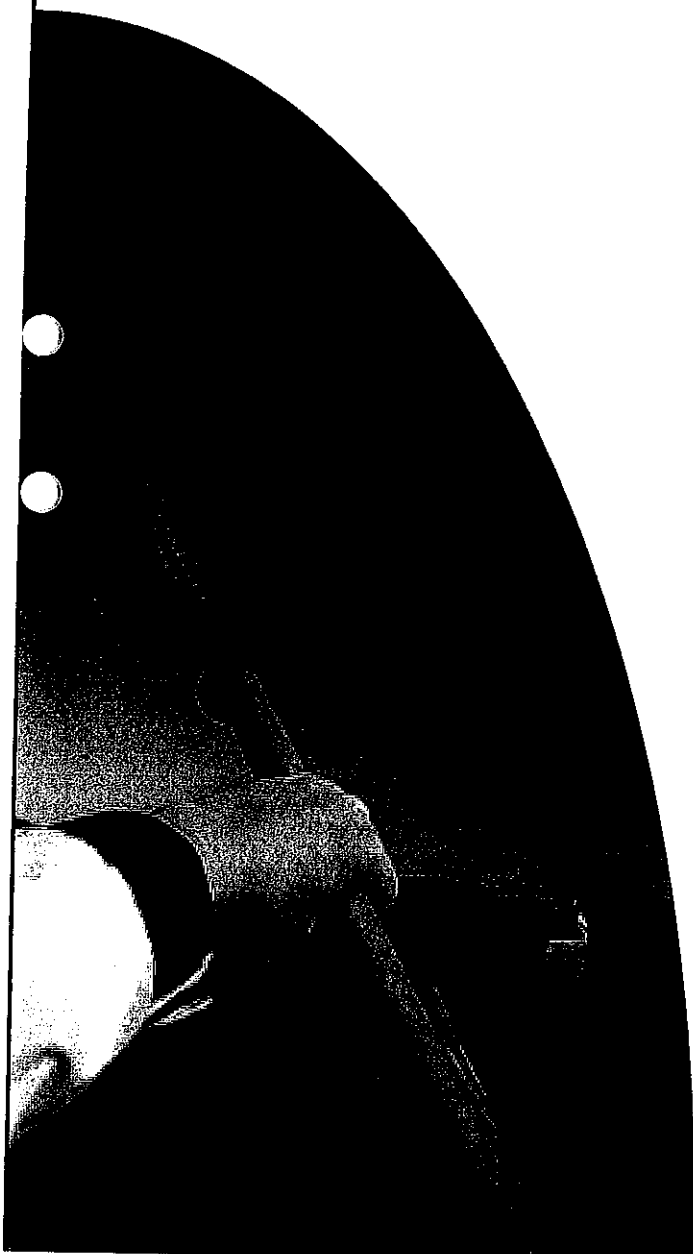
Den största tillkommande satsningen i investeringsprogrammet är utbyggnaden av Tyresövägen.

Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning planeras nu även för ett nytt gruppboende år 2016. Det innebär ett nytt gruppboende per år under planeringsperioden.

Förstärkning av anslagen görs inom VA-verksamheten, inom renhållning för att färdigställa masshanteringsplatsen, Fårdala ridhus, utveckling av Alby samt för projektering av gymnasium och ytterligare ett äldreboende. Bland de på sikt självfinansierade projekten kan centrumombildningen och lekland vid Petterboda lyftas fram.

En ökad upplåning kommer att krävas för att delvis finansiera investeringsprogrammet.

Kommunplan 2014-2016

tyresö kommun

KAPITEL 1. INLEDNING OCH BESLUT	4
KAPITEL 2. VISION FÖR TYRESÖ KOMMUN 2030	6
KAPITEL 3. PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR	7
KAPITEL 4. KOMMUNGEMENSAMMA UPPDRAG OCH KVALITETSGARANTIER	11
KAPITEL 5. KOMMUNGEMENSAMMA MÅL	12
KAPITEL 6. MÅL OCH EKONOMISKA RAMAR FÖR VERKSAMHETSOMRÅDEN OCH KOMMUNENS BOLAG	16
KAPITEL 7. INVESTERINGSPROGRAM OCH UPPLÅNING	59
KAPITEL 8. UPPFÖLJNING, INTERNKONTROLL OCH KOMMUNIKATION	60
KAPITEL 9. STYRPROCESSENS ÅRSJUL	62
KAPITEL 10. FÖRTECKNING ÖVER KOMMUNGEMENSAMMA STYRDOKUMENT	63
BILAGA 1. DRIFTBUDGET 2014-2016 TKR	65
BILAGA 2 FINANSFÖRVALTNING 2014-2016 TKR	67
BILAGA 3 RESULTATRÄKNING 2014-2016 TKR	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.
BILAGA 4. BALANSRÄKNING TKR	69
BILAGA 5 INVESTERINGAR 2013-2018 (TKR)	70
BILAGA 6 TAXOR OCH AVGIFTER	81
BILAGA 7 ANGÅENDE MÅL I KOMMUNPLAN 2014-2016	83

Kapitel 1. Inledning och beslut

Förslaget till kommunplan har utarbetats enligt den styrprocess som godkändes av kommunfullmäktige den 14 april 2011. Ett viktigt syfte med styrprocessen är att uppnå en större långsiktighet, helhetssyn och medborgarperspektiv i planeringen.

Kommunfullmäktige anger övergripande mål och budgetramar för den treåriga planperioden. Mål och budget för hela kommunen baseras på den omvärldsanalys som tagits fram i samverkan mellan nämnder, förvaltningar, råden och fackliga organisationer. Kommunfullmäktige fattar beslut redan i juni så att nämnder och förvaltningar kan utnyttja hösten för sin planering.

Årets kommunplan anges kommungemensamma mål inom fem olika övergripande områden som gäller för planperioden. Fyra kommungemensamma uppdrag samt två kvalitetsgarantier inom övergripande områden anges. Hela kommunens ansvarsområde är uppdelat i 19 olika verksamhetsområden. Varje område har analyserats utifrån nya förutsättningar i omvärlden. En beskrivning görs av verksamhetens innehåll och syfte. Vidare anges mål, driftbudget, aktuella investeringar, taxor och avgifter samt vilka väsentliga förändringar som planeras under planperioden. Vilket år målen ska uppnås anges särskilt. Ett antal mål som antagits i Kommunplan 2012-2014 respektive Kommunplan 2013-2015 har omformulerats i syfte att förtydliga målet eller för att möjliggöra mätning då mätmetoderna förändrats över tid. Nya mål föreslås för planperioden och några tidigare antagna mål föreslås utgå. Ett gemensamt investeringsprogram har framtagits. Hur uppföljning, internkontroll och kommunikation ska ske redovisas.

En viktig del i planen är också det årshjul där planering, genomförande och uppföljning sker löpande. De styrdokument som är gemensamma för hela kommunen finns också angivna, så att planen blir ett gemensamt och enhetligt verktyg för ledning och styrning.

Efter beslut i kommunfullmäktige den 12 juni 2013 påbörjas nämndernas arbete med nämndplaner för det kommande året som innehåller de verksamhetsområden som respektive nämnd har ansvar för. Där finns också en mer konkret budget, nyckeltal och ettåriga mål för verksamhetsområdena som ska bidra till att förverkliga den gemensamma visionen och de långsiktiga målen och uppdragen i kommunplanen. I nämndplanen fastställs kvalitetsgarantier inom verksamhetsområdena. Hur mål och budget samt kvalitetsgarantier följs upp och kommuniceras, nämndens årshjul och nämndgemensamma styrdokument tas också fram. Detta arbete är klart till oktober, då planerna behandlas i respektive nämnd.

Under november och december tar enheterna fram enhetsplaner där de aktiviteter som ska genomföras utifrån beslutade mål och budget definieras. Förvaltningschefen godkänner enhetsplanerna.

Kommunfullmäktige beslutar att

1. fastställa utdebiteringen för 2014 till 19,48 kronor per skattekrona,
2. den i kommunplanens kapitel 2 redovisade visionen för år 2030 ska ligga till grund för den verksamhet kommunen bedriver och planerar liksom för kommunens insatser och påverkan utanför den egna verksamheten,
3. fastställa de kommungemensamma uppdrag och kvalitetsgarantier som framgår av kapitel 4 i kommunplanen,
4. fastställa de kommungemensamma mål som framgår av kapitel 5 i kommunplanen,
5. fastställa de mål som anges för olika verksamhetsområden som anges i kapitel 6 i kommunplanen,
6. de nu gällande mål som anges i bilaga 7 till kommunplanen ska utgå under planperioden 2014-2016,
7. fastställa budgeterade ramanslag per verksamhetsområde för budgetåren 2014-2016 enligt vad som framgår av bilagorna 1 och 2 till kommunplanen,
8. fastställa budgeterade resultaträkningar, finansieringsanalyser och balansräkningar för budgetåren 2014-2016 enligt bilagorna 3 och 4 till kommunplanen,
9. fastställa det budgeterade investeringsprogram som redovisas i bilaga 5 till kommunplanen,
10. godkänna att kommunstyrelsen får besluta efter förslag från berörd nämnd om smärre omfördelningar mellan verksamhetsområden inom en nämnd om det behövs för att uppnå en bättre samlad måluppfyllelse inom nämndens verksamheter,
11. lån får tas upp inom en ram på 750 miljoner kronor,
12. godkänna att kommunen sammantaget tecknar borgen såsom för egen skuld för Tyresö Bostäder AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 1 690 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader,
13. fastställa revisorernas budget till 1 350 000 kronor för 2014 samt
14. den årliga borgensavgiften för Tyresö Bostäder AB uppgår till 0,4 procent av borgensbeloppet per år from 2014-01-01.

Kommunstyrelsen beslutar att

1. ge i uppdrag till samhällsbyggnadschefen att utarbeta en strategi för markförvärv och förädling av markinnehav inom verksamhetsområde nr.1 Plan och exploatering

Kapitel 2. Vision för Tyresö kommun 2030

Tyresö – den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen

I Tyresö bor nu drygt 50 000 invånare. Det finns en stark känsla för Tyresö. Kommunens läge med närhet till naturen, storstaden och en expansiv arbetsmarknad bidrar till den positiva utvecklingen. Den långsiktiga stadsbyggnadsplaneringen och genomtänkta markanvändningen är en viktig del i kommunens framgång.

Tyresö Centrum är omtalat för satsningen på en genomtänkt förtätning där en del höga byggnader har byggts och en ökad stadsmässighet förverkligats. Det finns ett väl avvägt boende med både bostads- och hyresrätter. Valet att bygga bostäder som är särskilt attraktiva för äldre gör att många väljer att bo kvar, leva och trivas i Tyresö.

Trollbäcken har ett väl utvecklat serviceutbud inte minst tack vare de mindre förtätningar som genomförts runt Trollbäckens Centrum. Den lokala service är god i Tyresö Strand där Trädgårdsstaden färdigställts. Ett nytt mindre centrum med småskalig service har tillkommit vid Trinntorp. Den varsamma omvandlingen av Östra Tyresö som pågått under många år är färdig.

Infrastrukturen har byggts ut bland annat med ett tredje körfält på Tyresövägen.

Tack vare en målmedveten och uthållig satsning på skolan har utbildnings-nivån höjts markant. Förskolan och grundskolan har ett särskilt fokus på att se varje individ och låta varje barn utvecklas utifrån sin potential. Utvecklingen har gått från ”en skola för alla” till ”en skola för var och en”. Gymnasiet är framgångsrikt i nya lokaler. Tyresö är nu en av Sveriges bästa skolkommuner.

Tyresö är en välmående kommun med små sociala problem. Detta är en konsekvens av en ökad självförsörjning, låg arbetslöshet och rätt prioriteringar inom välfärdens kärna. Äldreomsorgen har prioriterats särskilt och är väl anpassad till de äldres behov och efterfrågan.

Tyresö är känt i hela landet för sitt framgångsrika föreningsliv. Kommunen har år efter år legat i toppen när företagsklimatet rankas. Med ett rikt och differentierat näringsliv med många småföretagare är Tyresö något av ett ”Stockholms Gnosjö”. Skrubba är fyllt med mängder av arbetsplatser. Antalet besökande turister har ökat bland annat genom att övernattnings-möjligheterna har blivit fler och Tyresö Slott och park fyllts med aktivitet.

Det medvetna miljöarbetet och förverkligandet av åtgärderna i klimat-strategin har gett goda resultat. Nya hus som byggs är energineutrala.

Gång- och cykelvägnätet är väl utbyggt och sammanlänkat med våra grannkommuner vilket lett till kraftigt ökat cyklande. Kollektivtrafiken fungerar bra med korta restider till såväl Stockholm som Nacka och Södertörns-kommunerna genom utbyggda tvärförbindelser och även spårburen trafik.

Kommunens ekonomi är stabil och i bra balans. Underhållet av fastigheter och anläggningar ligger på rätt nivå och det goda samarbetet med grannkommunerna, inte minst på Södertörn, är några av skälen till den goda ekonomin. Tyresö har uppmärksammats nationellt för sina särskilda satsningar på att öka fokus på medborgarna. Det har resulterat i en topposition i landet vad gäller nöjda medborgare.

Kapitel 3. Planeringsförutsättningar

Konjunkturutveckling

Den ekonomiska krishantering i flera europeiska länder, som bl a lett till ett fall i euroområdets bruttonationalprodukt under det sista kvartalet 2012, påverkar alltså även den svenska ekonomins utveckling negativt. Dels innebär den att efterfrågan på svensk export är låg, dels utgör osäkerheten om den fortsatta utvecklingen en dämpande faktor på den inhemska efterfrågan. Den svenska bruttonationalprodukten ökade inte alls under det fjärde kvartalet 2012.

Under de senaste månaderna kan ändå en viss förbättring i förtroendet bland hushåll och företag skönjas, men återhämtningen kommer att ta tid. Den prognosticerade utvecklingen under de närmsta åren kan sammanfattas i följande nyckeltal enligt vad som framgår av följande tabell¹. Siffrorna avser procentuell förändring utom för arbetslöshet, som uttrycker procentuell andel av arbetskraften.

Tabell. Ekonomiska nyckeltal

	2012	2013	2014	2015	2016
Bruttonationalprodukt	1,2	1,3	2,4	3,0	3,1
Arbetade timmar	0,6	0,2	0,6	1,1	1,2
Sysselsättning	0,7	0,5	0,4	1,0	1,2
Arbetslöshet	8,0	8,2	8,2	7,7	7,0
KPIF ²	1,0	1,0	1,4	1,6	1,8

Som framgår av tabellen beräknas tillväxten i bruttonationalprodukten först mot den senare delen av planperioden närma sig vad som för svensk ekonomi kan betecknas som normala värden.

De nyckeltal som belyser utvecklingen på arbetsmarknaden visar att sysselsättningen, oavsett om den mäts som arbetade timmar eller antal sysselsatta, växer mycket långsamt de första åren och därefter något snabbare. Som en konsekvens av det är det först under de båda sista åren man kan räkna med att arbetslösheten sjunker.

Man kan också räkna med att inflationstakten under hela perioden ligger väl under tvåprocentmålet.

En direkt konsekvens av den utveckling som här har beskrivits är att tillväxten i skatteunderlag blir utomordentligt låg i planperiodens inledning och kommer för Tyresö del att uppgå till ca 1,9 procent för 2014. För 2015 och 2016 beräknas tillväxten bli respektive 3,2 och 4,6 procent.

Befolkningsutveckling

Som framgår av tabellen nedan beräknas kommunens befolkning fortsätta att öka. Enligt den befolkningsprognos som utarbetades i mars 2013 kommer antalet invånare att öka med nästan 6 000 personer under de närmaste tio åren. Det motsvarar en genomsnittlig ökningstakt på ca 1,3 procent per år.

¹ Källa: Konjunkturläget, mars 2013

² Anger prisutvecklingen rensat från effekter av förändrad räntenivå

Ålder	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0	436	502	508	529	531	549	561	558	575	584	593
1-5	2 937	2 834	2 809	2 793	2 828	2 896	2 996	3 038	3 085	3 117	3 161
6	639	654	644	676	635	601	566	633	642	656	653
7-12	3 841	3 900	3 967	4 013	4 100	4 077	4 009	3 929	3 909	3 898	3 872
13-15	1 763	1 783	1 849	1 926	1 950	2 031	2 081	2 121	2 115	2 095	2 129
16-18	1 930	1 848	1 790	1 814	1 841	1 912	1 978	1 993	2 073	2 121	2 160
19-64	25 071	25 389	25 703	26 243	26 749	27 191	27 513	27 847	28 316	28 629	28 869
65-79	5 673	5 791	5 849	5 904	5 903	5 887	5 876	5 832	5 760	5 751	5 750
80-w	1 474	1 557	1 649	1 727	1 840	1 958	2 052	2 170	2 300	2 413	2 565
Summa	43 764	44 257	44 769	45 625	46 378	47 101	47 631	48 121	48 775	49 264	49 753

Under den nu aktuella planeringsperioden, 2014-2016, beräknas antalet barn i förskoleålder bli relativt oförändrat. Det gäller också antalet gymnasieungdomar. Antalet elever i grundskoleålder beräknas däremot bli cirka 350 fler.

Invånarna i yrkesverksam ålder kommer att öka med mer än 1 300 personer.

När det gäller de äldre åldersgrupperna blir de yngre pensionärerna drygt 100 fler medan den äldsta, och mest omsorgskrävande, gruppen ökar betydligt snabbare. Det innebär att antalet personer över 80 år beräknas öka med cirka 280 personer eller 18,2 procent under planperioden.

Ekonomiska förutsättningar för Kommunplan 2014-2016

Nedan visas utvecklingen av Tyresös skatteunderlag 2012-2016. Beräkningen bygger på den senaste befolkningsprognosen och den senaste skatteprognosen (april 2013) från Sveriges Kommuner och Landsting. Sammantaget är skatteprognosen oförändrad, men prognosen för utjämningsystemet är något bättre än tidigare beräkningar. Ansvaret för hemsjukvården kommer förmodligen att flyttas till kommunerna från landstingen till 2015. Då det samtidigt planeras skatteväxling för motsvarande ökning av ansvaret finns framtida finansiering för hemsjukvården. I beräkningar av skatteintäkter ingår inga förändringar pga hemsjukvården.

Skatteintäkternas utveckling

(miljoner kr)	2012	2013	2014	2015	2016
Egna skatteintäkter	1 790,5	1 848,3	1 903,0	1 979,0	2 072,0
Utjämnning och statsbidrag	176,4	204,5	189,0	179,0	185,0
Summa	1 966,9	2 052,8	2 092,0	2 158,0	2 257,0
Procentuell förändring	3,5	4,4	1,9	3,2	4,6

Som framgår av tabellen ovan beräknas tillväxten av kommunens intäkter under 2014 endast uppgå till 1,9 %. I underlaget ligger också en befolkningsökning på lite drygt 1 procent per år.

Den i maj i Kommunfullmäktige beslutade resursfördelningsmodell ligger som grund till beräkningarna för de olika verksamhetsområdena. Budgetavräkning enligt resursfördelningsmodellen kommer att ske utifrån faktiska demografiska förhållanden.

Samtliga verksamhetsområden har fått en generell uppräkningsprocent på 1,0 procent för 2014. Inflationen uppgår f.n. till 0,0 % från mars 2012 till mars 2013. De centrala löneavtal som slutits ligger på ca 2,3 - 2,5 procent. Det innebär prioriteringar och effektiviseringar för att klara den generella uppräkningsprocenten.

Budgeten har justerats för den demografiska utvecklingen inom verksamhetsområdena förskola, grundskola, gymnasium och äldreomsorg. Verksamhetsområdenas budgetar utökas 2014 sammantaget med 22,4 miljoner pga den demografiska utvecklingen.

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde förskola förstärks med 5,0 miljoner 2014 utöver den generella uppräkningsprocenten.

Verksamhetsområdet för personer med funktionsnedsättning utökas både 2014 och 2015 med vardera 5,6 miljoner för att kunna hantera de ökade volymerna inom verksamhetsområdet. Inom socialnämndens verksamhetsområden förstärks också individ- och familjeomsorgen med 2,0 miljoner 2014. Detta för att utöka resurserna för utsatta barn.

Kultur- och fritidsnämndens budgetram utökas med 0,5 miljoner 2014. Medlen ska användas till att utöka aktivitetsstödet. Dessutom kompenseras nämnden för de tillkommande driftkostnaderna beroende på investeringar på Tyresövallen.

Gymnasieanslaget förstärks med 3,0 miljoner 2014.

Anslagen till verksamhetsområdena arbetscentrum och vuxenutbildning sänks med 5,5 miljoner då hyran för de nya lokalerna i nuvarande gymnasium är betydligt lägre. Av sänkningen fördelas 0,5 miljoner på arbetscentrum och resten på vuxenutbildningen.

Kommunstyrelsen kompenseras för högre kapitaltjänstkostnader för investeringar i vägar och infrastruktur, samt för ökade kostnader för kommunalförbunden.

Vidare stärks kommundirektörens stab med 0,3 miljoner i syfte att förbättra studie- och yrkesvägledningen. Dessutom avsätts 0,8 miljoner i ett projekt för att få utförare i annan regi inom fritidsgårdsverksamheten.

Borgensavgiften för Tyresö bostäder kommer att höjas, vilket stärker kommunen med ca 2,0 miljoner.

Nedan visas en tabell över nämndernas budgetutveckling.

Nettobudget per nämnd

(miljoner kronor)	Budget år 2013	Budget år 2014	Ökning mkr	%
Kommunstyrelsen	190,0	202,6	12,6	6,6%
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	226,1	220,7	-5,4	-2,4%
Kultur- och fritidsnämnden	101,9	106,4	4,5	4,4%
Arbets- och utbildningsnämnden	868,5	892,4	24,0	2,8%
Socialnämnden	598,4	623,1	24,7	4,1%
Byggnadsnämnden	4,3	4,3	0,0	0,1%
Sammanlagt	1 989,1	2 049,5	60,4	3,0%

Borgen för lån till Tyresö Bostäder AB

Kommunfullmäktige beslöt 2011-06-16 bl a att godkänna att kommunen sammantaget tecknar borgen såsom för egen skuld för lån till Tyresö Bostäder AB inom en ram av 1 690 miljoner kronor. Den beslutade borgensramen kan bibehållas om en planerad försäljning till en bostadsrättsförening kan genomföras.

Kapitel 4. Kommungemensamma uppdrag och kvalitetsgarantier

Av nämndplanerna ska framgå vilka åtgärder som respektive nämnd avser vidta för att bidra till de gemensamma uppdragen.

Uppdrag 1 Taxor

Alla nämnder ska årligen, som ett led i beredningen av kommunplanen, se över sina taxor i syfte att avgiftsintäkterna, i den utsträckning som är rimlig eller tillåten, ska bidra till verksamheternas finansiering.

Uppdrag 2 Trygghet

Alla nämnder ska i sina verksamheter bidra till en hög trygghet i utomhusmiljön och eftersträva att öka antalet edborgare som engageras i det arbetet.

Uppdrag 3 Ekologiska livsmedel

Alla nämnder ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel som nyttjas för måltider i kommunens verksamheter ökar så att den uppgår till minst 30 procent år 2014.

Uppdrag 4 Konkurrensutsättning av verksamheter och utvecklad valfrihet

Kommunens medborgare ska få en så bra verksamhet som möjligt, god kvalitet till lägsta möjliga kostnad och en utvecklad valfrihet. Den regiform som bäst uppfyller detta ska väljas. All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan därför prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Där LOV (lagen om valfrihet) kan tillämpas ska detta prövas. Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att prövas för konkurrensutsättning eller införande av valfrihetssystem, dels resultatet av tidigare beslut om nya driftsformer eller införande av valfrihetssystem. När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregianbud inte lämnas.

Kvalitetsgarantier

- Du får svar på eller bekräftelse av e-post inom 2 arbetsdagar, brev inom 10 arbetsdagar (om inte besked kan ges direkt)
- Du ska bara behöva ringa ett samtal till kommunen för att komma i kontakt med den person som kan hjälpa dig.

Kapitel 5. Kommungemensamma mål

Här beskrivs kommungemensamma mål inom områdena medborgarfokus och bemötande, näringsliv, god ekonomisk hushållning, arbetsgivarpolitik samt effektivitet.

Medborgarfokus och gemensamt förhållningssätt

Tyresö kommun arbetar utifrån ett medborgarperspektiv med servicekänsla, god nåbarhet, gott bemötande och lyhördhet gentemot medborgarna – både som myndighet och serviceorganisation. En fristående tillsynsorganisation -yggar kvaliteten och stimulerar verksamhetsutveckling. En samordnad satsning på e-tjänster förenklar medborgarens vardag, gör att medborgaren kan följa sitt eget ärendes gång och ger en snabbare ärendehantering. Tillgänglighetsaspekter beaktas för att underlätta för personer med funktionsnedsättning.

Det gemensamma förhållningssätt som ska genomsyra våra kontakter med medborgarna är:

- **Respekt.** Vi visar tolerans och respekt för den enskilde individen och människors lika värde
- **Närhet.** Vi ska skapa ett samhälle där beslut så långt som möjligt fattas av eller nära människor själva
- **Valfrihet.** Vi erbjuder olika alternativ för att ge medborgarna ökad valfrihet
- **Medborgarperspektiv.** Vi har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhördhet gentemot enskilda invånare

Mål att uppnå 2014, 2015 och 2016

Mål 1

Tyresös medborgarindex ligger bland de tio högsta värdena vid varje mätning
(Medborgarundersökning vartannat år, nästa mätning våren 2013 därefter hösten 2014)

Mål att uppnå 2015

Mål 2

80 procent av medborgarnas frågor besvaras direkt, mäts via servicemätning per telefon och e-post.
(läts årligen)

Mål 3

Medborgarna erbjuds minst 20 medborgaranpassade e-tjänster med möjlighet att följa sina ärenden digitalt.

Mål att uppnå 2016

Mål 4

Andelen förvärvsarbetande i åldersgruppen 20-64 år har ökat.

(SCB årlig statistik RAMS i förhållande till Tyresös befolkning år 2011: 82,5 procent)

Ett blomstrande näringsliv

Entreprenörsandan är stark i Tyresö och kommunen främjar företagsklimatet och inbjuder till nyetableringar av företag. En nära samverkan med näringslivet är en framgångsfaktor.

Mål att uppnå 2014

Mål 5

Bildandet av sociala företag uppmuntras så att minst **fem** sådana finns

Mål att uppnå 2014 och 2015

Mål 6

Tyresö hör till de **25** bästa kommunerna i Svenskt Näringslivs bedömning av företagsklimat
(mäts årligen)

Mål att uppnå 2015

Mål 7

Stockholm Business Alliance mätta kundindex (NKI) för myndighetsutövning gentemot företag ligger på minst **75** procent i snitt samt för alla variabler enligt 2015 års mätning.

(Mäts vartannat år, nästa 2013)

Mål att uppnå 2016

Mål 8

Tyresö hör till de **20** bästa kommunerna i Svenskt Näringslivs bedömning av företagsklimat

(mäts årligen)

God och långsiktig hushållning

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. Den kommunala utdebiteringen är oförändrad.

Mål att uppnå 2014, 2015 och 2016

Mål 9

Det årliga driftresultatet (exklusive extraordinära kostnader och intäkter) uppgår i genomsnitt till minst 44,0 miljoner per år. Detta täcker framtida pensionskostnader och värdesäkring av anläggningskapitalet

Mål 10

Nettoinvesteringarna för varje rullande femårsperiod överstiger sammantaget inte summan av avskrivningar och försäkringsresultat för de ingående åren. (I nettoinvesteringarna har investeringar i VA och renhållning borträknats. Investeringar som görs av annan huvudman men som kommunen ska betala driftskostnader för, ingår i nettokostnaden)

Attraktiv arbetsgivare

Tyresö kommun präglas av en god verksamhet för medborgarna. För att bibehålla och förstärka en god kvalitet krävs motiverade och kompetenta medarbetare. Stora pensionsavgångar i kombination med en ökad efterfrågan på välfärdstjänster – andelen äldre och unga i befolkningen förutses öka – gör att konkurrensen inom sektorn kommer att öka. Tyresö ska därför stärka sin profil som en attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetenta medarbetare.

Mål att uppnå 2014

Mål 11

Minst 75 procent av alla anställda besvarar medarbetarenkäten och nöjd medarbetarindex är lägst 60 procent på alla arbetsplatser

(...äts hösten 2013)

Mål att uppnå 2014 och 2015

Mål 12

Lönespridningen har ökat

Mål att uppnå 2014, 2015 och 2016

Mål 13

Den totala sjukfrånvaron är högst sex procent årligen.

(mäts årligen SKL)

Mål att uppnå 2015

Mål 14

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål – rätt till heltid och möjlighet till deltid

Mål att uppnå 2016

Mål 15

Nöjd medarbetarindex är minst **70 %** på alla arbetsplatser enligt Medarbetarenkäten
(mäts 2015)

Effektiva verksamheter

Kommunens interna arbete präglas av effektivitet, enkelhet och med ett fokus på nöjda användare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunens och medarbetare har.

Mål att uppnå 2014

Mål 16

Tre procents generell effektivisering (motsvarande en procent per år) har uppnåtts inom alla verksamheter

Mål 17

Underhållet av kommunens verksamhetslokaler och övriga anläggningar genomförs på en sådan nivå att deras funktionalitet säkerställs under hela den tid de beräknas bli använda (avskrivningstiden om inte annat beslut fattats).

Mål 18

Centralköket är avvecklat.

Mål att uppnå 2014, 2015 och 2016

Mål 19

Lokalkostnadernas andel av verksamhetens totala kostnader är lägre

(Fastighetsavdelningens driftsbudget i förhållande till totala driftsbudgeten. Andelen år 2012 var **11,4 procent**)

Mål att uppnå 2015

Mål 20

Via e-förvaltning är handläggningstiden förkortad med **30 procent** för 20 vanliga ärendetyper inom treårsperioden 2013-2015

Kapitel 6. Mål och ekonomiska ramar för verksamhetsområden och kommunens bolag

Verksamhetsområde nr 1. Plan och exploatering

Verksamhet och syfte

Till mark och exploatering hör bland annat projektering, exploatering och förvaltande av kommunens mark. Stora projekt är Tyresö Centrum, Strandängarna och omvandlingen av kommunens östra delar från fritidsbostäder till permanent bebyggelse.

Till planerhetens verksamhet hör kommunens fysiska planering. Arbetet bedrivs både på en strategisk nivå genom översiktlig planering och mer konkret genom framtagandet av detaljplaner i samarbete med byggherrar, fastighetsägare och andra kommunala förvaltningar.

Centrum

Fortsatt utveckling av Tyresö centrum där bostäder, handel, parker, idrott och kultur integreras och tillsammans bidrar till att skapa en attraktiv mötesplats för alla Tyresöbor. Denna utveckling kräver långsiktighet och en klar strategi där ett effektivt markutnyttjande ur alla aspekter styr placeringen av olika typer av verksamheter. Nya bostäder ger de ekonomiska förutsättningarna för utvecklingen och bör i första hand ges de mest centrala lägena där markpriset är som högst. Förskolor kan rymmas i bottenplan på bostadshus utan att tumma på kvalitet vare sig på lokaler eller gårdar. Kulturhus och biograf är positiva inslag i en stadsmiljö och kan relativt enkelt passas in i ett centralt läge i anslutning till centrumbyggnaden. Mer skrymmande verksamheter såsom ishall kan, när de ekonomiska förutsättningarna finns, flyttas till ett något mer perifert läge. Ett alternativ kan även vara bygga ut befintlig ishall vid Trollbäckens IP. När höghuset är färdigbyggt kan Dalgränds nya sträckning dras fram emot Bollmoravägen. Planeringen är att Forellskolan ska rivas för att lämna plats för bostäder.

Östra Tyresö

Byggnaden av östra Tyresö är ett omfattande arbete där en mängd olika aspekter måste vägas in och hanteras för att nå ett bra slutresultat. Framför allt i de etapper som inbegriper huvudvägar är det en stor logistisk utmaning att hantera en utbyggnad samtidigt som de boende ska ha en dräglig trafiksituation. Områden att kunna hantera massor på är av största miljömässiga och ekonomiska vikt för att detta omvandlingsarbete ska vara möjligt. Planering och utbyggnad sker samtidigt på flera fronter, en sjövattenledning till de yttre delarna av Brevik kan ytterligare påskynda arbetet. De närmsta åren kommer etapp 7 och 9 kunna byggas ut parallellt med att planarbete bedrivs i etapp 8, 10 och 11. Under 2012 och 2013 har "tillfälliga" planbestämmelser med 105 kvm tagits fram för de områden som inte kommer att få de permanenta planerna inom de närmaste åren, men som kan uppvisa god grundvattentillgång och för vilka en godkänd avloppslösning kan ordnas. Inom yttre Brevik kommer även Ällmora att ingå med denna tillfälliga lösning.

Trollbäcken

Planerna i Trollbäcken är i flera fall gamla och i vissa fall föråldrade. Under planperioden bör en översyn av alla detaljplaner i området påbörjas.

Huvuduppgiften för mät- och kartenheten består i att vara del av eller stödja andra verksamheters myndighetsutövning och övrig verksamhet. Mät-, kart och GIS-verksamheten utför kommunens uppgifter i den

nationella informationsförsörjningen (t.ex. adressättning). Verksamheten är till viss del reglerad genom lagar och förordningar, bl.a. Fastighetsbildningslagen, och Plan- och bygglagen. I enhetens uppdrag ingår att:

- Förvalta och tillhandahålla kommunens kartsystem och geografiska databaser.
- Utföra myndighetsrelaterad kart- och mätningsverksamhet
- Att ansvara för kommunens mät-, kart och GIS-samordning samt uppdragsverksamhet inom dessa områden.

Omvärldsanalys

Med syftet att ge förutsättningar för en ökad bostadsbyggnation har en mängd olika utredningar och utredningsuppdrag startats inom plan- och exploateringsområdet. Det gäller exempelvis översyn av byggfrågor i syfte att underlätta bostadsbyggandet, förslag till ny lag om kommunens bostadsförsörjningsansvar, förslag till nya gatukostnads- och exploatörsbestämmelser, förenklade regelverk för smålägenheter, förslag till ny plan- och bygglagstaxa från SKL, vinstdelning vid expropriation med fokus på mobilmaster, utvärdering av den kommunala arkivansynsprocessen samt utredning kring hyresrättens förutsättningar. Kommunen kommer att yttra sig över delbetänkandet av Byggkravsutredningen ; Ökat bostadsbyggande och samordnade miljökrav - genom enhetliga och förutsägbara byggregler. Det gäller även socialdepartementets delbetänkande av plangenomförandeutredningen; Ett effektivare plangenomförande. Andra förändringar som påverkar kommunen redan nu är reglerna om arbetsmiljöansvar. En fortsatt koncentration av befolkningen beräknas till de tre storstadsregionerna. Runt 2025 kommer av allt att döma mer än halva Sveriges befolkning att bo i Stockholms, Göteborgs och Malmös lokala arbetsmarknads-regioner.

Boverket har på regeringens uppdrag arbetat fram en ny vision, Sverige år 2025.

Den lyder; "I Sverige år 2025 finns vardagslivet nära bostaden och vi går, cyklar och rör oss mer i den alltmer funktionsblandade staden. De flesta av oss bor i storstadsregionerna, vilka växer i orter längs kollektivtrafikstråk. De regionala högskoleorterna växer och våra dagliga resor underlättas av snabba förbindelser i och mellan regionerna. Vi bygger endast miljöanpassade byggnader och privata företag står för en större andel ny infrastruktur i områden med goda råvarutillgångar."

I tolv Sverigebilder visar Boverket vägar för framtidens fysiska samhällsplanering. Bilderna visar på den planeringsändring som krävs för att vi ska nå det hållbara samhälle år 2050. Ett samhälle som de nationella målen anger och som Tyresö i sin översiktsplan ska ta hänsyn till enligt PBL.

Upphandling av nytt kartsystem.

De åtta kommunerna på Södertörn har sedan flera år en ingående samverkan när det gäller t ex strategi för spridning av GIS. En ny gemensam plattform som innehåller såväl lagring av geodata som tjänster för att uppdatera och tillgängliggöra geodata beräknas tas i drift under 2013. Detta kommer att ha stor inverkan på all verksamhet inom mät- och kartenheten och kommer även att påverka andra användare av geodata inom kommunen.

Mål att uppnå 2014

Mål 1:1

Vid utgången av planperioden finns ett samrådsförslag till en ny översiktsplan som utgår från kommunens vision för 2030

Mål att uppnå 2016

Mål 1:2

Under planperioden påbörjas översyn av alla gällande detaljplaner i Trollbäcken

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	22 211	22 655	23 108
Intäkter	5 325	5 431	5 540
Netto	16 886	17 224	17 568

aktuella investeringar 2014-2018

Exploatering av Strandängarna

Exploatering Tegvägen

Exploatering UR-tomten

Gång- och cykelbana Pluto, Njupkärrsvägen

Trädgårdsstaden

Lekland Petterboda, anslutande gångbana

Nyfors markanvisningstävling

Njupkärrsvägen dagligvaruhandel

Etapp 9 Brevik, Ugglevägen

Brevik etapp 10 Brobänken

Nyfors

Solberga etapp 7

Raksta etapp 8

Markreserv

Väsentliga förändringar

Ansvar och budget för kulturbyggnader såsom Kumla Herrgård, Prinsvillan, Uddby gård och flertalet torp flyttas från ark- och exploateringsenheten från och med 2013 till andra delar av kommunens organisation.

På planenheten planeras inga verksamhetsförändringar.

Förutsatt att pågående upphandling av ny GIS-plattform går igenom kan implementering av upphandlad GIS-plattform och avveckling av gamla system genomföras under 2013-2014. Införandet medför att enheten kan inrikta sig på kärnverksamheten utan att behöva lägga arbete på drift av kartsystemen. Det innebär även att upplärning i de nya systemen och verktygen kommer att krävas. I och med att GIS-plattformen är gemensam med övriga Södertörnskommuner så finns det möjlighet till utbyte av erfarenheter och kunskap mellan kommunerna.

Verksamhetsområde nr 2. Vaghållning och park

Verksamhet och syfte

Ett rent, tryggt och säkert Tyresö i utveckling arbetar hela Gatu- och parkenheten.

Gatu- och parkenhetens verksamhet syftar till att ha bra framkomliga vägar med bra beläggningar och bra belysning allt för säker trafik både för fotgängare och bilister. Gatusektionen bidrar även till utveckling i nya detaljplaner.

Parksektionens huvudsyfte är att vårda och utveckla våra parker och grönmiljöer, inom detta område ryms även utveckling av våra lekplatser i bemärkelsen säkerhet, tillgänglighet och lekvärde. Parksektionen deltar också i detaljplanearbetet och framtagandet av skötselplaner.

Omvärldsanalys

Utbyggnaden av Tyresöhalvön kommer att medföra ökade driftåtaganden på vägnätet, såsom vägbeläggningar, underhållsarbeten, vintervaghållning och belysning. Under utbyggnaden av de nya detaljplanerna kommer också slitaget på det befintliga vägnätet att öka, det kommer också att påverka driftåtaganden inom vägsektionen.

Utbyggnaden på Tyresöhalvön kommer att medföra ökade driftåtaganden även på park och naturmark. Nya skötselplaner och förändring av ytor från extensivt skötta ytor till mer intensivt skötta ytor kräver både mer maskinella och personella resurser. Dessutom ökar mängden skräp i dessa områden.

Mål att uppnå 2014 och 2015

Mål 2:1

Tyresös gång- och cykelvägnät är anslutet till grannkommunernas nät.

Mål att uppnå 2014, 2015 och 2016

Mål 2:2

Tyresö är en av de tio trafiksäkraste kommunerna i landet.

(riksmätning årligen)

Mål att uppnå 2016

Mål 2:3

Förbättrad framkomlighet på Tyresövägen uppnås under planperioden (restidsmätning 2012 och 2014)

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	59 236	66 429	67 757
Intäkter	625	638	650
Netto	58 611	65 791	67 107

Verksamhetsområdet väg och park kompenseras för högre kapitaltjänstkostnader för investeringar i vägar och infrastruktur.

Aktuella investeringar 2014-2018

Bollmorav,Dalgränd till Hasselbacken
Busstorg
Damm, gångvägar vid Stadsparken
Ombyggnad Dalgränd
Rondell, infart, VA, lokalväg kvarteret Järnet
Ombyggnad simvägen-Bollmoravägen
Simvägens förlängning till Forellen 4+ny tvärväg
Mindre justeringar Tyresö centrum
Nybyggnation lokalgator N Tyresö C
Tyresövägen (från Bäverbäcken och österut)
Samlingsanslag för gata och park

Verksamhetsområde nr 3. Miljö, trafik och övrigt

Verksamhet och syfte

Miljö- och trafikenhetens verksamheter syftar till att vårda, utveckla och bevara den oexploaterade och den exploaterade miljön och verka för en långsiktig ekologisk hållbar utveckling. Enheten verkar också för en bra trafikplanering, en god trafiksäkerhet för alla trafikantgrupper, en förbättrad folkhälsa och en ökad tillgänglighet för alla medborgare.

Miljö- och trafikenheten bistår den kommunala organisationen med att omsätta de nationella miljö kvalitetsmålen, de internationella och nationella klimatmålen, de nationella trafiksäkerhetsmålen (nollvisionen), EU:s handikappstrategi, den nationella handlingsplanen för handikappolitiken samt de nationella folkhälsomålen på lokal nivå. Det innebär också att bevaka dessa frågor ur medborgarens perspektiv och därmed bidra till att Tyresöborna får en långsiktigt ekologiskt hållbar, grön, naturskön, trafiksäker, hälsobefrämjande och tillgänglig levnadsmiljö.

Omvärldsanalys

Miljö, klimat och natur

De 16 nationella miljömålen som ska vara uppfyllda till 2020 har dystra prognoser. Det är bara målet om skyddande ozonskikt som ser ut att hålla.

Klimatförändringar. Världsbankens klimatrapport Turn Down the Heat – Why a 4 Degree Warmer World Must Be Avoided publicerades i november 2012. Rapporten varnar för en 4°C temperaturökning fram till år 2100 – en dubbelt så stor temperaturökning än det mål på max 2°C som fastlades på klimatmötet i Köpenhamn 2010. En 4°C temperaturökning har allvarliga konsekvenser som följd. Bland annat kommer stigande havsnivåer, översvämningar, extrema värmeböljor och ökade nederbörds mängder förekomma i mycket högre grad än vad som tidigare befarats, om inte kraftfulla åtgärder vidtas.

Klimat- och energistrategi för Stockholms län. Under 2012-2013 har Länsstyrelsen tagit fram en klimat- och energistrategi för Stockholms län. Strategin innehåller fem regionala mål inom klimat- och energiområdet som ska vara uppnådda i Stockholms län till år 2020.

De regionala målen som ingår i strategin är:

- Länets utsläpp av växthusgaser utanför handeln med utsläppsrätter minskar med 19 procent.
- Regionens energianvändning blir 20 procent effektivare.
- Energianvändningens klimatpåverkande utsläpp minskar med 30 procent per invånare (och med 40 procent till år 2030).
- Sexton procent av transportsektorns energianvändning är förnybar.
- Nittio procent av all energiproduktion sker med förnybara bränslen (100 procent år 2030).

Samordnad varudistribution

En förstudie om samordnad varudistribution har genomförts 2012 för samtliga kommuner på Södertörn. Projektstart för genomförande 2013. Projektet handlar om samordning av varuleveranser inom varje södertörnskommun och har som målsättning att minska av antalet kWh med 30 procent (reducerade växtgasutsläpp) jämfört med om samordnade varustransporter inte hade införts/jämfört referensår (2012). Implementeringen sker under 2014.

Värmeböljor

Hälsoeffekter till följd av temperatur och väderförhållanden bör tas på allvar och preventiva strategier utformas. Kunskap om hur värme påverkar hälsan bör i första hand riktas till personal inom hemtjänst och äldreomsorg – hur hantera sjuklighet under en värmebölja.

Tillgänglighet

Regeringsbeslut om att bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning ska omfattas av svensk diskrimineringslagstiftning. Den 14 juni 2012 beslutade riksdagen att bristande tillgänglighet ska omfattas av diskrimineringslagstiftningen. Regeringen ska skyndsamt återkomma till riksdagen med ett lagförslag.

Trafik

SL arbetar med en ny stamnässtrategi som kommer på remiss våren 2013 där det föreslås förändringar för Tyresö.

2013 påbörjar SL ny kollektivtrafikupphandling för Tyresötrafiken. Avtalet kommer att börja gälla 2016.

Regional cykelplan (Trafikverket) kommer på remiss våren 2013. Cyklandet ökar – i hela länet både vad det gäller arbetspendling och fritidscyklning, sommar som vinter. Trafikverket vill ha avtal med kommunerna för genomförande med nya länkar och förbättringar i befintliga stråk. Det finns statlig medfinansiering från bland annat trafikverket att söka för åtgärder som förbättrar cykelframkomligheten.

Åtgärdsprogram för buller. EU:s direktiv om omgivningsbuller är inne i sin andra fas. Bullersituationen kartläggs i medlemsstaterna. Åtgärder kommer att tas fram av EU-kommissionen. I augusti 2013 kommer Naturvårdsverket att ha full klarhet över bullersituationen samt ha tillgång till färdiga åtgärdsprogram.

Mål att uppnå 2014, 2015 och 2016

Mål 3:1

Åtgärder är genomförda enligt beslutad klimatstrategi (inkluderande bland annat successivt samordnade varutransporter till kommunens verksamheter)

Mål 3:2

Kollektivtrafikens andel har ökat
(mäts i samverkan med SL)

Mål att uppnå 2016

Mål 3:3

Förbättrad kollektivtrafik mellan Tyresös kommundelar
(busstider och linjer redovisas årligen)

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	8 625	8 798	8 974
Intäkter	4 700	4 794	4 889
Netto	3 926	4 004	4 084

Aktuella investeringar 2014-2018

Åtgärder klimatstrategi

Verksamhetsområde nr 4. Vatten och avlopp

Verksamhet och syfte

Syftet med VA-verksamheten i Tyresö kommun är att förse invånarna med ett gott och friskt dricksvatten samt att ta hand om och avleda avloppsvattnet från hushåll och industrier samt dagvatten med minsta möjliga olägenhet för invånarna. Förnyelsetakten av gamla va-ledningar ökas.

Omvärldsanalys

Klimateffekter genom mer intensiva och ökade nederbördsmängder påverkar indirekt spillvattenflödena och dessas kostnader. Detta ställer även ökade behov av uppdimensionering av ledningssystem samt att fördröjningslösningar för dagvatten löpande anläggs.

Äldre delar av VA-nätet i äldre områden som Trollbäcken kräver ökad förnyelsetakt för att bibehålla vattenkvalitet och leveranssäkerhet.

Utvidgning av VA-verksamhetsområden innebär ökade resursbehov.

Mål att uppnå 2015

Mål 4:1

Dricksvattnet i Tyresö håller så hög standard att 95 procent av abonnenterna som är anslutna till kommunens VA-nät anser att vattnets kvalitet är bra.

(Mäts vart tredje år, "Kritik på teknik", nästa mätning 2013)

Väsentliga förändringar

Den pågående utbyggnaden av VA-systemen, främst i Östra Tyresö, medför fortsatt ökade behov av tekniska kapacitetsförbättringar och viss förändring i befintliga, mottagande delar av VA-nätet. Ett allt mer åldrande VA-nät i delar av kommunen kräver ökade tillsyns- och underhållsinsatser varför även förnyelsetakten i ledningsnäten måste påskyndas.

VA-verksamheten har påbörjat en gradvis anpassning till att en klimatförändring även innebär ökade behov av att se över dimensionering och magasineringsförmågorna i befintliga och nya delar av ledningsnät och tillhörande anläggningar. Arbeten med att förändra befintliga VA-anslutningar och -anläggningar fortsätter. Detta berör främst kommunens äldre delar med befintliga anslutningar av tak- och dräneringsvatten till spillvattennätet. Åtgärderna genomförs för att minska belastningen på befintliga spillvattenanläggningar vid perioder av ökad nederbörd och höga grundvattenstånd.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	57 914	59 073	60 254
Intäkter	57 914	59 073	60 254
Netto	0	0	0

Aktuella investeringar 2014-2018

Sjövattenledning Breviks skola-Noret

Samlingsanslag för VA

Verksamhetsområde nr 5. Renhållning

Verksamhet och syfte

Kommunens renhållningsverksamhet ansvarar för att upprätta kommunala föreskrifter för hantering av hushållens avfall samt samla, ta om hand och behandla detta avfall enligt gällande lagstiftning på miljömässigt bästa sätt efter fastställd taxa.

Omvärldsanalys

Fortsatta behov av optimering av avfallslösningar krävs för att minska avfallsmängderna och dess farlighet samt för att uppnå en långsiktigt hållbar avfallsverksamhet.

Införande av matavfallsinsamling är ett viktigt steg mot ett bättre resursutnyttjande ur avfall. Införande av behovsanpassad insamling av hushållsavfall ger medborgarna möjlighet till kostnadsbesparing samtidigt som avfallsmängderna minskas och källsortering ur avfallet ökar.

Källsortering behöver förbättras och kan komma att förändras som följd av att delar av utförandet av producentansvaret eventuellt flyttas över till kommunerna.

Mål att uppnå 2014 och 2015

Mål 5:1

Insamlingen av hushållsavfall sker på utsatt tid och på ett sådant sätt att minst 80 procent av abonnenterna är nöjda med hur tjänsterna utförs.

(Mäts vart 3dje år "Kritik på teknik" nästa mätning 2013)

Mål att uppnå 2015

Mål 5:2

Införande av matavfallsinsamling fortgår i kommunen och 2015 uppgår andelen anslutna hushåll till **60** procent.

Mål att uppnå 2016

Mål 5:3

Insamlingen av hushållsavfall sker på utsatt tid och på ett sådant sätt att minst **85** procent av abonnenterna är nöjda med hur tjänsterna utförs

Mål 5:4

Införande av matavfallsinsamling fortgår i kommunen och 2016 uppgår andelen anslutna hushåll till **70** procent.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	32 548	33 199	33 863
Intäkter	32 548	33 199	33 863
Netto	0	0	0

Aktuella investeringar 2014-2018

Masshanteringsplats Mediavägen

Samlingsanslag för renhållning

Väsentliga förändringar

Inom renhållningsverksamheten pågår ständigt förändringar i takt med skärpt lagstiftning och strävan i att minska avfallets mängder och farlighet. Dessutom ska verksamheten så långt möjligt bidra till uppfyllelsen av nationella och lokala miljömål bland vilka resursutnyttjandet och återvinningen av avfallet har hög prioritet.

Verksamheten har påbörjat övergången till behovsstyrd hämtning av hushållsavfall och gradvis införande av matavfallsinsamling. Dessa nya tjänster förväntas bidra till avfallsminskning och bättre nyttjande av resurser, bl.a. för samhällets ökade behov av biogas.

En förbättrad konjunktur innebär samtidigt ökade mängder av grovavfall, vilket påverkar verksamheten vid kretsloppscentralen och påföljande behandlingskostnader.

Verksamhetsområde nr 6. Bygglövsverksamhet

Verksamhet och syfte

Bygglövsverksamheten innefattar ärenden om bygglov, marklov, rivningslov, strandskydd och olovligt byggande. Anmälningspliktiga åtgärder kräver numera endast en anmälan. Inom ramen för bygglovsprocessen genomförs tillsyn och tekniska samråd.

Omvärldsanalys

Med syftet att ge förutsättningar för en ökad bostadsbyggnation har en mängd olika utredningar och utredningsuppdrag startats inom plan- och byggområdet. De pågående ekonomiska oroligheterna i Europa har medfört en nedgång rörande försäljning av nyproducerade bostäder. I tider av ekonomisk nedgång finns en oro att boka upp en bostad till ett fast pris idag och sedan sälja sin egen bostad vid ett senare tillfälle. I Tyresö finns flera projekt där den tröga försäljningen påverkar utbyggnadstakten och delvis intresset av att påbörja nya planprocesser. Detta påverkar även antalet bygglovsansökningar. Stoppet för "mindre" avvikelser och överklagade planer har gjort att antalet bygglovsansökningar i de östra kommundelarna har minskat drastiskt. När ändringen av planbestämmelserna för delar av östra Tyresö vinner laga kraft förväntas antalet bygglovsansökningar öka något igen för framför allt tillbyggnader.

Plan- och bygglovsprocessen genererar mycket kontakter med allmänheten och nya PBL kräver en ökad formell administration, vilket ger stort behov av administrativt stöd. Bygglövsenhetens och planenhetens hopslagning ger på sikt en samordningsvinst och innebär att innehållet i handläggarnas tjänster blir mer varierad och därmed mer attraktiv.

Mål att uppnå 2014, 2015 och 2016

Mål 6:1

Bygglov handläggs inom **sex** veckor (med undantag för bygglov för större eller komplexa ärenden).

(Måts årligen inom Bygglövsalliansen)

Mål att uppnå 2014 och 2015

Mål 6:2

Allmänhetens kundnöjdhet uppgår till lägst **79** procent och näringslivets kundnöjdhet uppgår till lägst **75** procent.

(Måts årligen inom Bygglövsalliansen samt SBA vartannat år)

Mål att uppnå 2016

Mål 6:3

Allmänhetens kundnöjdhet uppgår till lägst **80** procent och näringslivets kundnöjdhet uppgår till lägst **80** procent.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	8 729	8 904	9 082
Intäkter	4 386	4 474	4 564
Netto	4 343	4 430	4 518

Väsentliga förändringar

En översyn av hemsidan kommer troligen öka andelen kompletta ärenden som kommer in till enheten och därmed kan den totala handläggningstiden förkortas. En sms-tjänst införs för att meddela när kompletta handlingar erhållits och när bygglov beviljats. Detta som en ökad service till nuvarande skriftliga kommunikation.

✓

Verksamhetsområde nr 7. Förskola och pedagogisk omsorg

Verksamhet och syfte

Under 2012 har i snitt 2 740 barn (1-5 år) varit inskrivna i förskola eller pedagogisk omsorg i Tyresö kommun (inklusive barn från annan kommun). Ett trettiotal barn bosatta i andra kommuner har under året gått i Tyresös förskolor. Efterfråganegraden gällande förskoleplatser har varit 94 procent under 2012.

I Tyresö finns 23 kommunala och 16 fristående förskolor. En tredjedel av barnen som är inskrivna i förskola har sin placering vid en fristående verksamhet. Pedagogisk omsorg (tidigare benämnt familjedaghem/dagmamma) bedrivs vid en kommunal och 11 fristående verksamheter. Cirka 80 barn i förskoleålder är inskrivna inom pedagogisk omsorg. Under 2012 hade i snitt 31 vårdnadshavare vårdnadsbidrag. (Källa: Intern statistik per 15 september 2012)

Prognosen för 2013 och de kommande åren beräknas antalet barn i åldern 1-5 år vara relativt oförändrat enligt vad som framgår nedan:

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal barn	2 834	2 809	2 793	2 828	2 896

(Källa: Kommunens befolkningsprognos mars 2013)

Förskolans verksamhet syftar till att i enlighet med Läroplanen för förskolan 1998, Lpfö98 (reviderad 2010), aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen så att de utvecklar en förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar. Verksamheten ska lägga grunden hos barnen för ett livslångt lärande genom en stimulerande, trygg och lärorik verksamhet där alla barn kan delta samt vara ett stöd för familjerna i deras ansvar för barnens fostran, utveckling och växande.

Förskoleverksamheten arbetar mot de mål som anges i läroplanen för förskolan.

Omvärldsanalys och framtid

Barnomsorg på obekvämt arbetstid

Från 2013 finns i vissa fall omsorg på obekvämt arbetstid för förskolebarn, som av särskilda skäl behöver det.

Systematiskt kvalitetsarbete

I och med införandet av den förtydligade läroplanen i förskolan, Lpfö98 (reviderad 2010) har kraven på systematiskt kvalitetsarbete och dokumentation i förskolan ökat. Förskollärarens ansvar betonas och förskolechefens övergripande ansvar ges stor betydelse.

Tillsyn

Från 2013 har kommunstyrelsen beslutat om tillsyn för alla verksamheter, i syfte att säkerställa en god och likvärdig kvalitet för alla barn i Tyresö. Det är Medborgarfokus kvalitetsgrupp som utför tillsynen och förvaltningen ansvarar för att åtgärder och förbättringar genomförs.

Pedagogik i fokus

Fortsatta satsningar bör göras på matematik, naturvetenskap och teknik, språkutveckling och IKT (informations- och kommunikationsteknik), men även på kompetensutveckling inom pedagogiskt ledarskap för förskollärare. För att

möjliggöra en ökad användning av IKT i förskolorna krävs en utbyggnad av trådlösa nätverk, vilket kommer att innebära investeringskostnader. Möjlighet till teknisk support av surfplattor och annan teknik bör ses över innan en framtida utökad investering görs.

Kompetensutveckling

Utbildningarna inom den statliga satsningen Förskolelyftet II (2012-2014) har fokus på dokumentation, utvärdering, barn i behov av särskilt stöd, naturvetenskap och teknik samt flerspråkighet och interkulturell kompetens.

Legitimering av förskollärare

Från 2015 gäller behörighetsförordningen för lärare fullt ut. Därefter kommer endast legitimerade förskollärare att få ansvara för undervisningen i förskolan. Förskollärare som tar ut sin examen 1 juli 2011 eller senare ska fullgöra ett introduktionsår med stöd av en mentor, varefter rektorn/förskolechefen utfärdar ett lämplighetsintyg. Detta ställer krav på kommunen som arbetsgivare och rektorer/förskolechefer avseende att hitta lämpliga mentorer.

Attrahera personal

De väntande pensionsavgångarna inom förskollärarkåren de närmaste åren kan, i kombination med en brist på förskollärare, komma att medföra brist på högskoleutbildad personal. För att behålla personal och attrahera nya medarbetare är det viktigt att förutom en god löneutveckling erbjuda kompetensutveckling, möjlighet att delta i nätverk och fortsatt utveckling av förvaltningens volontärverksamhet. Fyra lärosäten i Stockholmsregionen ökar utbildningsplatserna på förskolläraryrket från dagens 860 till 1080 mellan åren 2012-2015 vilket på sikt kan påverka rekryteringsbasen positivt.

Mål att uppnå 2014, 2015 och 2016

Mål 7:1

Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning inom förskolan har ökat (*Skolverkets jämförelsetal 2012: 41 procent, publiceras även i kommunbladet*)

Mål att uppnå 2015

Mål 7:2

Förskoleplats garanteras inom tre månader att jämföra med Skollagens krav på platsgaranti inom fyra månader

Mål att uppnå 2016

Mål 7:3

Minst 95 procent av vårdnadshavarna är nöjda med verksamheten inom förskola och pedagogisk omsorg (*årlig brukarundersökning*)

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	293 806	295 868	298 840
Intäkter	24 178	24 662	25 155
Netto	269 628	271 206	273 685

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde förskola förstärks med 5,0 miljoner 2014 utöver den generella uppräkningsen.

Verksamhetsområde nr 8. Grundskola inklusive Grundsärskola och Fritidshem

Verksamhet och syfte

Elever (6-15 år) placerade i grundskolan och grundsärskolan

	Kommunala skolor	Enskilda skolor	Totalt
Elever i Tyresö kommun	5 365	309	5 674
Elever utanför Tyresö kommun	110	820	930
Varav 140 elever bosatta i andra kommuner som går i Tyresös kommunala grundskolor.			

Källa: SCB-statistik, 15 september 2012

I kommunen finns 13 kommunala grundskolor och tre enskilda skolor, Montessoriskolan Vintergatan, Breviks skola och resursskolan Yggdrasil. I närheten av kommunen finns också Kunskapsskolan, där många Tyresöelever går. Av de kommunala skolorna är det Kumla skola, Tyresö skola och Strandskolan som har elever i förskoleklass till årskurs 9. Nyboda skola tar emot elever i årskurserna 4-9. De övriga skolorna bedriver från och med höstterminen 2012 undervisning för elever från förskoleklass till årskurs 6. Fårdalas elever i årskurs 6 går i Stimmets skolas lokaler med sina ordinarie lärare från Fårdala. De enskilda skolorna Breviks skola och Montessoriskolan Vintergatan tar emot elever i förskoleklass till årskurs 6 och Yggdrasil, som är en resursskola, tar emot elever i de högre årskurserna.

I prognosen för 2013 och de kommande åren beräknas antalet elever i grundskoleålder att utvecklas enligt siffran nedan.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal barn	6 337	6 460	6 615	6 685	6 709

(Källa: Kommunens befolkningsprognos mars 2013)

Grundskolan verksamhet syftar till att i enlighet med Läroplanen för grundskolan 2011 - Lgr11 - skapa förutsättningar för eleverna att inhämta grundläggande demokratiska värden och förbereda dem för att leva och verka i samhället. Verksamheten ska ge eleverna förutsättningar att inhämta nödvändiga kunskaper för ett aktivt liv i ett föränderligt samhälle.

Grundsärskolan som består av två inriktningar; grundsärskola och träningskola bedrivs på Stimmets skola och Nyboda skola i Tyresö kommun. Verksamheten är anslagsfinansierad. Enligt Skollagen ska Grundsärskolan ge elever med utvecklingsstörning en utbildning som är anpassad till varje elevs förutsättningar och som så långt det är möjligt

motsvarar den som ges i grundskolan. Grundsärskolan undervisar i samma ämnen som grundskolan medan träningskolan undervisas utifrån fem kunskapsområden.

Omvärldsanalys

Systematiskt kvalitetsarbete och dokumentation

För att nå en högre kvalitet och målpuppfyllelse är ett systematiskt kvalitetsarbete centralt. Förvaltningen kommer att fortsätta att utveckla Unikum, verktyget för individuella utvecklingsplaner - IUP - med skriftligt omdöme.

Betyg ges sedan höstterminen 2012 i årskurserna 6-9 utifrån en 6-gradig betygsskala. Arbetet med en likvärdig bedömning inom och mellan alla skolor måste intensifieras. Regeringen har aviserat att IUP med skriftligt omdöme kan komma att avskaffas i årskurs 6-9, då det ges betyg i alla ämnen i dessa årskurser, samt att IUP kan upprättas en gång per läsår istället för som idag en gång per termin i årskurs 1-5. Förändringarna i skollagen kan träda i kraft i november 2013.

Lärarlegitimation

Från 2015 gäller behörighetsförordningen för lärare fullt ut. Därefter kommer endast legitimerade lärare att få ansvara för undervisningen, sätta betyg och anställas med tillsvidareanställning. Verksamma lärare som saknar lärarexamen kan komplettera tidigare studier för att få en lärarexamen genom VAL (Vidareutbildning av lärare). Lärare med examen som undervisar i ett ämne de inte har behörighet i kan studera inom Lärarlyftet II för att utöka sin behörighet. Även fritidspedagoger kan studera inom lärarlyftet för att bli behöriga i praktisk-estetiska ämnen.

Övergångsregler finns till 2015 då kravet på legitimation gäller fullt ut och efter det får endast legitimerade lärare ansvara för undervisning och sätta betyg. Detta ställer krav på kommunen som arbetsgivare att hitta lämpliga mentorer.

Regeringen har i april aviserat om övergångsregler för yrkeserfarna lärare för att genom detta möjliggöra för lärare att tillgodoräkna och validera sin yrkeserfarenhet. Genom detta kommer legitimerade lärare som undervisat i ämnen de inte är behöriga i kunna få behörighet även i dessa ämnen.

Aktuella skolfrågor

Under våren har signaler kommit från politiskt håll om förändringar för att möjliggöra en starkare statlig styrning i skollagen om huvudmännens differentiering av resurser till skolor i syfte att motverka segregering. Dessutom har nyanlända elevers möjlighet att på kort tid lyckas i skolan diskuterats och eventuellt kommer det bli möjligt att undanta nyanlända elever i skolornas resultatrapportering. Elever som varit i landet kortare tid än fyra år ska undantas för att möjliggöra en mer rättvisande bild av skolans resultat.

Rekrytering och kompetensutveckling

Vissa yrkesgrupper är idag svåra att rekrytera. Detta gäller bland annat matematik- och NO-lärare, lärare med behörighet att undervisa i grundsärskolan och fritidspedagoger. För att behålla kompetent personal och attrahera nya medarbetare planeras kompetensutveckling, möjlighet att delta i nätverk samt fortsatt utveckling av Volontärverksamheten.

Matematik

Som en följd av satsningen på matematik blev resultatet i årskurs 9 vårterminen 2012 bättre jämfört med året innan. Förvaltningen avser att fortsätta satsningen bland annat genom deltagande i den statliga satsningen Matematiklyftet som bygger på kollegialt lärande inom matematikdidaktik med mål att göra undervisningen intressantare och ytterligare öka måluppfyllelsen i ämnet. Regeringen har aviserat en utökning av den garanterade undervisningstiden i matematik med 120 timmar med början höstterminen 2013. Om beslut om detta tas, kan ytterligare matematiklärare komma att behöva rekryteras.

Karriärvägar för lärare

Förvaltningen avser att skapa karriärvägar för lärare bland annat genom att införa tjänsten förstelärare. Möjlighet kommer att finnas att ansöka om statsbidrag för detta från höstterminen 2013.

Utveckling av fritidshemmen

Den utveckling av fritidshemmen som inleddes under 2012 fortsätter. Detta sker genom kollegialt lärande i nätverk, föreläsningar och studiebesök, allt med fokus på kvalitetsutveckling i fritidshemsverksamheten.

En skola för var och en

En skola för var och en har sedan starten 2010 blivit en bärande tanke i förvaltningens verksamheter. Syftet är att kunna erbjuda alla barn och elever en god förskola och skola i Tyresö kommun, och att verka för ett inkluderande synsätt.

Sedan hösten 2012 deltar Tyresö i ett treårigt forskningssamarbete kring inkludering tillsammans med 11 andra kommuner och Malmö högskola. Det fortsatta arbetet med En skola för var och en kommer att utgå från den kunskapsbank som forskningsprogrammet avser att bygga upp. Bland aktuella aktiviteter kan nämnas; anpassning av material och lärmiljöer till elever med behov av stöd, Tyresö Vetenskapliga Akademi – TVA för elever med stort intresse för naturvetenskap och teknik, premieskolan för elever i årskurs 8 med höga meritvärden samt sommarskola för elever i årskurserna 7-8 i egen regi.

Mål att uppnå 2014

Mål 8:1

Tyresö hör till de 50 bästa kommunerna avseende elevernas betyg i alla ämnen år 2014.

(Öppna jämförelser SKL)

Mål att uppnå 2014 och 2015

Mål 8:2

95 procent av vårdnadshavarna är helt eller delvis nöjda med verksamheten inom grundskolan.

(Årlig brukarundersökning)

Mål att uppnå 2015

Mål 8:3

Andelen årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen i förskoleklass uppgår till minst 70 procent

(Skolverkets kommunblad)

Mål 8:4

Minst 90 procent av Tyresös elever i årskurs 3 är godkända i samtliga delprov på nationella proven i matematik och svenska.

(Skolverket)

Mål 8:5

90 procent eller fler av eleverna i årskurs 9 är minst godkända i samtliga ämnen år 2015.

(Öppna jämförelser SKL)

Mål 8:6

Antal inskrivna elever per anställd på **fritidshemmen** är färre än riksgenomsnittet

(Skolverkets kommunblad)

Mål att uppnå 2016**Mål 8:7**

95 procent av eleverna i årskurs 9 är behöriga till gymnasieskolan

(Skolverkets kommunblad)

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	657 103	681 998	705 557
Intäkter	45 044	45 945	46 864
Netto	612 059	636 054	658 693

Aktuella investeringar 2014-2018

Tillagningskök

Verksamhetsområde nr 9. Fritidsgårdar

Verksamhet och syfte

I kommunen finns tre fritidsgårdar; Nyboda, Kringlan och Bergfoten, tre träffpunkter; i Strand, Krusboda och Brevik samt fritidsklubbar på Krusboda skola, Tyresö skola och Strandskolan.

Träffpunkten i Brevik drivs i samverkan mellan kommunen och villaägarföreningen och är öppen en dag i veckan klockan 18:00-21:00.

Fritidsklubbarna har öppen verksamhet för barn i årskurserna 4–6, där barnen utnyttjar fritidsklubben när de själva har behov av det. Klubbens verksamhet är anpassad för de lite äldre barnen.

Fritidsklubbarna Kringlan och Nyboda drivs i samarbete med kommunens fritidsgårdar och fritidsgårdscheferna är ansvariga för dessa. På Tyresö skola och Strandskolan bedrivs verksamheten inom skolans organisation.

Verksamheterna är öppna för alla ungdomar undantaget Bergfotens fritidsgård. På Bergfotens fritidsgård bedrivs så kallad korttidstillsyn. Deras verksamhet är avsedd för ungdomar som omfattas av lagen om särskilt stöd för vissa funktionshindrade (Lss).

Fritidsgårdsverksamheten syftar till att ge barnen en meningsfull fritidsverksamhet, efter skoltid, genom en rolig, varierande och trygg verksamhet. Verksamheten ska präglas av respekt för varje enskild individ och anpassas så att alla barn kan delta i verksamheten.

Omvärldsanalys

Fritidsverksamheten på sommaren har stor efterfrågan varför dagkolloverksamheten behöver utökas.

Efter genomförd inventering har bedömts att det finns behov av fritidsverksamhet och stöd till unga tonårsföräldrar. En verksamhet som riktar sig mot denna målgrupp behöver därför startas.

Mål att uppnå 2015

Mål 9:1

Minst en fritidsgård/fritidsklubb/träffpunkt drivs i annan regi

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	13 993	14 272	14 558
Intäkter	3 235	3 300	3 366
Netto	10 758	10 973	11 192

Verksamhetsområde nr 10. Gymnasium (inkl gymnasiesärskola)

Verksamhet och syfte

Utbildningen på Tyresö gymnasium ska vara av god kvalitet och skapa förutsättningar för eleverna att tillägna sig kunskaper och färdigheter samt förankra de grundläggande demokratiska värden, som vårt samhälle vilar på. Skolan ska utveckla elevernas förmåga att göra medvetna val i syfte att ta ansvar för att nå sina individuella mål. Gymnasiet erbjuder 10 olika program på ungdomsgymnasiet och två program på nationell nivå på gymnasiesärskolan där det även finns yrkes- och verksamhetsträning

En sökning gäller i länet och kommunen har elever på ca 80 olika gymnasieskolor, varav en del utanför länet.

Syftet med gymnasieskolans och gymnasiesärskolans utbildningar är att förbereda eleven för framtida studier och arbetsliv.

Omvärldsanalys

Antalet ungdomar i gymnasieålder fortsätter att sjunka ända fram till 2015. Först år 2020 kommer antalet elever i gymnasieålder vara på samma nivå som år 2008. Över 5500 gymnasieplatser står i nuläget tomma i storstockholmsregionen. Detta har under de senaste åren gjort att det råder en mycket stor rörlighet bland eleverna eftersom det ofta finns en ny plats att tillgå. En ökande andel elever byter skola ett antal gånger innan man bestämmer sig. Bytesperioden som tidigare var omkring tre veckor kan nu sträcka sig nu över en hel termin, vilket gör att det dels blir svårt för skolan att få kontinuitet i grupperna, dels svårt att förbereda för hur skolan ska dimensionera verksamheten. I framtiden bör vi satsa på program där vi har flerparallelliga klasser.

Vikten av tillgång till arbete under sommarlovet för gymnasieelever är en viktig ungdomsfråga. Internationalisering är en naturlig del i analys av trender som påverkar särskilt gymnasiets verksamhet, många ungdomar är idag internationellt engagerade, beresta och använder engelska språket obesvärat. Behovet av vidareutveckling av internationell samverkan, entreprenöriellt arbetssätt och stöd till ungas företagsamhet betonas.

Det är särskilt viktigt att följa utvecklingen av antalet överåriga på gymnasiet samt andelen obehöriga inom introduktionsprogrammen. Behovet av särskilt stöd tenderar att öka inom gymnasiet.

Kommunförbundet i Stockholms län, KSL har fått i uppdrag att utreda en eventuell uppräkningslista av den gemensamma prislistan i länet.

Gymnasiesärskolan-13 införs med nya kursplaner och betyg. Det är viktigt att betona arbetslinjen för gymnasiesärskolans elever.

Gymnasiet är hårt konkurrensutsatt och allt fler kommuner satsar och utvecklar kvalitén och har därmed ökat tillströmningen av elever

På yrkesprogrammen har skolan hittills haft relativt högt söktryck. Haninge kommun har beslutat bygga ett helt nytt yrkesgymnasium. Tyresö kommun måste vara vaksamma att vi på sikt inte förlorar elever till dem.

Betydelsen av utveckling och investering i det framtida gymnasiet är en viktig del i omvärldsanalysen.

Mål att uppnå 2014

Mål 10:1

Beslut finns om Tyresö Gymnasiums framtida strategiska inriktning 2014.

Mål att uppnå 2014, 2015 och 2016

Mål 10:2

Av dem som avslutar sina studier på Tyresö gymnasiums studieförberedande och yrkesinriktade program med tillval är samtliga elever behöriga till högskola och universitet.

(Skolverket)

Mål att uppnå 2015

Mål 10:3

Andelen elever från gymnasiesärskolan som erhåller lönearbete efter avslutad utbildning uppgår till två stycken mellan 2012-2015.

Mål att uppnå 2016

Mål 10:4

Fyra elever från gymnasiesärskolan har fått arbete/arbetspraktik efter avslutad utbildning under perioden 2014-2016

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	215 715	218 236	225 162
Intäkter	28 964	29 543	30 134
Netto	186 751	188 693	195 028

Gymnasieanslaget förstärks med 3,0 miljoner 2014.

^ ktuella investeringar 2014-2018

Projektering av gymnasium

Väsentliga förändringar

Under 2013 kommer gymnasiesärskolan att införa gysär-13 med nytt innehåll i program, betyg och kurser. Skolan tittar på vilka inriktningar som kan vara lämpliga på det individuella programmet på gymnasiesärskolan.

En stor satsning görs på kriminalvetenskap och kriminalteknik på samhällsvetenskaps- och naturvetenskapsprogrammen. Stora marknadsföringsinsatser har gjorts och förhoppningen är att sökandet till de högskoleförberedande programmen ökar.

Under våren 2013 kommer vi att fasa ut fyra program: estet-, media-, idrotts- och handelsprogrammet.

Arbetet med att utreda skolans placering och dimensionering fortsätter.

Verksamhetsområde nr 11. Vuxenutbildning

Verksamhet och syfte

C3L bedriver särskild utbildning för vuxna (Särvux), kommunal vuxenutbildning på grundläggande- och gymnasial nivå samt utbildningar efter myndighetsgodkännande på yrkeshögskolenivå. I samverkan med högskolan i Gävle erbjuds högskolekurser på distans.

Yrkesutbildningar på gymnasial nivå sker i egen regi och genom ramavtal med andra utbildningsanordnare. I egen regi finns barnskötar-, ekonomiassistent-, omvårdnads-, tornkransförar- och yrkesförarutbildning. Inom yrkeshögskole-utbildningsområdet är C3L:s inriktning IT med utbildningarna Systemutvecklare med Java och App-utvecklare.

I stort sett samtliga gymnasiala kurser kan erbjudas Tyresöborna som distanskurser, antingen i egen regi eller via ramavtal.

Alla Tyresöbor erbjuds studie- och yrkesvägledning på C3L.

C3L samarbetar med arbetsförmedlingen, försäkringskassan, arbetsmarknadsenheten socialförvaltningen, och kommuner i Stockholms län kring vuxnas utbildning. Inom KomAn-projektet har vuxenutbildningen anpassats för personer med funktionsnedsättning och inom ArbetSam kompetensutbildas kommunanställda inom socialomtjänsten.

Verksamhetens syfte är att stötta människor mot arbete och egen försörjning.

Ömvärldsanalys

Det är en tydlig förändring av målgruppen som söker sig till komvux. På grundläggande komvux är mer än 75 % av eleverna utrikes födda. Enligt prognos från utbildningsdepartementet spås en ökning till 89 %. Gruppen med psykiska funktionsnedsättningar har också ökat i och med samarbetet med KomAn.

C3L minskar sin lokalyta från den 1 januari 2013.

Efterfrågan på gymnasiala yrkesutbildningar förväntas var fortsatt hög under 2013. Den statliga Yrkesvux-satsningen som skulle avslutas 2011 fortsätter under 2013. C3L:s gymnasiala yrkesförarutbildning har tilldelats statligt stöd för ett riksrekryterande intag inom Yrkesvux. För första gången har C3L också tilldelats 16 riksrekryterande utbildningsplatser till bussförare.

Det särskilda statsbidrag för lärlingsutbildning inom vuxenutbildningen som startade hösten 2011 fortsätter fram till 2014. C3L vidareutvecklar samarbetet med lokala företag kring lärlingsplatser och det arbetsplatsförlagda lärandet. En ny yrkesinriktning från 2013 förväntas bli en måleriutbildning i samarbete med Tyresö gymnasium. Tyresö fortsätter sitt deltagande på Kommunförbundet Stockholms län, KSL, och det utvecklingsarbete som pågår för en gemensam vuxenutbildningsregion.

Mål att uppnå 2014, 2015 och 2016

Mål 11:1

I den kommunala utbildningen för vuxna uppnås betyget godkänd eller högre av minst 95 procent av de studerande som slutfört grundläggande och gymnasiala kurser. *(Skolverket)*

Mål att uppnå 2015 och 2016

Mål 11:2

Efter genomgången särskild yrkesutbildning för vuxna (yrkeslärvux) får 50 procent arbete/arbetspraktik inom sex månader

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	34 577	35 268	35 974
Intäkter	11 224	11 449	11 678
Netto	23 353	23 820	24 296

Väsentliga förändringar

Nuvarande kursplaner och betygskriterier för särskild utbildning för vuxna gäller till och med den 30 juni 2013.

C3L:s målgrupp på grundläggande nivå har förändrats, och inom något år sker dessa förändringar även på gymnasienivå. C3L kommer i större utsträckning behöva lärare med inriktning på svenska som andraspråk. Därtill blir lärare med kunskaper om funktionsnedsättningar allt viktigare för C3L.

Verksamhetsområde nr 12. Arbetscentrum

Verksamhet och syfte

Arbetscentrum erbjuder olika former av stöd och arbetsmarknadsåtgärder för att fånga upp ungdomar, invandrare, utförsäkrade och arbetslösa och slussa dem vidare till studier eller egen försörjning. Detta sker i nära samarbete med Arbetsförmedlingen och försörjningsstödsenheten.

Enhetens syfte är att hjälpa och stötta de Tyresöbor som är eller riskerar att bli arbetslösa samt arbeta för ett mer integrerat samhälle genom att underlätta för flyktingar/invandrare och personer med funktionsnedsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden och därigenom lättare bli delaktiga i samhället.

Ömvärldsanalys

Tillväxten i Stockholmsregionen försvagas och ytterligare avmattning väntas under 2013. Höstens prognosundersökning visar att arbetslösheten kommer att stiga under 2013 och perioden människor är arbetslösa blir allt längre. Utgångsläget för Stockholm är ändå bättre än för riket som helhet, med bibehållen sysselsättningsnivå och lägre relativ arbetslöshet. Under det kommande året är det framförallt i den offentligt finansierade tjänstesektorn som arbetsgivarna ser ett ökat behov av arbetskraft.

När nu arbetsmarknaden försämras bör extra fokus läggas på grupper som har hög relativ arbetslöshet och/eller många som varit arbetslösa under en lång period. Det gäller exempelvis arbetslösa med förgymnasial utbildning, arbetslösa med funktionsnedsättning, arbetslösa som är äldre och arbetslösa som är födda utanför Europa. Arbetslösheten i dessa grupper ökade kraftigt 2010 och de har inte i någon större utsträckning fått del av den återhämtning som skett sedan början av 2011.

Förändringar inom verksamhetsområdet genomförs i vårt närområde, främst i Stockholms stad, där man förstärkt och renodlat sin organisation för att stärka och effektivisera arbetsmarknadsinsatserna. Sociala företag och samhällsentreprenader bör utvecklas för dem som står längst från arbetsmarknaden.

Södertörnskommunerna vill driva ett mer framgångsrikt utnyttjande av den statliga arbetsmarknadspolitiken och samordna ett mer effektivt utnyttjande av redan befintliga resurser som t ex utbildning, validering, näringslivet, nätverk etc. För att utreda hur bosättningsprocessen kan förbättras för nyanlända som omfattas av etableringlagen ingår vi i ESF-projektet KUB (Kommunalt perspektiv i Utvecklingen av Bosättningsprocessen).

Mål att uppnå 2014, 2015 och 2016

Mål 12:1

Av de personer som hänvisats till Arbetscentrum arbetar eller studerar 62 procent när kontakten med Arbetscentrum avslutas.

Mål 12:2

Alla ungdomar 16-24 år som står till arbetsmarknadens förfogande och som har hänvisats till Arbetscentrum är i arbete, utbildning eller aktiv arbetsmarknadsåtgärd inom 30 dagar.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	23 433	23 902	24 380
Intäkter	12 827	13 084	13 345
Netto	10 606	10 818	11 034

Väsentliga förändringar

Oron i världen kommer att innebära att antalet asylsökande fortsätter att öka nästa år. Det kommer ställas stora krav på Arbetscentrum och på Tyresö kommun att framförallt att lösa bostadsfrågan. Ensamkommande barn som inte blir lära med sina studier på gymnasiet kan komma bli en ökad grupp på Sfi. Redan nu ser vi en ökning av elevantalet inför terminsstart 2013. Detta medför större undervisningsgrupper vilket gör det svårare att hinna individualisera undervisningen.

Utredningar pågår om Sfi-peng och tidsbegränsad Sfi och detta kan också påverka verksamheten under kommande år.

Arbetet med "En ingång" inleds. En gemensam inremitteringsfunktion dit alla de som behöver stöd att närma sig arbetsmarknaden kommer. Där möts de av S.E.-handläggare, mobiliseringshandläggare, studie-och yrkesvägledare, jobbagent som kan ge dem det stöd de efterfrågar.

Det finns ett stort behov av att samordna arbetsmarknadsinsatserna i kommunen då fler aktörer nu arbetar med liknande insatser.

Verksamhetsområde nr 13. Bibliotek, kultur och fritid

Verksamhet och syfte

Bibliotek

I kommunen finns tre bibliotek. Biblioteket har under 2012 fortsatt med utökat öppethållande med självservice på biblioteket i Tyresö centrum. Biblioteket i Trollbäcken har byggts om och ryms nu i helrenoverade mindre och effektivare lokaler.

Via bibliotekets webbsida och applikation för smartphones, kan man dessutom erbjuda ett stort antal smarta e-tjänster.

Syftet med biblioteksverksamheten är att främja intresse för läsning och litteratur, information, upplysning och utbildning samt kulturell verksamhet i övrigt ska alla medborgare ha tillgång till ett folkbibliotek.

Kultur

Tyresö kultur omfattar kulturenheten med konsthall, kulturskola, ungdomscaféet Bonza, föreningsgården och naturskolan. Huvuddelen av den löpande verksamheten riktar sig mot barn och ungdomar.

Syftet med enhetens verksamhet är att tillhandahålla ett brett varierat kulturutbud och meningsfull fritid för kommuninnevanorna.

Fritid

Fritidsenheten erbjuder olika former av föreningsstöd samt står för ett engagemang för friluftsliv, rekreation och spontanidrott. Insatser för att förbättra fritids- och kulturutbudet för personer med funktionsnedsättning görs.

Ändamålsenliga anläggningar inom verksamhetsområdet ska erbjudas.

Enhetens syfte är att skapa förutsättningar för meningsfulla fritidsaktiviteter, främst för barn och ungdomar.

Omvärldsanalys

Fritid

Utveckling med ny teknik, självbetjäning via webb och efterfrågan på ny teknik inom området fritid fortsätter.

Fortsatt stor tonvikt kommer att läggas på utbildning av föreningarnas ledare och styrelser då behovet är stort. Fler föreningar har nått elitnivå och med det följer idrottsförbundens allt högre krav på hallar/anläggningar för spel på högre nivåer. Tillgången på idrottsanläggningar är inte tillräcklig i Tyresö såväl som i Stockholmsregionen som helhet. Inom de traditionella idrotterna framförs önskemål om betydligt mer tid i Tyresös lokaler och anläggningar. Kraven på upprustning, tillbyggnad och modernisering är också höga, då flertalet av kommunens anläggningar är från 60- 70 och tidigt 80-tal.

Befolkningsförändringarna i Tyresö påverkar verksamheterna eftersom behovet och kraven på kultur- och fritidsutbudet förändras. Folkmängden fortsätter att öka i Tyresö kommun vilket leder till ett ökat behov av olika

rekreationer. Personer som är 64 år och äldre är den grupp medborgare som ökar mest, vilket kan resultera i att utbudet behöver förändras i framtiden.

Unga människor med mycket fritid är en annan grupp som växer i antal. Ungdomsarbetslösheten ökar och det är viktigt att fånga upp denna befolkningsgrupp.

Bibliotek

Utvecklingen med ny teknik, självbetjäning via webb och efterfrågan på nya medieformer fortsätter. Speciellt utlåning av e-böcker förväntas öka. Detta attraherar nya låntagargrupper som tidigare inte efterfrågat bibliotekets tjänster.

En ny bibliotekslag förväntas träda i kraft 1 juli 2013 och den statliga litteraturutredningen kan komma att lägga förslag om e-böcker och om läsfrämjande insatser under året.

Kultur

Inom kulturområdet finns två starka trender som påverkar den verksamhet Tyresö kultur bedriver. Den ena är att samverka och uppnå synergieffekter, effektiviseringar, kunskapsutbyte och kanske ett bredare utbud. En annan är att digitalisera och därigenom tillgängliggöra, systematisera och öppna nya möjligheter. Detta väcker behovet av kulturarvsarkiv.

Kulturutredningen (SOU 2009:16) föreslår en bredare syn på kulturpolitiken, i utredningen används begreppet ”aspektpolitik” för att beskriva kulturpolitikens betydelse inom utbildningspolitik, arkitektur, stadsplanering, nyföretagande mm.

Inom arkivområdet sker digitaliseringar av kommunarkiv, lokalhistoriska arkiv och kommunernas konstinnehav vilket medför bättre tillgänglighet för medborgarna.

Demografiska förändringar

Den äldre befolkningen ökar i antal vilket påverkar Tyresö kommun både ur en folkhälsoaspekt och ur ett ekonomiskt perspektiv. I Tyresö är många äldre aktiva inom föreningslivet och frekventa besökare i Tyresö kulturcentrum Kvarnhjulet. Ibland behöver denna grupp en högre servicenivå än den som i dagsläget tillhandahålls. Unga människor med mycket fritid är en annan grupp som växer i antal och det är angeläget att fånga upp denna befolkningsgrupp.

Klimatfrågan

Enligt Sveriges Lantbruksuniversitet har svenska barns skogsbesök halverats under 2000-talet. Denna naturbrist innebär dels negativa effekter på barnens hälsa och inlärningsförmåga, dels att de tappar kontakten med och förståelsen för naturen, de ekologiska sambanden och insikten om jordens begränsade resurser. Insikter som är nödvändiga om vi ska kunna hantera klimatfrågan. Dagens barn och ungdomar behöver rustas med kunskaper om miljö- och klimatfrågor och verktyg för en omställning till ett hållbart samhälle. Mer utomhuspedagogik i skolan är en viktig del i denna process.

Mål att uppnå 2014

Mål 13:1

En strategi för att göra Albyområdet mer attraktivt finns.

Mål att uppnå 2015

Mål 13:2

Tyresö ska ta initiativ till ett samarbete med närliggande kommuner, för att undersöka möjligheten till eventuellt byggande av gemensamma idrottsanläggningar

Mål att uppnå 2016

Mål 13:3

En strategisk plan för anläggningsförsörjning inom verksamhetsområdet tas fram

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	112 305	115 319	117 704
Intäkter	5 943	6 062	6 183
Netto	106 362	109 257	111 521

Kultur- och fritidsnämndens budgetram utökas med 0,5 miljoner 2014. Medlen ska användas till att utöka aktivitetsstödet. Dessutom kompenseras nämnden för de tillkommande driftkostnaderna beroende på investeringar på TyresövalLEN.

Aktuella investeringar 2014-2018

Samlingsanslag för fritidsanläggningar

Upprustning Fårdala ridhus

De investeringar som är nödvändiga på TyresövalLEN finansieras inom de samlingsanslag som finns för fastighetsinvesteringar under verksamhetsområde 17 Gemensam verksamhet. Nödvändiga investeringar på Albyområdet finns finansierade under samlingsanslaget för fritidsanläggningar.

Väsentliga förändringar

Fritid

Med start från 1/1 2014 sker all närvarorapportering av Lokalt Aktivitetsstöd via kommunens nya redovisningssystem ApN (aktivitetskort på nätet). Implementering sker under 2013.

Bibliotek

Inga ännu kända.

Kultur

Inga väsentliga verksamhetsförändringar är beslutade för 2014. Under 2013 utreds möjligheten att konkurrensutsätta delar av kulturenhetens verksamhet.

Verksamhetsområde nr 14. Individ- och familjeomsorg

Verksamhet och syfte

Verksamhetens syfte är att vara ett skydds nät och en garanti för att de som bor eller vistas i kommunen får den hjälp och det stöd de behöver för att kunna leva i ekonomisk och social trygghet. Biståndet utformas så att det stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv.

Individ- och familjeomsorgen omfattar såväl allmänt förebyggande som individuellt inriktat arbete mot barn, ungdomar och vuxna. Barnperspektivet genomsyrar hela verksamheten vilket ska ges särskild uppmärksamhet 2013.

Insatserna kan gälla exempelvis ekonomiskt bistånd, familjerätt (adoption, utredning om faderskap, fördragnadsutredningar), familjerådgivning, missbruk, insatser för barn och ungdom, mottagande av ensamkommande flyktingbarn, stödboende, förebyggande insatser, anhörigstöd

Enligt socialnämndens bokslut 2012 fanns i genomsnitt

- 285 hushåll med ekonomiskt bistånd/månad
- 58,7 helårsplaceringar av barn och ungdomar i familjehem
- 13,3 helårsplaceringar av barn och ungdomar i jourhem
- 9,7 helårsplatser HVB (institutionsvård) för barn och ungdom
- 8,4 helårsplatser HVB för vuxna

Till övervägande del utförs verksamheten i kommunal regi.

Verksamhet i **privat regi** motsvarar cirka 25 procent av kostnaderna.

- Privata utförare finns inom:
- Familjerådgivning som sker enligt kundvalsmodell med fyra familjerådgivningsföretag
- Boendet Källan som drivs av Frälsningsarmén på entreprenad (21 platser)
- Mottagande av ensamkommande flyktingbarn och ungdomar på Villa Victoria, 7 platser.

Umwärldsanalys

Försörjningsstöd

Kostnaden för försörjningsstödet steg kraftigt år 2009-2011. Därefter har den kraftiga ökningen avtagit, men en förväntad ekonomiskt minskning för försörjningsstöd har uteblivit. En nyligen gjord översyn visar att Tyresö har en låg kostnad för försörjningsstöd i relation till andra jämförbara kommuner. Nivån på utbetalt försörjningsstöd per hushåll är högt, medan antalet bidragshushåll per 1000 invånare är lågt. En trend i Tyresö är att hushållen erhåller försörjningsstöd under en allt längre tid.

Försörjningsstödet påverkas starkt av konjunkturutvecklingen, tillgången till arbete och utformningen av trygghetssystemen. Antal varsel blir fler och arbetslösheten ökar särskilt bland ungdomar. Enligt Konjunkturinstitutet kommer lågkonjunkturen fortsätta fram till år 2016. För personer som inte hunnit etablera sig på arbetsmarknaden och för personer med funktionsnedsättningar blir det än svårare att få ett arbete.

Med anledning av rådande konjunkturläge är det troligt att försörjningsstödet kommer att fortsätta ligga på motsvarande nivå under 2014.

Barn och vuxna

Även anmälningar inom barn och ungdom ökade under åren 2009-2011. Den höga nivån kvarstod under 2012. Antal anmälningar ökade åter under slutet av 2012, bland annat som följd av en ökad samverkan med förskolan/skolan. Anmälningarna har föranlett en ökning av familjehemsplaceringar. Övriga orsaker är lågkonjunkturen, stora barnkullar, vårdnadstvister etcetera. Bedömningen är att den höga nivån av anmälningar och familjehemsplaceringar kommer att bestå under 2014. I Tyresö har även andelen unga som har utvecklat eller riskerar att utveckla psykisk ohälsa ökat.

Nya ändringar i socialtjänstlagen träder i kraft 2013 och innebär ett stärkt skydd för barn och unga. Lagändringen innebär bland annat att beslut att inleda eller inte inleda utredning (förhandsbedömning) ska fattas inom fjorton dagar. Resurserna inom mottagningsenheten måste därmed ses över. Lagändringen ställer även krav på att regelbundna besök av familjehemsplacerade barn och ungdomar. Uppskattningsvis innebär detta en ökning av antalet besök i familjehem till ca 2,5 dagar/veckan per familjehemssekreterare

Övriga påverkansfaktorer för individ- och familjeomsorgen

- De stora ungdomskullarna födda 1987-1992 börjar bli vuxna och antalet unga vuxna med missbruks- och beroendeproblematik ökar. En hög andel av de unga vuxna som aktualiseras på enheten har komplexa vårdbehov och psykisk ohälsa.
- Regeringen har föreslagit att endast en del av arbetsinkomsten ska påverka rätten till försörjningsstöd. För att även stimulera skolungdomars arbete vid sidan om studierna har liknande förslag lagts fram.
- Nämndens ökade ambitioner i samarbete med andra aktörer har delvis bidragit till ökat antal aktualiseringar av barn och unga i akut behov av stöd. Utvecklingen är likartad på flera håll i landet och bristande resurser hos de olika aktörerna medför att utredningar inte kan genomföras inom önskvärd och nödvändig tidsram.
- Trenden är att kostnader för familjerådgivning ökar och för närvarande är ersättningsnivån samt antalet samtalstillfällen lägre i Tyresö än genomsnittet i länet.

Mål att uppnå 2014

Mål 14:1

Personer över 25 år som fått ekonomiskt bistånd i två månader deltar i av kommunen erbjuden praktik eller annan kompetenshöjande insats.

Mål att uppnå 2014 och 2015

Mål 14:2

Självförsörjningsgraden har ökat.

(Socialstyrelsens årsstatistik :Andel biståndsmottagare i Tyresö år 2011: 2,3 procent)

Mål att uppnå 2015

Mål 14:3

Minst fem ideella krafter och föreningar stöds så att de i ökad utsträckning är ett komplement till socialtjänsten, särskilt för ungdomar

Mål att uppnå 2015 och 2016

Mål 14:4

80 procent av samtliga personer över 25 år som fått ekonomiskt bistånd i två månader deltar i praktik eller annan kompetenshöjande insats.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	176 582	180 113	183 715
Intäkter	31 948	32 587	33 239
Netto	144 633	147 526	150 476

Individ- och familjeomsorgen stärks med 2,0 miljoner 2014. Detta för att utöka resurserna för utsatta barn.

Väsentliga förändringar

Under 2013 kommer en översyn att genomföras av förutsättningarna att dela verksamhetsområdet IFO i beställare och utförare på samma sätt som påbörjats inom äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning i syfte att skapa en gemensam styrning inom förvaltningen.

Verksamhetsområde nr 15. Äldreomsorg

Verksamhet och syfte

Äldreomsorgens syfte är att skapa förutsättningar för människor med olika funktionsnedsättningar orsakade av åldrande eller sjukdomar att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Det är av avgörande betydelse att kommunen kan erbjuda ett brett utbud av olika insatser utifrån individens behov. Insatserna formar tillsammans en helhet som täcker upp olika behovssituationer i vardagen.

Insatserna kan gälla exempelvis särskilda boendeformer (permanent boende, korttidsvård/växelvård), dagvård, öppen dagverksamhet, hälso- och sjukvård till och med sjuksköterskenivå inom äldreboende, hjälp i hemmet – Hemtjänst - (omvårdnad, service, avlösning, ledsagning, trygghetslarm), bostadsanpassning, rehabilitering, munhälsövård och medicinsk fotvård inom äldreboenden, förebyggande insatser, anhörigstöd.

Enligt socialnämndens bokslut 2012 har antalet hemtjänsttimmar ökat från 184 842 timmar år 2011 till 197 468 timmar år 2012. Totalt väljer omkring 34 procent privat utförare.

Antalet helårsplatser i särskilt boende (permanent och korttid) har ökat från 274 platser 2011 till 287,7 år 2012.

Boende i privat regi har ökat från 45 till 46 procent.

Kundval finns inom hemtjänsten med 6 utförare, den kommunala utföraren samt 5 privata företag; Attendo Care AB, AB Stockholm hemtjänst och service, Lindalens Stöd och Hemtjänst AB, Real Omsorg i Storstockholm samt Vård- och omsorgsteamet i Norden.

Av 4 äldreboenden drivs 3 i privat regi; Krusmyntan och Trollängen drivs av Carema Care AB och Ängsgården av Mimosa Vård och Omsorg AB.

mvärldsanalys

Kraftig ökning av antalet äldre och äldreomsorgens kostnader

Antalet personer i Tyresö över 65 år beräknas öka med 21 procent under perioden 2011-2025. Högst ökningstakt är ökat inom den mest omsorgskrävande gruppen, de över 80 år. Gruppen 80-89 år ökar med 118 procent och gruppen över 90 år ökar med 140 procent.

Utvecklingen går mot att äldre som är ålderssvaga och somatiskt sjuka i allt större utsträckning vårdas i det egna hemmet, samtidigt som behovet av boendeplatser för demenssjuka ökar. Om denna utveckling fortsätter kommer demenssjuka i allt högre utsträckning än i dagsläget belägga platserna inom särskilda boenden. Uppskattningsvis är kostnaden för demensplatser 10-15 procent högre än för platser för somatiskt sjuka, vilket innebär att kostnaderna för äldreomsorgen kan komma att öka ytterligare

Ansvar för personer med demenssjukdom och bemanning i särskilda boenden

År 2014 träder Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ansvaret för personer med demenssjukdom och bemanning i särskilda boenden i kraft. Det innebär att Socialnämnden ska fatta tydliga beslut där det framgår vilka insatser den enskilde ska få i boendet och att dessa regelbundet ska följas upp på individnivå. Både socialnämnden och den som driver verksamheten har ansvar för att boendet är bemannat efter behoven dygnet runt. Föreskrifterna innebär även förändrat utrednings- och beslutsförfarande inom biståndsavdelningen och handläggaresurserna måste sannolikt öka.

Övriga påverkansfaktorer för äldreomsorgen:

- Kommunförbundet Stockholms län, KSL, har tillsammans med landstinget tagit fram förslag till inriktning och omfattning av hemsjukvården efter en kommunalisering från år 2015. Det innebär stora organisatoriska och strukturella förändringar för kommunen. Kommunaliseringen kommer att finansieras genom en skatteväxling som ska motsvara faktiska kostnader år 2011. Mot bakgrund av befolkningsprognosen som visar på en ökad andel äldre inom kommunen, är det rimligt att anta att även behovet av hemsjukvård kommer att öka och att skatteväxlingen inte kommer att kompensera kommunens framtida behov.
- Regeringen vill öka invånarnas möjlighet till god insyn i vårdens och omsorgens kvalitet genom en etisk plattform som ska omfatta alla vårdgivare- oavsett driftsform- som får del av offentlig finansiering. Finansdepartementet kommer att starta en utredning kring ägarförhållanden hos privata företag inom välfärden.

Mål att uppnå 2014, 2015 och 2016

Mål 15:1

Andelen som är ganska eller mycket nöjda ska uppgå till minst 90 procent inom hemtjänst och minst 85 procent inom särskilt boende enligt socialstyrelsens årliga nationella undersökning.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	315 405	338 195	360 046
Intäkter	41 517	42 347	43 194
Netto	273 888	295 848	316 851

Reella investeringar 2014-2018

Projektering äldreboende Fornuddsparken

Väsentliga förändringar

Som en följd av ökad konkurrensutsättning och ökad valfrihet har socialförvaltningen successivt förändrat organisationen. Organisationen måste ge förutsättningar för att de olika rollerna som beställare respektive utförare kan hållas isär, i synnerhet om kommunen deltar i valfrihetssystem med egenregiverksamhet och innehar båda rollerna. Socialnämnden genomför nu en organisationsöversyn. Ett nytt ersättningssystem håller på att utvecklas inom särskilda boenden som kan innebära förändringar.

Projektet Trygg i Tyresö avslutas 2013. Projektet har haft positiva resultat och vårdkedjan som byggts upp i projektet bör bibehållas.

Nytt äldreboende beräknas stå klart år 2015 enligt "Krusmyntanmodellen".

Verksamhetsområde nr 16. Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Verksamhet och syfte

Syftet med verksamheten är att skapa förutsättningar för människor med olika funktionsnedsättningar att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Stödet till personer med funktionsnedsättning är inriktat på att ge den enskilde förutsättningar att leva som andra genom att ge stöd och service som stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv. För att nå dit behövs ett rikt utbud av insatser samt att stödet är anpassat till varje individs behov.

Insatserna kan gälla exempelvis, boende och boendestöd, korttidsvistelse, korttidstillsyn, hjälp i hemmet – Hemtjänst, avlösarservice, ledsagarservice, kontaktpersoner, bostadsanpassning, daglig verksamhet, personlig assistans, anhörigstöd, sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning, förebyggande insatser.

Enligt socialnämndens bokslut 2012 fanns i genomsnitt

101,2 helårsplatser i gruppboenden och servicebostäder, varav 88,2 i kommunal regi och resterande externa köp
3,0 helårsplatser i barnboende i kommunal regi
71 personer med personlig assistans, varav 39 valt kommunal regi
115,8 helårsplatser i daglig verksamhet, varav 78,5 i kommunal regi
och resterande externa köp

Verksamhet i privat regi svarar för drygt 20 procent av kostnaderna i bokslut 2012.

Till övervägande del utförs verksamheten i kommunal regi inom avdelningen Verksamheter för personer med funktionsnedsättning. Ett gruppboende med sex platser drivs i privat regi av Carema Orkidén sedan 2010. Hemtjänsten utförs av samma kommunala utförare som inom äldreomsorgen samt av fem privata hemtjänstföretag (samma som inom äldreomsorgen). Cirka 50 procent av brukarna med funktionsnedsättning väljer privat utförare.

Ett valfrihetssystem enligt LOV (lag om valfrihetssystem) gäller sedan 2011 för daglig sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning. Det finns i nuläget fyra privata utförare; Jobbverket, Fontänhuset, Iris Hadar AB, På Vägen.

Omvärldsanalys

Stadig ökning av insatser

Enligt Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, har antalet personer som har minst en insats från sin kommun enligt LSS ökat med 2-3 procent per år under en lång följd av år. Den vanligaste insatsen, daglig verksamhet, är också den som ökat mest. Motsvarande trend finns även inom Tyresö kommun och behoven ökar i enlighet med socialnämndens årliga prognoser. Det innebär att Tyresö har en normal nivå med insatser i jämförelse med andra kommuner. Andelen beviljade insatser (LSS och SoL) beräknas öka med 18 procent till år 2015. Behovet av utökning av insatser är främst inom boende, daglig verksamhet och personlig assistans. Upphandling enligt LOV för daglig verksamhet LSS är på väg att genomföras.

Ökad möjlighet för personer med en funktionsnedsättning att få stöd till arbete

I regeringens budgetproposition för 2013 ges förslag om en utökning av platserna med särskilt introduktions- och uppföljningsstöd, SIUS, i syfte att öka möjligheten för dem som har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga att få ett arbete. SIUS innebär att arbetsgivare och individ får stöd av en person med särskild

kompetens såväl i matchningskedet som i anställningsprocessen och efter anställning på arbetsplatsen. Regeringen avser att ge Arbetsförmedlingen uppdraget att stegvis implementera praktikprogram för personer med funktionsnedsättning inom de statliga myndigheterna utifrån tillgången på lämpliga arbetssökande och platser. Förslaget ligger i linje med kommunens mål och att fler ska gå från daglig verksamhet och gymnasiesärskola till arbete. Förslaget innebär vidare att behovet av daglig verksamhet kan komma att minska på sikt.

Övriga påverkansfaktorer för funktionsnedsättningsområdet:

- Den nya gymnasiesärskolereformen börjar tillämpas hösten 2013. Detta kan komma att innebära att större och mer varierat utbud av daglig verksamhet kan komma att efterfrågas. Den nya gymnasiesärskolan innebär även att valfrihet mellan de olika skolorna och dess inriktning. Detta kan medföra ökade kostnader för eftermiddagsverksamhet och elevhemsboende.
- Socialstyrelsen har riktat kritik mot att antalet personer på gruppboendena är för högt. Socialstyrelsens rekommendation är 3- 5 personer per gruppboende. I Tyresö bor upp till 6 personer per gruppboende. Ökade krav på färre personer per gruppboende kan komma att påverka utformningen av framtida gruppboendestäder och få kostnadsdrivande konsekvenser.

Mål att uppnå 2014 och 2015

Mål 16:1

6 personer med funktionsnedsättning får aktivt stöd inom ramen för daglig verksamhet för att komma närmare arbetsmarknaden och som alternativ till daglig verksamhet för den som önskar.

Mål att uppnå 2015 och 2016

Mål 16:2

Kvalitetsindex enligt kvalitetsbarometern är lägst 1,40 (index 0-2) (2011 var värdet för LSS-verksamheten gruppboende 1,41, serviceboende 1,27, och daglig verksamhet 1,23.

(Kvalitetsbarometern genomförs vart tredje år, nästa mätning 2014)

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	277 433	288 582	294 354
Intäkter	72 885	74 342	75 829
Netto	204 549	214 240	218 525

Verksamhetsområdet för funktionshindrade utökas både 2014 och 2015 med vardera 5,6 miljoner för att kunna hantera de ökade volymerna inom verksamhetsområdet.

Aktuella investeringar 2014-2018

Nytt gruppboende Lindetomten (alternativt Krusmyntamodellen)

Inventarier nytt gruppboende Lindetomten

Nytt gruppboende 6 platser (Tärningen)

Inventarier nytt gruppboende (Tärningen)

Nytt LSS-boende Sågen (alternativt Krusmyntamodellen)

Inventarier Sågen

Väsentliga förändringar

Som en följd av ökad konkurrensutsättning och ökad valfrihet genomför socialförvaltningen en organisationsöversyn. Organisationen måste ge förutsättningar för att de olika rollerna som beställare respektive utförare kan hållas isär, i synnerhet om kommunen deltar i valfrihetssystem med egenregiverksamhet och innehar båda rollerna.

Konsekvenser av hur brukarna väljer när LOV införs för daglig verksamhet LSS 2013, kan innebära förändringar för TYDA, Tyresö Dagliga verksamhet i kommunal regi.

Verksamhetsförändringar kan förutses inom boendeenheter om LOV införs för boendestöd enligt SoL. Även nytt ersättningsystem för boendeenheter kan innebära förändringar.

Verksamhetsområde nr 17. Gemensam verksamhet

Verksamhet och syfte

Inom verksamhetsområdet ryms kommundirektörens stab, konsult- och servicekontoret, ekonomi- och personalenheter, projekt BEST-IT samt projekt Medborgarfokus. Stabens primära uppdrag är att bistå kommundirektören i arbetet med att planera, leda och följa upp kommunkoncernens verksamheter. I stabsrollen ingår att utarbeta riktlinjer, ge direktiv, stötta och samordna gemensamma processer såsom styrprocessen, finansierings- och arbetsgivarfrågor, IT, ekonomi samt kommunikation.

Konsult- och servicekontoret ska ge service och stöd på ett kostnads- och tidseffektivt sätt. Tjänsterna ska utformas efter verksamheternas behov inom ramen för tilldelad budget. Tjänsterna omfattar följande: redovisning, lön, stighet, anläggningar och lokalvård, kontorsservice, kansli, IT och telefoni samt upphandling.

Projekt BEST-IT ska säkerställa att verksamheternas IT-relaterade behov hanteras på ett effektivt sätt.

Projekt Medborgarfokus arbetar utifrån att kommunens invånare ska vara nöjda med och ha god nytta av den verksamhet kommunen ansvarar för. Medborgarfokus ska verka för en ökad dialog med medborgare, företag och organisationer och utveckling av god service, tillgänglighet och närbarhet. Granskningar, tillsyn och ett välfungerande system för synpunktshantering ska bidra till kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling.

Omvärldsanalys

Interaktiv samhällsstyrning

Samhällsstyrningen utvecklas successivt mot nyare former av samspel mellan politiker och samhällsaktörer i syfte att politikerna ska kunna uppnå ett bättre resultat där medborgarna blir mer nöjda och förtroendet för politik och verksamhet ökar. Detta har framför allt kommit till uttryck i ett antal medborgardialoger som börjat genomföras i kommuner och landsting.

Digitalisering och sociala media gör det enklare för medborgarna att dela med sig av förslag och synpunkter och underlättar möjligheten till dialog. Det är dock viktigt att även utveckla kanaler för att lyssna på invånare som inte utnyttjar internet.

Omvärldens bild av Tyresö kommun

Kännedom om Tyresö, framförallt inom regionen, och kommunens anseende blir allt viktigare för vår konkurrenskraft som arbetsgivare, vårt inflytande i regionen och externa samarbetspartners investeringsvilja.

Valfrihet och ökad rörlighet

Ökade valmöjligheter och ökad rörlighet mellan olika servicegivare/utförare ställer krav på förändrad planering och uppföljning. Rörligheten stannar inte vid kommungränsen. Från en situation när tillgodoseendet av ett behov, av tex förskole- eller grundskoleplatser, kunde planeras med utgångspunkt från gällande befolkningsprognos för ett geografiskt område ställer nuvarande utveckling väsentligt annorlunda krav. Genom att fler aktiva val görs mellan både olika regiformer och olika utförare med olika profil och rykte blir det svårt att förutse var det uppstår bristsituationer och var det blir överkapacitet. Det blir därigenom en svår avvägning mellan att uppfylla invånarnas preferenser och att uppnå ett effektivt utnyttjande av tillgängliga resurser.

Sammanhängande med denna utveckling är också ökade krav på att tydliggöra kommunens roll och ansvar, styrmodeller och medborgarnas möjlighet att jämföra olika utförare verksamhet och kvalitet. Uppföljningsrutiner har huvudsakligen varit utformade för att följa upp verksamheter i kommunal regi.

Rörligheten ställer också krav på utökat samarbete med angränsande kommuner och gemensamma regionala satsningar. Inom många verksamhetsområden krävs utökat samarbete och helhetssyn inom kommunen, många av medborgarnas frågor kräver förvaltningsöverskridande lösningar.

Digitalisering, närhet och service

Sverige ska vara bäst i världen på digitalisering! Så lyder den målsättning som regeringen har formulerat i den digitala nationella agendan. Målsättningen ställer höga krav på samverkan med andra aktörer och utveckling inom kommunen. Det kräver smarta tjänster som förenklar möjligheterna att ta del av kommunens information, komma i kontakt med kommunens olika verksamheter, förenkla för företagare eller planera utbyggnad av villan med mera.

Med bra e-tjänster och ökad öppenhet kan privatpersoner och företagare lättare ta ansvar och kontroll över sin vardag, mer oberoende av tid och plats. Den traditionella kontorstiden uppfyller inte längre kraven på tillgänglighet.

Medborgarnas tillgång till uppgifter och information via mobila plattformar får idag anses som en självklarhet. Den senaste utvecklingen med mobiltelefoner som har internetuppkoppling innebär att cirka 60 procent av medborgarna, i sin ficka, har tillgång till kunskap som kan nås på sekunden.

Dagens unga har stora förväntningar på att få ge synpunkter, kommentera och delta i nätverk. De är ombytliga i sina val av media och är därför svåra att nå. Rekrytering sker i allt större utsträckning via nätverk i sociala media som LinkedIn, BranchOut, Facebook, Skillpartner etc. Nya nätverk ”poppar” ständigt upp.

Äldreomsorgens långsiktiga utveckling

Antalet äldre invånare i Sverige ökar. I Tyresö ökar antalet äldre i snabbare takt än i riket. Eftersom ökningstakten i den mest omsorgskrävande gruppen, den över 80 år, är allra högst kommer det att ställa höga krav på utbyggnad av äldreomsorgen och den kommer efter hand att utgöra en ökande andel av kommunens verksamhet i såväl ekonomiska som personella termer. Det ökande behovet av platser i särskilda boenden kommer också att kräva omfattande investeringar, vare sig det sker i kommunens eller i någon annans regi, med åtföljande krav på mark och infrastruktur för ändamålet. Det tillkommande finansieringsbehovet fram till år 2025 är beräknat till 225 miljoner. Det ställer krav på prioriteringar och effektiviseringar, eventuellt kombinerat med skattehöjningar. En högre sysselsättningsnivå bedöms också underlätta de framtida utmaningarna.

Konkurrensen om arbetskraften ökar

Det finns idag en konkurrens om arbetskraft inom vissa yrkesgrupper i den kommunala sektorn. Allt tyder på att konkurrensen kommer att öka och utvidgas till att omfatta flertalet yrken till följd av kommande pensionsavgångar och konkurrensutsättning av verksamheter i kombination med en förväntad ökad efterfrågan på de tjänster kommunen erbjuder.

Chefernas vardag blir mer komplex

I takt med att omvärldens krav förändras har våra chefer fått allt fler frågor att hantera. Ett gott ledarskap som kan ta tillvara på och utveckla medarbetares kompetens är en förutsättning för att kunna erbjuda medborgarna fortsatt god service. En ny generation medarbetare har också andra förväntningar på delaktighet och är rörligare på arbetsmarknaden än vad som varit vanligt hittills. Detta sammantaget gör att vi behöver satsa långsiktigt på ett program som framför allt inriktas på att stärka våra chefers kompetens i att motivera och leda medarbetare i och för förändring.

Mål att uppnå 2015

Mål för verksamhetsområdet presenteras i avsnittet om kommungemensamma mål. Därutöver finns mer detaljerade mål och aktiviteter i respektive plan för kommundirektörens stab, konsult- och servicekontoret, projekt BEST-IT och projekt Medborgarfokus.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	483 592	493 264	503 129
Intäkter	425 420	433 928	442 607
Netto	58 172	59 336	60 522

Kommundirektörens stab stärks med 0,3 miljoner i syfte att förbättra studie- och yrkesvägledningen. Dessutom änts 0,8 miljoner i ett projekt för att få utförare i annan regi inom fritidsgårdsverksamheten.

Aktuella investeringar 2014-2018

- Samlingsanslag för fastighet, initierat av hyresgäst
...servkraft nya föreningsgården
- Samlingsanslag för fastighet, initierat av ägaren
- Inventarier, IT och småinvesteringar
- Vindkraftverk

Väsentliga förändringar

I takt med att fler anordnare engageras i utförandet av våra tjänster behöver vi utveckla nya metoder för styrning och ledning. Detta är ett prioriterat område. Organisation och arbetsmetoder måste anpassas inte minst när det gäller kravställande, uppföljning och tillsyn. Transparens och dialog med externa aktörer är nödvändigt. Likaså krävs att ekonomistyrningen utvecklas utifrån de nya förutsättningarna. Vidare ställs krav på ett tydligt sätt att styra och leda de verksamheter som utförs i egen regi på ett konkurrenskraftigt sätt.

Verksamhetsområde nr 18. Kommunalförbund m.m

Verksamhet och syfte

Under anslaget budgeteras de verksamheter som kommunen bedriver i samarbete med andra kommuner i form av kommunalförbund, gemensam nämnd eller annat formaliserat samarbete (förutom Samordningsförbundet Östra Södertörn som utgör ett komplement till Socialnämndens och Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamheter). Vidare budgeteras kostnader för kommunens medlemskap i intresseorganisationer samt för kommunrevisionen. Det gäller följande verksamheter eller poster:

- Södertörns Brandförsvarsförbund, som handhar räddningstjänst för tio medlemskommuner. Tyresös andel i förbundet är 9,08 procent.
- Södertörns Miljö- och hälsoskyddsförbund, som svarar för miljö- och hälsoskyddstillsyn för kommunerna Haninge, Nynäshamn och Tyresö. Tyresös andel i förbundet är 29,6 procent.
- Södertörns Överförmyndarnämnd som drivs i form av en gemensam nämnd och svarar för överförmyndarverksamheten för Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn och Tyresö kommuner. Tyresös andel i förbundet är 11,5 procent.
- Avgifter för medlemskap i Sveriges Kommuner och Landsting och i Kommunförbundet Stockholms län.
- Arvoden och omkostnader för kommunens revisorer samt konsultkostnader för revisorerens biträde

Mål att uppnå 2015

Mål sätts och uppföljning sker inom respektive organisation

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	49 484	50 974	51 993
Intäkter	0	0	0
Netto	49 484	50 974	51 993

Verksamhetsområde nr 19. Politisk verksamhet

Verksamhet och syfte

Tyresö kommun har en av de lägsta kostnaderna i Sverige för de förtroendevalda och det politiska systemet. Sveriges kommuner och landsting tar årligen fram jämförelser för den politiska verksamheten. I jämförelserna för politisk verksamhet ingår kostnader för styrelser och nämnder, deras administration, kostnader för allmänna val, överförmyndare, politisk revision och bidrag till politiska partier. År 2011 var kostnaden för politiken i Tyresö 416 kr per invånare. Den låga kostnaden kan bland annat förklaras av att Tyresö i jämförelse med många andra kommuner har färre förtroendevalda och färre nämnder.

Mål att uppnå 2015

Mål 19:1

Alla offentliga sammanträdeshandlingar till kommunfullmäktige, samtliga nämnder och dess utskott och beredningar distribueras digitalt senast vid utgången av år 2015, och ersätter därmed samtliga pappersutskick av offentliga sammanträdeshandlingar.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
Kostnader	15 474	15 784	16 099
Intäkter	0	0	0
Netto	15 474	15 784	16 099

Kommunens bolag

Verksamhet och syfte

Kommunen äger två bolag; Tyresö Bostäder AB och Tyresö Näringslivs AB.

Tyresö bostäder ska på affärsmässiga grunder förvalta attraktiva bostäder och områden inom kommunen. Vidare ska bolaget verka för att skapa social gemenskap, god service och trygghet inom områdena.

Bolaget ska i sin planering verka för ungdomar som söker sitt första boende samt äldre som efterfrågar anpassade boenden. Samarbete med socialförvaltningen angående förturer ska också förekomma.

Verksamheten omfattar 3280 lägenheter och 164 lokaler. Tillsammans blir förvaltningsytan 250 793 kvm. För närvarande har bolaget ca 19 000 personer som är anmälda till intressekön för att få hyra en lägenhet. Omflyttningen ligger på ca 9 procent vilket motsvarar knappt 300 lägenheter.

Planering för ca 200 lägenheter pågår och detaljplanen beräknas vara klar för beslut i slutet av 2013.

Bolaget har upprättat en plan för nyproduktion som ska ligga till grund för beslut när det gäller nyproduktion. Planen omfattar ca 300 lägenheter inom tre till fem år samt ca 300 lägenheter till 2025.

Tyresö Näringslivs AB: s verksamhet är numera begränsad. Efter att det tidigare engagemanget i Tyresö Slotts västra flygel har avvecklats under 2012 och det tidigare helägda bolaget Fastighetsbolag Maria Sofia AB har fusionerats in i bolaget är dess verksamhet begränsad till att förvalta ett antal fastigheter inom det skräddarsydda brädgårdsområdet. Dessa fastigheter är för närvarande uthyrda till Tyresö kommun (för upplagsändamål) och till andra hyresgäster för näringsverksamhet och som bostäder.

Mål att uppnå 2015

Minst 150 nyproducerade lägenheter i Tyresö bostäders regi är klara för inflyttning.

Inom Tyresö Bostäder uppgår Nöjd kundindex till minst 4,2, extern mätning av Progress.

(Kundindex 2012 3,7 (Skala 0-5)).

Kapitel 7. Investeringsprogram och upplåning

Efter kompletteringar av investeringsprogrammet i november 2012 och mars 2013 uppgår investeringsnettot f.n. till 325,8 miljoner 2013, 141,1 miljoner 2014, 122,5 miljoner 2015, 62,8 miljoner 2016 samt 55,0 miljoner 2017.

Med de justeringar som föreslås minskar investeringsprogrammet för 2013 till 227,5 miljoner. Motsvarande belopp för 2014 är 231,8 miljoner och för 2015 160,0 miljoner. Detta inbegriper investeringar i VA och renhållning, men även de projekt som ska vara egenfinansierade, t ex ombildningen av centrum.

Om dessa delar exkluderas från investeringsprogrammet uppgår investeringsbeloppen de närmaste åren till 157,4 miljoner 2013, 142,8 miljoner 2014 och 87,4 miljoner 2015.

Förändringarna för centrumombildning är flera. Utgifter för cirkulationsplats Bollmorav-Tyresöv och vägutbyggnad från Bollmorav till Bäverbäcken tas bort. Istället tillkommer utbyggnad av simvägen samt lokalgator i Tyresö centrum. Ombyggnaden av busstorget skjuts längre fram och utgifterna för ombyggnad vid Dalgränd blir lägre. Centrumombildning finansieras av externa inkomster från centrumområdet.

Den största tillkommande satsningen i investeringsprogrammet är utbyggnaden av Tyresövägen from 2014.

De egenfinansierade projekten utökas med projektet Grindstolpen (vid rondellen i Tyresö Strand) och ett lekland vid Petterboda. Samtliga dessa projekt är självfinansierade genom antingen försäljningar eller exploateringsbidrag.

I det nya förslaget planeras ett gruppboende per år. Det innebär att investeringsprogrammet utökas med ett gruppboende år 2016.

Renhållningen behöver ytterligare 6,5 miljoner under 2014 för att färdigställa masshanteringsplatsen. Samlingsanslaget för VA-verksamheten utökas from 2014. Efter 2017 planeras också en sjövattenledning från Breviks skola. Dessutom kommer projekteringsutgifter för ett nytt äldreboende vid Fornuddsparken och för ett nytt gymnasium.

De investeringar som är nödvändiga på Tyresövallen ska kunna finansieras inom de samlingsanslag som finns för fastighetsinvesteringar. Kultur- och fritidsnämndens samlingsanslag stärks för att möta nödvändiga investeringar på Albyområdet.

Medel avsätts också för att kunna slutföra förtätningen vid Strandskolan. Under 2015 kommer också reinvesteringar i Fårdala rådhus att genomföras.

För att finansiera pågående och planerade investeringar krävs mer medel än vad som genereras från avskrivningar och beräknade resultat under 2014 och 2015. Resterande finansieringsbehov kommer att kräva en utökad upplåning. Det exakta lånebehovet fram till utgången av 2015 kan komma att påverkas av såväl tidsförskjutningar i investeringsprogrammet som eventuella försäljningsintäkter från exploateringsverksamhet och låter sig därför inte beräknas med exakthet. Kalkylerna visar dock att upplåningen stiger till nästan 750 miljoner 2015. Det kan jämföras med 2012 då upplåningen var 590 miljoner. Motsvarande belopp 2010 uppgick till 335 miljoner.

Kapitel 8. Uppföljning, internkontroll och kommunikation

Uppföljning av mål, ekonomi och kvalitetsgarantier

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen är ytterst ansvariga och för den långsiktiga styrningen krävs ett uppföljningssystem med regelbunden information om hur arbete mot målen går och om ekonomin hålls inom givna budget- och investeringsramar.

Uppföljning sker var fjärde månad vilket innebär **delårsbokslut** per den 30 april och den 31 augusti och **årsredovisning** vid varje årsskifte. **Delårsbokslut** ska innehålla ekonomiska prognoser och bedömning av uppfyllelse av kommunplanens mål och kommungemensamma kvalitetsgarantier samt rapport om resultatenheter och investeringar.

Avvikelse, när nämndernas bedömning är att målen inte kommer att nås eller budgeten inte kan hållas, ska rapporteras i delårsbokslut med förslag på åtgärder som kan vidtas för att klara situationen.

Kommundirektörens stab ger anvisningar för nämndernas delårsrapporter och verksamhetsberättelser och ansvarar för att årsredovisningen och delårsboksluten sammanställs. Staben ansvarar även för uppföljning av de kommungemensamma målen.

Nämnderna är ansvariga för sina verksamheter. Uppföljning sker var fjärde månad genom **delårsrapport** med ekonomisk prognos per den 30 april och den 31 augusti och **verksamhetsberättelse** vid varje årsskifte.

Delårsrapporten ska innehålla ekonomiska prognoser och bedömning av uppfyllelse kommunplanens mål och kvalitetsgarantier, nämndens mål och nämndens kvalitetsgarantier samt vilka åtgärder som nämnden avser vidta vid avvikelser. Delårsrapport och verksamhetsberättelse behandlas i nämnden och därefter i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Nämnderna ska också behandla kontinuerliga **månadsuppföljningar** per februari, mars, juli och oktober. Är nämndens bedömning att målen inte kommer att nås eller att budgeten inte kan hållas, ska även månadsuppföljningen rapporteras i kommunstyrelsen.

Enhetsplaner följs upp genom enhetens verksamhetsberättelse som redovisas till förvaltningschef och rapporteras i respektive nämnd.

Bolagsstyrelsen är ansvarig för sin verksamhet. Årsredovisning rapporteras till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Riskhantering och internkontroll

Arbetet med riskhantering och internkontroll utgör ett komplement till övrig planering och uppföljning enligt styrprocessen. Det syftar till att upptäcka och korrigera felaktigheter i agerandet som t ex dåligt utnyttjande av resurser eller för stort, eller onödigt, risktagande. Arbetet kommer till uttryck i dels en *riskhanterings- och kontrollplan* som nämnderna beslutar om i anslutning till att nämndplanerna behandlas, dels en redovisning av resultatet av genomförda internkontrollåtgärder när nämndernas verksamhetsberättelser behandlas efter årets slut.

Även kommunstyrelsen utarbetar en *riskhanterings- och internkontrollplan* under hösten före varje verksamhetsår och redovisar resultatet av genomförda kontrollinsatser efter årets slut.

Kommunikation

Det är viktigt att kommunplanens innehåll är väl känt av kommunens invånare, de förtroendevalda och kommunens medarbetare. Den långsiktiga visionen, medborgarfokus, gemensamt förhållningssätt, målen och kvalitetsgarantier för kommande treårsperiod kommuniceras till personal vid arbetsplatsträffar och till medborgare via kommunbilagan i Mitt i Tyresö och via tyreso.se. För delårsboksluten redovisas måluppfyllelse och kommentarer på intranätet och tyreso.se, och diskussioner ska ske med berörd personal. Vid årsbokslut redovisas måluppfyllelsen tydligt i årsredovisning och utvalda delar i kommunbilagan.

Kommundirektörens stab utarbetar en kommunikationsstrategi som beskriver de viktigaste budskapen och strategier rör att nå ut med dessa. Varje verksamhet utarbetar på basis av nämndplanerna en *kommunikationsplan* som fastställer de viktigaste budskapen och innehåller kommunikationsinsatser kring det arbete som görs för att målen ska nås.

Kapitel 9. Styrprocessens årshjul

Kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges arbete med kommunplanen ska följa nedanstående tidsplan.

Januari/februari

- Årlig översyn av styrprocessen
- Arbete med årsredovisning
- Underlag omvärldsanalys (befolkningsutveckling, demografi, trender, lagstiftning och andra förändringar)
- Två dagars seminarium med kommunstyrelsen och nämndpresidierna
- Omvärldsanalys, preliminärt årsbokslut
- Visionsarbete

Mars/april

- Två dagars seminarium med kommunstyrelsen och presidierna
- Visionsarbete
- Treåriga mål och budget/resursfördelning, samt treåriga investeringsramar
- Årsredovisning i kommunstyrelsen/kommunfullmäktige
- Nämndernas verksamhetsberättelser redovisas i kommunstyrelsen/kommunfullmäktige
- Förslag till kommunplan skrivs fram
- Remiss till nämnder, bolag, råden och centrala samverkansgruppen
- Remissvar sammanfattning

Maj

- Kommunstyrelsen beslutar om förslag till kommunplan för de tre kommande åren

Juni

- Delårsbokslut per den 30 april i kommunstyrelsen
- Delårsbokslut per den 30 april i kommunfullmäktige
- Kommunfullmäktige beslutar om kommunplan för de tre kommande åren och skatt för ett år framåt
- Kommunplanen förankras

Augusti/september

- Nämnder/bolag arbetar med kommunplanen och bryter ned den till 1-åriga mål och budget i nämndplanerna
- Arbete med delårsbokslut per den 31 augusti

Oktober

- Delårsbokslut per den 31 augusti i kommunstyrelsen
- Delårsbokslut per den 31 augusti i kommunfullmäktige

November/december

- Om nödvändigt ny behandling av vissa frågor i kommunfullmäktige
- Kommunstyrelsen behandlar nämnd- och bolagsplaner (kommunstyrelsens uppsiktsansvar)
- Utvärdering av styrprocessen kommunstyrelsen och presidierna
- Förvaltningarnas enheter tar fram enhetsplaner som godkänns av förvaltningschefer
- 1 januari träder planerna i kraft

Kapitel 10. Förteckning över kommungemensamma styrdokument

Policy

Policy för upphandling (KF 2010)

Policy för fakturerings- och kravverksamhet (KS 2005)

Risk- och säkerhetspolicy (KF 2012)

Trafikpolicy

Informationssäkerhetspolicy (KS 2010)

..ommunikationspolicy (2011)

Personalpolicy (KS 2008)

Arbetsmiljöpolicy (KS 2007)

Policy ”Att vara chef i Tyresö kommun” (KS 2007)

Alkohol- och drogpolicy (KF 2011)

Likabehandlingspolicy (KF 2012)

Planer

Översiktsplan för Tyresö kommun (KF 2008)

Grönplan (KS 2009)

Energiplan (KF 2008)

Klimatstrategi (KF 2010)

Plan för hantering av extraordinära händelser (KF 2011)

Likabehandlingsplan (KS 2013)

Tillgänglighetsplan (KS 2011, behandlas i KF i april)

Integrationsplan (KF 2007)

..ottsforebyggande program (KS 2000)

Riskhanterings- och försäkringspolicy (KF 2011)

Dagvattenhanteringsplan (KF 2011)

Reglemente/Delegation

Gemensamt reglemente för samtliga nämnder (KF 2012)

Revisionsreglemente (KF 2006)

Reglemente för kommunstyrelsen (KF 2012)

Reglemente för barn- och utbildningsnämnden (KF 2012)

Reglemente för byggnadsnämnden (KF 2012)

Reglemente för gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden (KF 2012)

Reglemente för kultur- och fritidsnämnden (KF 2012)

Reglemente för krisledningsnämnden (KF 2012)

Reglemente för valnämnden (KF 2005)

Reglemente för socialnämnd (KF 2012)

Reglemente för Södertörns överförmyndarnämnd (KF 2010)

Attestreglemente (KF 2004)

Reglemente för penninghantering (KF 1995)

Arkivreglemente (KF 2012)

Arbetsordning för kommunfullmäktige (KF 2010)

Arbetsordning för kommunala pensionärsrådet (KF 2010)
 Arbetsordning för kommunala rådet för funktionshinder (KF 2010)
 Arbetsordning för kommunstyrelsens särskilda utskott (KS 2011)
 Arbetsordning för kommunstyrelsens utskott för miljö och samhällsbyggnadsfrågor (KS 2011)
 Arbetsordning för demokratiberedningen (KS 2011)
 Bestämmelse om ersättning till förtroendevalda (KF 2011)
Delegationsordning inom kommunstyrelsens verksamhetsområde (KS 2013)

Riktlinje/föreskrift

Riktlinje för sponsring (KS 2011)
 Riktlinjer för när förtroendevalda och anställda erbjuds förmåner av utomstående (KS 2011)
 Riktlinje för upphandling i Tyresö kommun (KS 2010)
Riktlinje för representation, uppvakning, resor m.m. (KS 2012)
 Riktlinje för e-posthantering i Tyresö kommun (oklar beslutsinstans)
 Lokal renhållningsordning (KF 2012)
Allmänna ordningsföreskrifter för Tyresö kommun (KF 2013)
 Lokala hälsoskyddsföreskrifter (KF 2011)
Ekonomihandbok (KD 2013)
Riktlinjer för inventarieförteckning och stöldskyddsmärkning i Tyresö kommuns verksamheter (KD 2012)
Riktlinjer för närbarhet och bemötande i Tyresö kommun (KD 2013)
 Riktlinjer för användning av sociala medier (KD 2011)
 Rutin för klagomålshantering (KS 2001)
 Ekonomiska regler för resultatenheter (KF 2008)
 Riktlinjer för kommunens borgensåtaganden (KF 2003)
 Riktlinjer i händelse av oljeutsläpp till havs (KS 2011)
 Riktlinje för hantering av extraordinär händelse i Tyresö (KD 2012)
 Riktlinje för uppföljning och utvärdering av upphandlade avtal i Tyresö kommun 2012 (KS 2012)
Riktlinjer för tillfällig övernattning i skollokaler och liknande i Tyresö kommuns verksamheter (KD 2012)
Riktlinjer vid klotter och liknande skadegörelse (KS 2013)
Rutiner och uppdragsbeskrivning säkerhetsorganisation i Tyresö kommuns verksamheter (KD 2013)
 Riktlinjer för hantering av extraordinära händelser i Tyresö kommun (KD 2012)
 Tillgänglighetshandbok (KF 2012)

Styrdokument som upphört sedan kommunplan 2013

Jämställdhetsplan (KS 2010)
 Likabehandlingsplan (framtagen 2010, ej fastställd)
 Riktlinjer för internationellt samarbete (KS 2010)
 Riktlinje för representation, värdskap, resor m.m. (KS 2004)
 Säkerhetspolicy (KS 2007)
 Brandskyddspolicy (KS 2008)
 Klotterpolicy (KS 2009)
 Regler för inventering och förteckning av inventarier (KS 1999)
 Servicepolicy (oklar beslutsinstans, har ersatts av riktlinjer för närbarhet och bemötande i Tyresö kommun, KD 2013)
 Redovisningsföreskrifter (KF 1998)

BILAGA 1. DRIFTBUDGET 2014-2016 TKR

		2014	2015	2016
KOMMUNSTYRELSEN	Kostnader	729 085	750 175	765 179
	Intäkter	526 532	537 063	547 804
	Netto	202 553	213 112	217 375
GEMENSAM VERKSAMHET	Kostnader	483 592	493 264	503 129
	Intäkter	425 420	433 928	442 607
	Netto	58 172	59 336	60 522
KOMMUNALFÖRBUND mm	Kostnader	49 484	50 974	51 993
	Intäkter	0	0	0
	Netto	49 484	50 974	51 993
POLITISK VERKSAMHET	Kostnader	15 474	15 784	16 099
	Intäkter	0	0	0
	Netto	15 474	15 784	16 099
PLAN OCH EXPLOATERING	Kostnader	22 211	22 655	23 108
	Intäkter	5 325	5 431	5 540
	Netto	16 886	17 224	17 568
VÄGHÅLLNING OCH PARK	Kostnader	59 236	66 429	67 757
	Intäkter	625	638	650
	Netto	58 611	65 791	67 107
MILJÖ, TRAFIK OCH ÖVRIGT	Kostnader	8 625	8 798	8 974
	Intäkter	4 700	4 794	4 889
	Netto	3 926	4 004	4 084
VATTEN OCH AVLOPP	Kostnader	57 914	59 073	60 254
	Intäkter	57 914	59 073	60 254
	Netto	0	0	0
RENHÅLLNING	Kostnader	32 548	33 199	33 863
	Intäkter	32 548	33 199	33 863
	Netto	0	0	0
BYGGNADSNÄMNDEN	Kostnader	8 729	8 904	9 082
	Intäkter	4 386	4 474	4 564
	Netto	4 343	4 430	4 518
BYGGLOVSVERKSAMHET	Kostnader	8 729	8 904	9 082
	Intäkter	4 386	4 474	4 564
	Netto	4 343	4 430	4 518
GYMNASIE- OCH ARBETS- MARKNADSNÄMNDEN	Kostnader	273 725	277 406	285 516
	Intäkter	53 015	54 075	55 157
	Netto	220 710	223 331	230 359
ARBETSCENTRUM	Kostnader	23 433	23 902	24 380
	Intäkter	12 827	13 084	13 345
	Netto	10 606	10 818	11 034

		2014	2015	2016
VUXENUTBILDNING	Kostnader	34 577	35 268	35 974
	Intäkter	11 224	11 449	11 678
	Netto	23 353	23 820	24 296
GYMNASIESKOLA	Kostnader	215 715	218 236	225 162
	Intäkter	28 964	29 543	30 134
	Netto	186 751	188 693	195 028
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	Kostnader	112 305	115 319	117 704
	Intäkter	5 943	6 062	6 183
	Netto	106 362	109 257	111 521
BIBLIOTEK, KULTUR OCH FRITID	Kostnader	112 305	115 319	117 704
	Intäkter	5 943	6 062	6 183
	Netto	106 362	109 257	111 521
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	Kostnader	964 902	992 139	1 018 955
	Intäkter	72 457	73 907	75 385
	Netto	892 445	918 232	943 571
FÖRSKOLA	Kostnader	293 806	295 868	298 840
	Intäkter	24 178	24 662	25 155
	Netto	269 628	271 206	273 685
GRUNDSKOLA	Kostnader	657 103	681 998	705 557
	Intäkter	45 044	45 945	46 864
	Netto	612 059	636 054	658 693
FRITIDSGÅRDAR	Kostnader	13 993	14 272	14 558
	Intäkter	3 235	3 300	3 366
	Netto	10 758	10 973	11 192
SOCIALNÄMNDEN	Kostnader	769 420	806 890	838 115
	Intäkter	146 350	149 277	152 263
	Netto	623 070	657 613	685 852
INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG	Kostnader	176 582	180 113	183 715
	Intäkter	31 948	32 587	33 239
	Netto	144 633	147 526	150 476
ÄLDREOMSORG	Kostnader	315 405	338 195	360 046
	Intäkter	41 517	42 347	43 194
	Netto	273 888	295 848	316 851
OMSORG OM PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING	Kostnader	277 433	288 582	294 354
	Intäkter	72 885	74 342	75 829
	Netto	204 549	214 240	218 525
SAMMANLAGT	Kostnader	2 858 166	2 950 833	3 034 551
	Intäkter	808 684	824 857	841 355
	Netto	2 049 482	2 125 976	2 193 196

Bilaga 2 Finansförvaltning 2014-2016 tkr

		2014	2015	2016
TOTALT	Kostnader	109 500	113 500	116 500
	Intäkter	187 000	189 500	190 500
	Netto	-77 500	-76 000	-74 000
PENSIONSUTBETALNINGAR	Kostnader	47 500	49 500	51 000
	Intäkter	0	0	0
	Netto	47 500	49 500	51 000
SEMESTER- OCH ÖVERTIDS- SKULDÖKNING	Kostnader	1 000	1 000	1 000
	Intäkter	0	0	0
	Netto	1 000	1 000	1 000
STATSBIDRAG MAXTAXA	Kostnader	0	0	0
	Intäkter	20 000	20 000	20 000
	Netto	-20 000	-20 000	-20 000
INTJÄNADE PENSIONER	Kostnader	61 000	63 000	64 500
	Intäkter	57 000	58 000	58 000
	Netto	4 000	5 000	6 500
INTÄKT KAPITALTJÄNST	Kostnader	0	0	0
	Intäkter	110 000	111 500	112 500
	Netto	-110 000	-111 500	-112 500
MEDELSRESERV ALTERNATIVT PRIORITERINGSUTRYMME	Kostnader	0	0	0
	Intäkter	0	0	0
	Netto	0	0	0
ÖVRIGT	Kostnader	0	0	0
	Intäkter	0	0	0
	Netto	0	0	0

Bilaga 3 Resultaträkning 2014-2016**tkr**

		2014	2015	2016
NÄMNDERNAS VERKSAMHET	Kostnader	2 858 166	2 950 833	3 034 551
	Intäkter	808 684	824 857	841 355
	Netto	2 049 482	2 125 976	2 193 196
FINANSFÖRVALTNING	Kostnader	109 500	113 500	116 500
	Intäkter	187 000	189 500	190 500
	Netto	-77 500	-76 000	-74 000
INTERNA POSTER	Kostnader	-502 000	-513 000	-513 000
	Intäkter	-502 000	-513 000	-513 000
	Netto	0	0	0
Verksamhetens intäkter		493 684	501 357	518 855
Verksamhetens kostnader		-2 465 666	-2 551 333	-2 638 051
Avskrivningar		-74 000	-75 000	-76 000
Verksamhetens nettokostnader		-2 045 982	-2 124 976	-2 195 196
Skatteintäkter		1 903 000	1 979 000	2 072 000
Fastighetsavgift		68 000	69 000	70 000
Statsbidrag och utjämningsystem		121 000	110 000	115 000
Finansiella intäkter		7 000	7 000	7 000
Finansiella kostnader		-28 000	-29 000	-30 000
Resultat		25 018	11 024	38 804

Statsbidrag och utjämningsystem

Inkomstutjämnning	42 000	44 000	62 000
Kostnadsutjämnning	88 000	89 000	90 000
Regleringsbidrag	8 000	-5 000	-18 000
LSS-utjämnning	-17 000	-18 000	-19 000
Sammanlagt	121 000	110 000	115 000

Bilaga 4. Balansräkning tkr

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar	2 048 900	2 134 900	2 142 900
Omsättningstillgångar	255 929	255 929	255 929
Skattefordran på staten	0	0	0
Summa	2 304 829	2 390 829	2 398 829
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	940 918	951 942	990 746
Avsättning för pensioner samt semester- och övertidsskuld	240 371	255 910	270 463
Långfristiga externa lån	678 441	749 593	552 236
Övriga långfristiga skulder	102 000	102 000	102 000
Kortfristiga skulder	286 184	286 184	286 184
Exploateringsintäkter	45 200	45 200	197 200
Skatteskuld till staten	11 715	0	0
Summa	2 304 829	2 390 829	2 398 829
Finansieringsanalys tkr			
	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016
TILLFÖRDA MEDEL			
Resultat	25 018	11 024	38 804
Ökning av långfristiga skulder	74 270	71 152	0
Avskrivningar	74 000	75 000	76 000
Ökning pensionsskuld	63 000	65 000	66 500
Ökning semester- och övertidsskuld	1 000	1 000	1 000
Exploateringsintäkter	20 000	0	152 000
Ökning skatteskuld till staten	11 715	0	0
Minskning skattefordran på staten	22 688	0	0
Summa	291 691	223 176	334 304
ANVÄNDA MEDEL			
Investeringar	232 000	161 000	84 000
Utbetalning av pensionspremie	39 000	41 000	43 000
Utbetalning av löneskatt för pensionspremie	8 976	9 461	9 947
Minskning av långfristiga skulder	0	0	197 357
Ökning skattefordran på staten	11 715	0	0
Minskning skatteskuld till staten	0	11 715	0
Summa	291 691	223 176	334 304

Bilaga 5 Investeringar 2013-2018 (tkr)	<2013	2013	2014	2015	2016	2017	>2017	TOT
<u>Exploatering Östra Tyresö gata (60% av expl)</u>	49 411	-3 565	19 200	-8 246	3 600	-7 591	0	52 808
<u>Exploatering övriga Tyresö gata (60% av expl)</u>	5 973	25 416	28 914	15 455	-19 173	0	0	56 585
<u>Investering i egna fastigheter, initierat av hyresgäster</u>	1 610	16 035	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	92 645
<u>Investering i egna fastigheter, initierat av ägaren</u>	11 169	39 663	11 000	10 000	10 000	10 000	10 000	101 832
<u>Gata och park</u>	12 543	13 214	24 805	29 500	24 600	15 815	91 115	211 592
<u>Fritidsanläggningar</u>	302	1 098	1 500	1 500	1 000	1 000	1 000	7 400
<u>Milljö- och klimat investeringar</u>	0	1 815	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	6 815
<u>Inventarier etc</u>	0	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	30 000
<u>IT-investeringar</u>	3 518	2 882	0	0	0	0	0	6 400
<u>Övrigt</u>	6 647	8 153	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	39 800
<u>Särskilda större poster</u>	91 520	48 674	32 420	14 200	10 200	0	0	197 014
<u>Investeringsnetto</u>		158 385	143 839	88 409	56 227	45 224	128 115	620 199

<u>Bilaga 5 Investeringar 2013-2018 (tkr)</u>	<2013	2013	2014	2015	2016	2017	>2017	TOT
<u>Ombyggnad centrum till den nya visionen</u>								
Utgifter	48 085	22 460	25 000	33 000	22 000	41 000	21 000	212 545
Exploateringsintäkter	67 000	25 200	5 000	0	147 000	5 000	50 000	299 200
Netto	-18 915	-2 740	20 000	33 000	-125 000	36 000	-29 000	-86 655
<u>Egenfinansierade projekt</u>								
Utgifter	-37 974	14 956	12 400	18 800	1 000	0	57 312	66 494
Exploateringsintäkter	0	0	15 000	0	5 000	14 000	100 000	134 000
Netto	-37 974	14 956	-2 600	18 800	-4 000	-14 000	-42 688	-67 506
<u>Exploatering Östra Tyresö VA (40% av expl)</u>	32 940	-2 376	12 800	-5 498	2 400	-5 061	0	35 206
<u>Exploatering övriga Tyresö VA (40% av expl)</u>	3 982	16 944	19 276	10 304	-12 782	0	0	37 724
<u>Vatten och avlopp</u>	3 964	9 489	10 000	13 000	13 000	13 000	21 000	83 453
<u>Renhållning</u>	635	8 665	9 500	3 000	3 000	3 000	3 000	30 800
SAMMANLAGT NETTO (exkl exploateringsintäkter)		228 523	232 815	161 015	84 845	97 163	230 427	1 034 788

Bilaga 6. Taxor och avgifter

<u>Avgiftslag/ taxa</u>	<u>Beslut</u>	<u>Index- reglering</u>	<u>Gäller from</u>	<u>Förvaltning</u>
Vigsel (avbokningsavgift och vigselaavgift ej folkbokförd i Tyresö)	27 nov 2012 (KS)	nej	2012-11-27	Kansli
Kopieringstaxa Mindre justeringar	13 okt 2011(KF), 16 maj 2013(KF)	nej	2011-11-01 2013-06-01	Kansli
Felparkeringsavgift, kontrollavgifter, avgifter och viten för trafikanordningsplan, avgift för schaktnings-tillstånd Årlig prövning	16 maj 2013 (KF)	nej	2013-07-01	Samhälls- byggnadsförv
Avgift för upplåtelse av allmän platsmark samt flyttning, uppställning och skrotning av fordon Årlig prövning	16 maj 2013 (KF)	nej	2014-01-01	Samhälls- byggnadsförv
Taxa enligt alkohollagen och tobakslagen	15 dec 2011 (KF)	Ja, mot KPI (KS)	2012-01-01	Medborgar- fokus
Mät- och karttaxa	16 mars 2013 (MSU)	Ja, mot prisbas- belopp	2013-05-01	Samhälls- byggnadsförv
Kulturskolan Indexering av avgifter	16 maj 2013(KF)	Ja – mot KPI	2013-07-01	Utvecklings förvaltning
Biblioteksavgifter	11 juni 2009 (KF)	nej	2009-07-01	Utvecklings förvaltning

Bygglövsavgifter			I enlighet med PBL	Samhällsbyggnadsförv
Förskole- och fritidsavgifter			Styrs av nationell maxtaxa	Barn- och utbildningsförvaltning
Avgift för Fritidsklubb	14 april 2011 (KF)	nej	2011-08-01	Barn- och utbildningsförvaltning
Egenavgift för familjerådgivning	24 mars 2011 (KF)	nej	2011-06-01 Därefter höjning 2012	Socialförvaltning
Taxa inom omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning Justering - höjning förbehållsbelopp	14 april 2011 (KF) 15 nov 2012 (KF)	Indexering mot prisbasbeloppet	2011-05-01 2013-01-01	Socialförvaltning
Renhållningstaxa	14 febr 2013 (KF)	nej	2013-03-01	Samhällsbyggnadsförv
Förslag reviderad taxa	12 juni 2013 (KF)		2014-01-01	
VA-taxa anläggningsavgifter	17 nov 2011	Ja, konsumentenpris-index	2011-11-17	Samhällsbyggnadsförv
Brukningsavgifter	13 dec 2012		2013-01-01	
Förslag revidering av brukaravgifter	12 juni 2013(KF)		2014-01-01	
Lokaltaxor Kultur- och fritidsnämnden	10 maj 2012 (KF)	Nej	2013-01-01 Justering 2014-01-01	Utvecklingsförvaltning
Avgift förlorat Bibliotekskort	10 maj 2012	Nej	2013-01-01	Utvecklingsförvaltning
Taxa för nyttjande av Tyresövallen och Trollbäckens IP inklusive kontrollavgift	10 maj 2012	Nej	2013-01-01 Justering 2014-01-01	Utvecklingsförvaltning

Bilaga 7. Angående mål i Kommunplan 2014-2016

I kommunplan 2014-2016 har målen förtydligats dels genom omformuleringar och numrering dels anges vilket år målen ska vara uppfyllda. Även mätmetoder redovisas samt utgångsvärden där det är relevant. Vissa förtydliganden har också gjorts på grund av att några tidigare antagna mål inte längre kan följas upp då mätmetoderna har ändrats.

Nio mål, som tidigare fastställts i kommunplan 2012-2014 eller kommunplan 2013-2015, föreslås utgå. Det beror huvudsakligen på att målen inte uppfyller kraven på målformulering som framgår av styrprocessen; varje mål ska vara specifikt, mätbart, accepterat, realistiskt och tidsatt.

Följande mål föreslås utgå:

Kommungemensamma mål

1. Soliditeten (förhållandet mellan eget kapital och avsättningar samt skulder) uppgår 2015 till minst 45 procent.
De två kommungemensamma målen nr 9-10 inom området god och långsiktig hushållning styr soliditeten.
2. Minst 75 procent av alla anställda besvarar medarbetarenkäten och nöjd medarbetarindex är lägst 60 procent på alla arbetsplatser. År 2015.
Motsvarande mål finns 2014 och har omformulerats till 2016. Målet utgår 2015 på grund av att medarbetarundersökningen görs vartannat år och resultatet kan redovisas år 2014 respektive 2016.
3. Planerad kompetensutveckling, som följs upp i medarbetarsamtal, finns för alla medarbetare.
Uppfyller inte kraven på målformulering och mätbarhet, är mer en aktivitet.
4. Långtidssjukfrånvarons andel av antalet arbetade timmar uppgår till högst två procent.
Har ersatts av målet "Den totala sjuksfrånvaron är högst sex procent årligen".
5. Alla chefer deltar i en planerad och systematisk ledarutveckling. (2015)
Uppfyller inte kraven på målformulering och mätbarhet, är mer en aktivitet.

Verksamhetsområde nr 10 Gymnasium

6. Andelen elever på Tyresö gymnasium som fullföljer utbildningen uppgår till 98 procent.

Målet kommer att hanteras inom Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.

Verksamhetsområde nr 11 Vuxenutbildning

7. I särskild utbildning för vuxna (Lärvux) har andelen godkända betyg (A-E) ökat med 10 procent årligen, bland de studerande som slutfört grundläggande och gymnasiala kurser. Samtliga som slutfört kurser inom träningskolan erhåller intyg.

Uppfyller inte kraven på målformulering och är inte realistiskt.

Verksamhetsområde nr 12 Arbetscentrum

8. Invånarnas självförsörjningsgrad har ökat

Målet har ersatts med ett kommungemensamt mål att andelen förväruarbetande ska öka, mål nr 4.

9. 80 procent av personer över 25 år som fått ekonomiskt bistånd i två månader deltar i av kommunen erbjuden praktik eller annan kompetenshöjande insats.

Uppfyller inte kraven på målformulering och är inte realistiskt eftersom

Arbetscentrum inte styr över hur stor andel som hänvisas dit. Målet finns kvar inom verksamhetsområde nr 14 Individ- och familjeomsorg.

Tyresö kommun

Catarina Stavenberg

TJÄNSTESKRIVELSE

2013-04-22

1 (6)

Dnr 20013/KS 0096 10

Deltagare vid planeringskonferens
17 och 24 april 2013

Sammanfattning av remissvar angående utkast till omvärldsanalys i kommunplan 2014-2016

Beskrivning av ärendet

Utkast till omvärldsanalys inom kommunens 19 verksamhetsområden har 2013-02-27 remitterats till samtliga nämnder och Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet, Kommunala pensionärsrådet, Kommunala rådet för funktionshinderfrågor samt Centrala samverkansgruppen.

Remissvaren ska innehålla

- Eventuella kompletteringar och revideringar av omvärldsanalysen
- Eventuellt framhållande av särskilt viktiga omvärldsförändringar/framtidsfrågor som bör lyftas fram i det fortsatta arbetet med kommunplan 2014-2016.

Nämndernas remissvar ska även innehålla

- Avisering av förändringar i taxor och avgifter
- Övervägande om senareläggning av planerade investeringar i gällande investeringsprogram

Kommundirektörens stab redovisar en sammanfattning av remissvaren inklusive de synpunkter från nämnderna som bedöms föranleda justeringar och tillägg i omvärldsanalysen.

Synpunkter från fackliga organisationer på kommunplan 2014-2016

Synpunkter från Akademikerförbundet SSR:

Verksamhetsområde 14

- Konstateras att kohorten unga vuxna födda 1987-1992 (enl punkt övrigt s47) har en ökad problematik såväl inom missbruk som psykisk ohälsa med tillhörande omfattande vårdbehov; DOCK satsas inget extra på denna stora grupp och den av kommunen tidigare så verksamma arbetsmarknadsmässiga åtgärden Elektronikåtervinningen läggs ner. Hur skall dessa kommuninvånarens behov tillgodoses?
- IFO stärks med två miljoner under 2014 för att utöka resursen för utsatta barn ses på med positiva ögon men frågan är om detta räcker möta de ökade kraven på redan ansträngda verksamheter?
- Väsentliga förändringar- omorganisation IFO- Akademikerförbundet SSR undrar över formuleringen: översyn //dela verksamhetsområdet IFO då den rådande uppfattningen är att detta är ett politiskt beslut vilket SKALL genomföras med start 2014?

Verksamhetsområde 10

- Det konstateras i omvärldsanalysen att andelen ensamkommande flyktingbarn beräknas öka vilket rimligtvis kommer påverka gymnasieskolan i Tyresö. Resurserna inom skolhälsovården på gymnasiet skurits ner vilket gör det än svårare möta barn med allt större behov av just skolhälsovård (ex vaccinerings). Antalet ungdomar blir färre, men behoven ökar hos de ungdomar som kommer i kontakt med gymnasiets skolhälsovård-täcker skolhälsovården de ökade behoven?

Verksamhetsområde 9

- Fritidsgårdsverksamheten syftar till att ge barnen en meningsfull sysselsättning efter skoltid, dock noteras att fritidsgårdarna i Tyresö inte öppnar direkt efter avslutad skolgång vilket leder till att en del ungdomar inte har en plats att vara på mellan skolans slut och fritidsgårdens öppnande (för de så som ej har fritidsklubb) vilket uppmärksammas under projektet: "ungdomar i Centrum" – Akademikerförbundet SSR påpekar att verksamhetens syfte inte kan anses vara till fullo tillgodosett.

Verksamhetsområde 3

De nationella folkhälsomålen, i Tyresö Kommun har endast två av elva uttalat prioriterats. Enl; En förnyad folkhälsopolitik, Prop. 2007/08:110 :

"Regeringen anser att det är särskilt angeläget med folkhälsoinsatser riktade mot barn och unga. Insatserna bör ta sikte på att öka förutsättningarna för goda relationer, framför allt mellan barn och deras föräldrar, men även med andra barn och vuxna. En trygg anknytning till föräldrarna de första levnadsåren är en avgörande förutsättning för god psykisk hälsa senare i livet. Regeringen anser att folkhälsoarbetet i högre utsträckning än tidigare bör fokusera på barnens behov och trygghet och på att skapa möjligheter för föräldrarna att få det stöd de behöver och efterfrågar för ge omsorg till sina barn. En sådan politik ger tryggare barn och leder i längden till bättre psykisk hälsa."

Akademikerförbundet SSR anser att man bör titta på möjligheterna att utöka dessa två prioriterade områden till att omfatta de av regeringen uttalade som särskilt angelägna. I dagsläget är till exempel det generella föräldrastödsutbudet begränsat.

Läraryrket

Jag har ett tillägg till sidan 31. Verksamhetsområde nr. 7 Förskola och pedagogisk omsorg. Under punkten "Attrahera personal" där står det:

*För att behålla personal och attrahera nya medarbetare är det viktigt att förutom en god löneutveckling erbjuda kompetensutveckling, möjlighet att delta i nätverk och fortsatt utveckling av förvaltningens volontärverksamhet. **Här vill vi även tillägga en god arbetsmiljö samt goda förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag genom tid för förberedelse - och efterarbete för att säkerställa arbetet mot de mål som anges i läroplanen.***

I övrigt vill jag åter påpeka vikten av tillägget att **uppgradera lärarlönerna, medel för detta måste finnas budgeterat för att säkerställa att inte den enskilde enheten "håller ner löner av ekonomiska skäl". Vi riskerar annars att förlora kompetenta pedagoger till andra kommuner.** Åter vill vi också betona att **lön ska kunna förhandlas inom kommunen om du skriver ett nytt anställningsavtal pga byte av tjänst, arbetsplats m.m.**

Tack,

Carola
Läraryrket

Kommentarer från KRF ang. Kommunplan 2014-2016

Allmänt

När kommunen ska ta fram ett så övergripande dokument som en kommunplan, som sträcker sig över tre år, kommer ofrånkomligt aspekter som rör funktionshindrade och äldre att förbigås. Rådet har till uppgift att påpeka sådana brister för att jämställa möjligheterna att leva upp till nya bestämmelser som kommer till vid förändringar av befintliga rutiner. **Det som är bra för funktionshindrade är bra för alla invånare.**

Genomgång och kommentarer till kommunplanen

Kap 7. Brandskyddet i kommunens lokaler

Brandskydd, utrymningsmöjligheter och varningssystem fungerar inte på acceptabelt sätt i kommunens lokaler och centrumanläggningen. Oavsett kommande högre krav bör det ses över och åtgärdas.

Kap 6. Verksamhetsområde 1 och 3

Omvärldsanalys: Inför den emotsedda nya diskrimineringslagen ser det, mot bakgrund av de senaste två decennierna inom funktionshindersektorn med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, ut att finnas skäl att ta tillgänglighetsfrågor på största allvar och i denna plan föreskriva intensifierade direktiv för att åtgärda brister i den fysiska miljön, som försvårar framkomlighet och tillgänglighet för funktionshindrade och äldre. Eftersom Nationella handlingsplanens ambitioner inte fylldes upp till förväntningarna finns skäl att intensifiera arbetet under perioden.

Kap 6. Verksamhetsområde 5. Renhållning

Vid den tidigare genomförda förändringen med kontainrar uppstod stora, ofta oöverstigliga, svårigheter för funktionshindrade och äldre att förflytta sig till depån och lyfta upp tidningar och annat avfall till inkasten i kontainrarna. Vi påpekade det här från Rådet, men eftersom avtalen då redan var skrivna med utförarna gjordes ingenting för att underlätta för våra grupper att motsvara de bestämmelser, som införts. Hemtjänsten ville inte heller ta på sig uppgiften att frakta avfall.

När nu extra sortering av avfallsprodukter införs innebär det ytterligare bördor för rörelsehindrade och andra berörda grupper att motsvara de bestämmelser, som för icke funktionshindrade innebär en relativt blygsam extra insats.

Vi förutsätter från KRF:s sida att utformningen av avfallshanteringen inom kommunen sker i samverkan med Rådet och att upphandlingen planeras och likaså genomförs i samverkan med företrädare för Rådet.

Kap 6. Verksamhetsområde 10. Gymnasium. Omvärldsanalys och förutsättningar för måluppfyllelse.

Behovet av att kunna studera i hemkommunen är ovillkorligt för de flesta med funktionsnedsättningar. Gymnasiutbildning ska inte förutsätta långa resor, som är tröttande, ger sämre studieresultat och sämre förankring i närmiljön.

Elever med behov av särskilt stöd måste få tillgång till det genom kompetent personal, anpassade hjälpmedel och inkluderande bemötande.

Omvärldsanalys.

Kostnadsmässigt är det inte försvarbart att tvinga elever till skolor i andra kommuner och vad gäller elevernas möjlighet att nå bra studieresultat och bli socialt välanpassade så bör studiemöjligheter kunna erbjudas inom hemkommunen.

Kap 6. Verksamhetsområde 11. Vuxenutbildning

Implementering av KomAn-projektet till ordinarie verksamheter förordas för att funktionshindrade ska bli mer attraktiva på arbetsmarknaden och arbeta sig ur bidragsberoende. Eftersom personer med funktionsnedsättning alltid har svårare på arbetsmarknaden finns det särskilda skäl att förstärka insatserna.

Ett förstärkt medborgarfokus med inriktning på funktionshindrade bör utvecklas för att inkludera dem socialt och stärka deras ställning.

Kap 6. Verksamhetsområde 12. Arbetscentrum. Omvärldsanalys.

Arbetslösheten ligger på en låg nivå i Tyresö jämfört med landet i övrigt. Personer med funktionsnedsättning har trots det stora svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Det skapar utanförskap, tragedier och orimligt stora behov att anlita sjukvårdens resurser. Även personer med så svåra funktionsnedsättningar att de är föga attraktiva på den reguljära arbetsmarknaden har rätt till personlig värdighet och i möjligaste mån en egen inkomst. KomAn-projektet bör implementeras så att det ger funktionshindrade större möjlighet till meningsfullt och värdigt arbete på egna förutsättningar genom personligt stöd för utbildning och introduktion på arbetsmarknaden.

Kap 6. Verksamhetsområde nr 13. Bibliotek, kultur och fritid

Att ungdomar med funktionsnedsättning i allmänhet rör sig mindre och har svårt att göra sig gällande inom sport och friluftsliv kan knappast vara vare sig obekant eller märkligt på något sätt. Inom idrottsföreningar har de svårt att göra sig gällande så länge all uppmärksamhet riktas på dem som visar de bästa resultaten. För mycket mat, som inte får möjlighet att förbrännas, och den upplevelsemässigt mer tilltalande sysselsättningen att spela spel av olika slag ger upphov till stillasittande och mindre fysiska aktiviteter med viktökning som följd. Bra fritidspedagoger och kunniga engagerande idrottsledare borde vara den mest effektiva medicinen mot det och dessutom ge mer kvalitativa upplevelser och sociala relationer.

Kap 6. Verksamhetsområde nr 14. Individ och familjeomsorg

Under den här rubriken vill vi fästa uppmärksamheten speciellt vid invandrare med funktionsnedsättning. De behöver mycket stöd för att komma in i det svenska samhället liksom familjer där den ena parten drabbats av en stroke eller förvärvat hjärnskada, eftersom de ger oändliga svårigheter att återupprätta sociala relationer och ett värdigt liv.

Kap 6. Verksamhetsområde nr 16. Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Kommunen har enligt lag skyldigheter att erbjuda funktionshindrade tillhöriga LSS-kretsen daglig verksamhet. Personerna har rätt att själva välja typ av daglig verksamhet. Inom kommunen finns ett starkt begränsat urval, vilket innebär att man köper tjänster från andra kommuner och aktörer. Det här visar sig oerhört kostnadskrävande och som Tyresöbo och skattebetalare reagerar man starkt emot det.

Företrädare för den här kretsen i Rådet reagerar ännu starkare emot att man frånhävdar sig möjligheten att inom kommunen tillgodose behoven och påverka kvaliteten på den dagliga verksamheten så att den ger brukarna större möjligheter att förbättra sin sociala förmåga att delta i samhällslivet genom att utveckla förmågor och kompensationer. Genom att köpa tjänsterna förlorar kommunen mycket kunskap om de här typerna av funktionsnedsättningar och stryper samtidigt kommuninnevanornas möjligheter till adekvat hjälp och stöd vid behov.

Att skapa fler valmöjligheter för brukare inom kommunen ger ett mindre utflöde av pengar och ökar sysselsättningen inom kommunen med ökade skatteintäkter som följd, kortare restider för brukarna, som många gånger är både tröttande och sysselsättningsmässigt destruktiva.

Daglig verksamhet för att förbättra brukares kommunikationsförmåga, kunskapsnivå, sociala kompetens och egenvärde.

Förslag: En heltidstjänst inrättas med pedagogisk kompetens och erfarenhet av funktionshinder och funktionshindrades behov för att erbjuda brukare inom personkretsen anpassad datorträning som daglig verksamhet och stöd till boenden för att utveckla kompetensen där. Kvalifikationerna för tjänsten kräver egna erfarenheter av att vara funktionshindrad och arbeta i samverkan med berörda funktionshinderorganisationer och verksamheter som Hjärnskadecenter Rosenlund och Stroke-teamet.

Tyresö 2013-05-28

Bengt Stenström och Ulf Looström
Sammanställande i KRF arbetsgrupper för Tillgänglig information
respektive Fysisk tillgänglighet

Sammanfattning

Omvärldsanalys

Barn- och utbildningsnämnden tillstyrker omvärldsanalysen.

Nämnden har avslagit yrkanden från Socialdemokraterna och Miljöpartiet om kompletteringar kring ökade klyftor i skolan, ökad segregation, sjunkande kunskapsresultat särskilt vid vissa enheter samt behoven av ökande andel behöriga lärare för att klara ökade kunskapskrav.

Socialnämnden har yttrat att omvärldsanalysen väl speglar en förmodad framtidsbild vad avser socialnämndens ansvarsområde men vill ändå särskilt understryka:

- Behoven inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning ökar i enlighet med socialnämndens årliga prognoser.
- Nämndens ökade ambitioner i samarbete med andra aktörer har delvis bidragit till ökat antal aktualiseringar av barn och unga i akut behov av stöd. Urvecklingen är likartad på flera håll i landet och bristande resurser hos de olika aktörerna medför att utredningar inte kan genomföras inom önskvärd och nödvändig tidsram.
- Trenden är att kostnader för familjerådgivning ökar och för närvarande är ersättningsnivån samt antalet samtalstillfällen lägre i Tyresö än genomsnittet i länet.

Socialdemokraterna och Miljöpartiet har inte deltagit i beslutet utan hänvisar till särskilda yttranden där man ifrågasätter att eventuella höjningar av taxor och avgifter kan bli aktuella (s) samt anser att fem samtalstillfällen vid familjerådgivning bör återinföras (s) och (mp).

Kultur och fritidsnämnden har beslutat att nämnden delar förvaltningens förslag till omvärldsanalys.

Socialdemokraterna och Miljöpartiet deltar inte i beslutet utan hänvisar till alternativ kommunplan. Miljöpartiet har lämnat särskilt yttrande där man understryker att kultur och fritid är viktiga verksamhetsområden som Tyresö ska satsa mer och inte mindre på och att mer utrymme bör ges åt biblioteksverksamheten bla utifrån lagrådsremissen Ny bibliotekslag.

Vänsterpartiet hade inte heller deltagit, om de haft rösträtt, kommer med eget förslag.

Byggnadsnämnden godkänner omvärldsanalysen i befintligt skick.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden anser att omvärldsanalysen bör utvidgas.

- Det gäller särskilt inom verksamhetsområde Gymnasium där det är viktigt att betona arbetslinjen för särskolans elever samt vikten av tillgång till arbete under sommarlovet för gymnasieelever vilket är en viktig ungdomsfråga. Internationalisering är en naturlig del i analys av trender som påverkar särskilt gymnasiets verksamhet, ungdomar är idag internationellt engagerade, beresta och använder engelska språket obesvärat. Behovet av vidareutveckling av internationell samverkan, entreprenöriellt arbetssätt och stöd till ungas företagsamhet betonas.
- Gymnasiet är hårt konkurrensutsatt och alltfler kommuner satsar och utvecklar kvalitén och har därmed ökat tillströmningen av elever. Betydelsen av utveckling och investering i det framtida gymnasiet lyfts fram som en viktig del i omvärldsanalysen.
- Analysen för Arbetscentrum bör kompletteras med förändringar i vårt närområde, då andra kommuner, främst Stockholms stad, har förstärkt och renodlat sin organisation för att stärka och effektivisera arbetsmarknadsinsatserna. Sociala företag och samhällsentreprenörer bör utvecklas för dem som står längst från arbetsmarknaden.

Socialdemokraterna och Miljöpartiet deltar ej i beslutet, ej heller Vänsterpartiet om de haft rösträtt. De har lämnat ett gemensamt särskilt yttrande där det framgår att de inom flera områden delar kommentarerna som framförs i ordförandeutlåtandet men att egna förslag kommer att lämnas till KS och KF.

Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet har antagit förvaltningens yttrande som svar på remissen.

Inom verksamhetsområde Plan och exploatering bör det framgå att kommunen kommer att yttra sig över delbetänkande av Byggkravsutredningen- Ökat bostadsbyggande och samordnade miljökrav- genom enhetliga och förutsägbara byggregler. Det gäller även socialdepartementets delbetänkande av plangenomförandeutredningen- Ett effektivare plangenomförande.

Socialdemokraterna och Miljöpartiet har inte deltagit i beslutet. Miljöpartiet har i särskilt yttrande påtalat att det saknas resonemang kring effekter av klimatförändringar. Underhållet av parkvägar får ofta stå tillbaka till förmån för bilvägarna, vilket (mp) anser inte alltid vara rätt prioritering.

Kommunala pensionärsrådet, genom föreningarna SPF och PRO, har lämnat positiva synpunkter till ett antal mål och formuleringar i omvärldsanalysen men understryker följande:

- Behovet av ytterligare bänkar utmed gångstråken
- Taxehöjningar bör endast betingas av den allmänna prisutvecklingen
- Snöröjningen behöver förbättras
- KPR:s förslag om införande av lokalbussar i vissa områden bör beaktas vid kollektivtrafikplaneringen
- Uttrycker viss oro för att möjligheten att konkurrensutsätta delar av kulturenhetens verksamhet ska utredas
- Strävan bör vara att nå högre mål för kundnöjdindex inom äldreomsorgen
- Sannolikt måste även bemanningen i särskilda boenden utökas efter socialstyrelsens nya föreskrifter, inte bara handläggaresurserna
- Påtalar behov av konstruktiva lösningar och alternativ när kommunen planerar nya boendeformer för äldre
- Fler hyreslägenheter behövs för såväl äldre men i synnerhet för ungdomar. Enligt kommunens bolag står 17 000 personer i kö mot en planerad nyproduktion av 400 lägenheter fram till år 2025.

I remissvaret ställs även ett antal frågor som överlämnas till socialförvaltningen för besvarande.

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor har beslutat ge föreningarna möjlighet att lämna synpunkter senast 15 april. Inga synpunkter har inkommit.

Centrala samverkansgruppen har lämnat följande synpunkter:

- De medel kommunen får tillbaka från AFA bör läggas som grund i en central buffert för särskilda överenskommelser om avslut av anställning.
- Barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen bör se över de allt ökande administrativa arbetsuppgifter som förväntas av personalen

- Betonar vikten av att kommunen ser över och utvecklar det som attraherar kompetent personal; bra lön, bra löneutveckling och bra arbetsmiljö. Likaså möjligheterna att diskutera lön i samband med byte av arbetsplats inom kommunen, risken är att tex lärare annars söker sig till andra kommuner
- Full kompensation ska ges för löneökningar
- En utvärdering och uppföljning bör ske angående arbetet med *en skola för var och en* utifrån tilldelade resurser och organisation

Förändringar i taxor och avgifter

Inga förändringar i taxor och avgifter planeras inom nämnderna enligt remissvaren. Kultur- och fritidsnämnden har yttrat att, utöver redan beslutat förslag om indexreglering av avgifterna i Kulturskolan samt avgifter för hyra av anläggningar, planeras ingen ytterligare förändring av taxor 2014. Socialnämnden har yttrat att inga justeringar är planerade, men att det kommer att övervägas i samband med utredning om införande av valfrihetssystem. Byggnadsnämnden har yttrat att förändringar av taxan bör avvakta Sveriges Kommuner och Landstings pågående översyn av taxemodellen som beräknas bli klar under 2013. Barn- och utbildningsnämnden har yttrat att merparten av verksamheterna är avgiftsfria eller styrs av nationella reglementen för maxtaxa. Avgiften för fritidsklubsverksamhet är fastställd av kommunfullmäktige 2011 till 500 kr per termin, ingen indexering.

Däremot föreslås eller utreds omfattande förändringar inom Miljö- och samhällsbyggnadsutskottets verksamhetsområden enligt följande: Nya taxor och avgifter föreslås av MSU, att gälla from **1 juli 2013**: felparkeringsavgifter, kontrollavgift, avgift för trafikordningsplan, avgift för schaktningstillstånd. Att gälla från **1 januari 2014**; avgift för upplåtelse av allmän platsmark för cirkus etc samt avgift för flyttning, uppställning och skrotning av långtidsuppställda fordon/fordonsvrak. Eventuell höjning/revidering av taxor och avgifter utreds för närvarande avseende mät- och karttaxa, taxa för kommunalt vatten och avlopp

(VA-taxan) samt renhållningstaxan. Taxeförslagen kommer att behandlas i MSU under april och maj 2013.

Investeringar

Nämndernas bedömning i remissvaren är att inga planerade investeringar kan senareläggas. Barn- och utbildning framhåller att utöver plan måste en paviljong på Fornuddens skola ersättas.

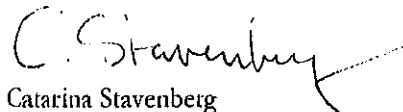
Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet föreslår följande förändringar:

- En investering på 18,6 miljoner för stadsparken och busstorget i centrum flyttas framåt i tiden.
- Investeringsbehovet inom verksamhetsområde vatten och avlopp uppgår för år 2014 till 10 miljoner, för år 2015 och 2016 till cirka 13 miljoner per år.
- Investeringsbehovet inom verksamhetsområde renhållning uppgår för år 2014 till 9,5 miljoner. För åren 2015 och 2016 är investeringsbehovet 3 miljoner per år.

KOMMUNDIREKTÖRENS STAB

Bo Renman
Kommundirektör

Catarina Stavenberg
TF Kvalitetschef

Báthra m6jligheitei n6 d'vres6

Bättre möjligheter för Tyresö

Vi socialdemokrater vill ha ett samhälle som ger välfärd och möjligheter åt alla. Ett samhälle som undanröjer hinder för människors utveckling och ger alla oavsett uppväxtmiljö möjligheter att nå sin fulla potential. Som bygger på solidaritet, tillit och samarbete. Där vi får en ekonomisk utveckling samtidigt som vi fördelar resurserna så att de kommer alla till del.

Vi tror på politikens möjligheter att förändra och förbättra samhället. Vi vill bygga ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart samhälle där människors livskvalitet ökar utan att det skadar vår gemensamma miljö.

Vi socialdemokrater har högre ambitioner för Tyresö. Vi vill ge Tyresö bättre möjligheter att vara den kommun där var och en kan nå sin fulla potential. Då måste vi bryta utvecklingen vi sett de senaste åren med sjunkande skolresultat och ökande arbetslöshet. Nu krävs en framtidsinriktad politik som gör Tyresö till en ännu bättre kommun att leva i.

Det kräver investeringar i skola och utbildning. Vi vill vända utvecklingen, och vårt mål är att alla elever ska nå kunskapsmålen i grundskolan. I det socialdemokratiska budgetalternativet föreslår vi därför kraftiga satsningar på skolan och förskolan. Här finns satsningar för fler pedagoger och mindre barngrupper. Vi föreslår också kompensatoriska insatser för att alla barn ska kunna nå sina mål, oavsett bakgrund.

Tyresö behöver en politik för att skapa fler jobb. Vi ska knäcka arbetslösheten. I vårt budgetalternativet föreslår vi satsningar på Resursjobb, ett oerhört framgångsrikt koncept för att få människor i egen försörjning och minska barnfattigdomen. Vårt förslag innehåller också en satsning på sommarjobb, där vi vill att alla ungdomar som vill ska få jobba.

Ökad jämlikhet ger fler jobb och bättre ekonomisk utveckling. Det ska alltid krävas av den enskilde att man gör rätt för sig efter bästa förmåga. Men var och en ska också veta att samhället fungerar och i vårt budgetalternativ visar vi på vikten av att inte spara på förebyggande insatser.

Kvaliteten i äldreomsorgen ska höjas samtidigt som vi möter ökade behov av vård, omsorg och personal. Den grundläggande kvaliteten ska vara så hög att de äldre inte blir beroende av att köpa tilläggstjänster eller av att deras anhöriga måste gå ner i arbetstid för att hjälpa sina föräldrar.

En av framtidens största utmaningar är bostadsfrågan. I Tyresö måste vi planera de områden som byggs och förtätas på ett mer yteffektivt sätt. De politiska direktiven ska vara blandade upplåtelseformer. Bostadsrätter behövs, men det är nästan uteslutande det som byggs. En betydande del hyresrätter har ombildats. Vi ser därför ett stort behov av nya hyresrätter, gärna också kollektivhus och kooperativa bostadsrätter. Moderna bostäder med högt ställda energikrav. För att kunna förnya delar och underlätta stadsplaneringen i kommunen föreslår vi att en plan för strategiska markförvärv utarbetas.

Alla satsningar förutsätter en klok och ansvarsfull ekonomisk politik. Att ha ordning och reda på intäkter och kostnader är grundläggande. Tyresö har under flera år levererat ekonomiskt överskott. Vi har beslutade finansiella mål för en långsiktig ekonomisk hållbarhet. Vi är därför förvånade över att majoriteten i år har valt att lägga fram en budget där det saknas nästan 20 miljoner kronor för att uppnå god ekonomisk hushållning. Förmodligen är detta

tänkt att täckas av engångsutbetalningar, men detta framgår i så fall inte av de redovisade handlingarna.

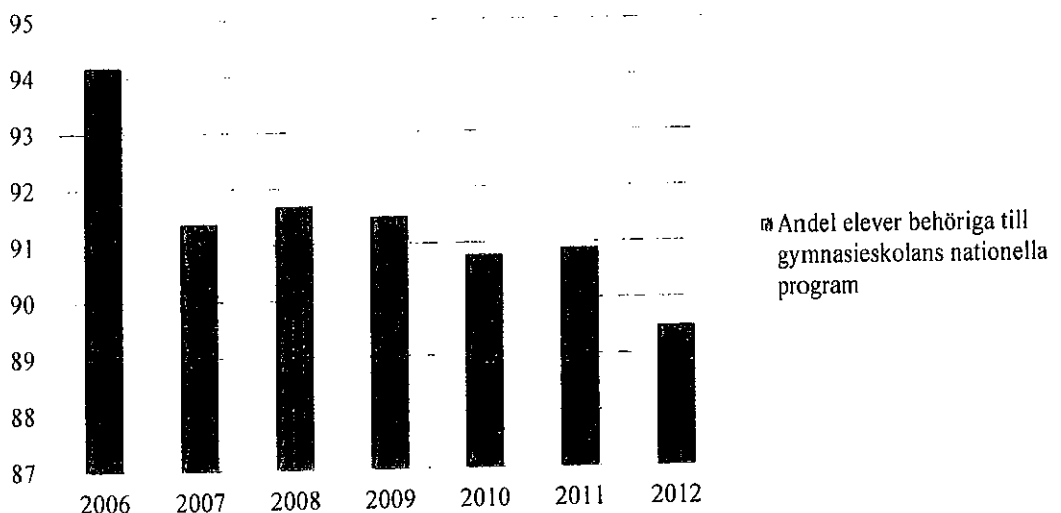
Socialdemokraterna presenterar här ett budgetförslag som speglar den vision av Tyresö som vi har lagt. Vi vill göra satsningar på utbildning och jobb. Vi har satsningar för att minska de allt större klyftorna. Vi vågar se problemen som finns idag och vi har idéer och lösningar. Vi vågar prioritera. Det duger inte att vara trött och idéfattig om man ska styra en kommun som Tyresö.

Ett lärande genom hela livet – höjda kunskapskrav

En skola och förskola i Sverigetopp

Vi har under flera års tid betonat värdet av att investera i kunskap i Tyresö kommun. Bakgrunden är uppenbar. Tyresös skolor har historiskt fått alltför dåliga förutsättningar. Det har handlat om såväl ekonomiskt som politiskt stöd. Vid enstaka tillfällen har det gjorts satsningar, som syftat till att möta de värsta problemen. Inget konsekvent arbete har dock gjorts från den politiska majoriteten. Det förklarar också högst skiftande resultat i Tyresös skolor. Både mellan år och mellan olika skolor och grupper. Medan en grupp elever fått bättre resultat är det fortfarande många, som lämnar skolan utan att vara godkända i de mest grundläggande ämnena.

Andel elever behöriga till gymnasieskolans nationella program

Klyftorna ökar nu kraftigt. Det som en gång var en självklarhet – att alla barn, oavsett bakgrund, ska kunna få en likvärdig utbildning är idag allt annat än verklighet. Tydligast syns det på skolorna i centrumområdet. Nyboda skola och Forellskolan lyckades 2009 att skapa en undervisning, där åtminstone nästan tre av fyra elever fick godkänt i alla ämnen. Nu har andelen sjunkit till en nivå, där mer än 41 % av eleverna inte får godkänt i alla ämnen.

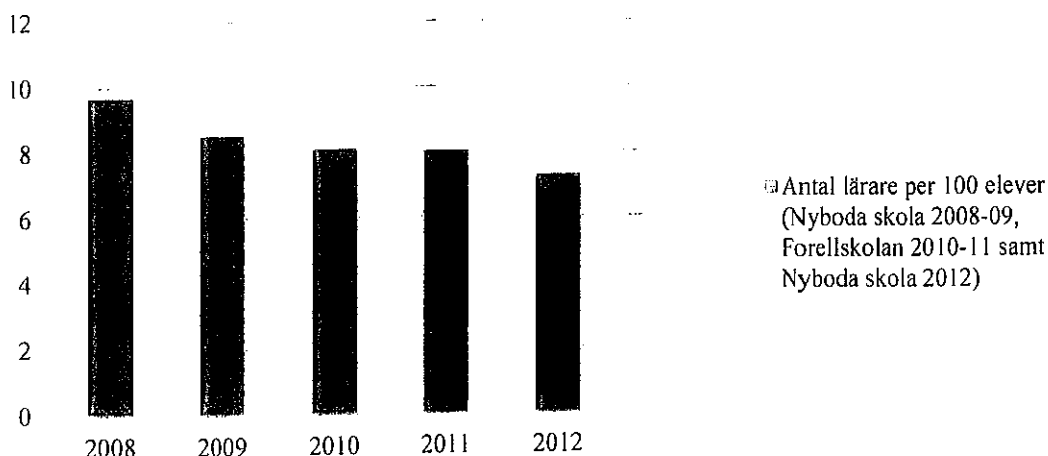
Andel elever som uppnår målen i alla ämnen, Forellskolan

Det tycks allt mer uppenbart att det är resultatet av en politik som bedrivits i Tyresö kommun. Medan existerande skolforskning starkt pekar på värdet av att minska klyftor och därmed få fler att klara grundskolan är vägen till generellt höjda kunskapsresultat har Tyresö kommun valt en annan väg. När andra kommuner valt att öka socio-ekonomiskt stöd till skolor där föräldrar i lägre andel har studievana för att kompensera för en tiltagande segregation har Tyresö valt en väg där den socioekonomiska ersättningen är alltför låg. I Tyresö har skolorna med de största behoven fått alltför dåliga förutsättningar vilket nu visar sig i resultaten.

Samtidigt som Nyboda skola har fått fina lokaler har de nämligen fått betala för det med lägre lärartäthet. En försämrad lärartäthet som följer resultatutvecklingen. Det tycks uppenbart att Tyresö behöver en skolpolitik, som ger fler möjligheter och i verkligheten kommer att kompensera för olika förutsättningar.

Antal lärare per 100 elever (Nyboda skola 2008-09, Forellskolan 2010-11 samt Nyboda skola 2012)

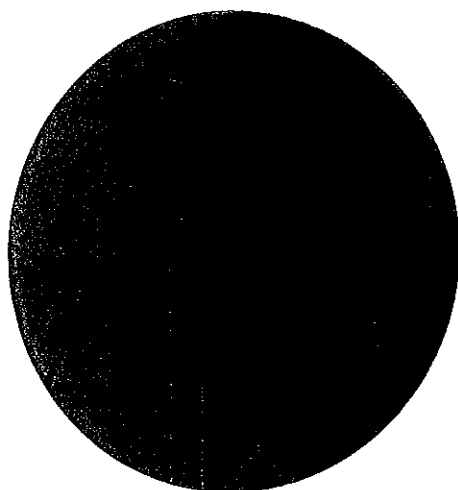
Parallellt med detta har Tyresö kommun arbetat med inkludering genom en skola för var och en. Grundtanken om inkludering är rätt – men tillämpningen döms av allt fler ut som en politik för att spara resurser, vilket gör att skolornas möjlighet att jobba kompensatoriskt

begränsas ytterligare. Vi återkommer nedan i hur vi tycker systemet behöver utvärderas och utvecklas.

Till stor del är ökande klyftor ett resultat av en direkt kontraproduktiv politik – men också en följd av kommunledningens, dokumenterat senast av revisorerna, dåliga förmåga att följa upp verksamhet. Vi återkommer till det nedan.

En annan oroande utveckling är den utveckling, som syns i Tyresös skolor och förskolor när det gäller kompetensen. När andra kommuner inser värdet av utbildning tycks det som att utvecklingen i Tyresö går åt fel håll. I skolan har andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen sjunkit – samtidigt som kraven genom lärarlegitimation ökar. När det gäller fritidshemmen har andelen personal med pedagogisk högskoleexamen i praktiken halverats. I förskolan sjunker andelen personal med pedagogisk högskoleutbildning samtidigt som andelen ökar i riket i stort. Allvaret i statistiken understryks av den enkät vi Socialdemokrater nyligen har gjort bland kommunens pedagoger där mer än hälften, flera gånger, funderat på att sluta i kommunen. Tyresö behöver en politik, som lockar fler pedagoger och en politik, som ger fler chansen att utveckla sig vidare.

Andel lärare i Tyresö som funderat på att säga upp sig som lärare i Tyresö kommun

- Nej, aldrig
- Ja, någon enstaka gång
- Ja, flera gånger
- Övriga synpunkter

Därför behöver Tyresö en ny skolpolitik. En politik, som sätter kunskap i centrum och ger förutsättningar för skolans personal och eleverna att uppnå högt ställda kunskapsmål. Vi presenterar en politik för ökade investeringar i utbildning. En politik för att möta ovan nämnda problem, men också för att pedagoger ska kunna vara pedagoger, med insatser för ett närvarande pedagogiskt ledarskap och för att skapa mindre barngrupper i förskolan och mindre klasser i de tidigare årskurserna. För att bara nämna några av de viktigare insatserna.

Vi krävde i Barn- och utbildningsnämnden förra året en analys av vad skolans rektorer anser att det krävs för förutsättningar för att uppnå en situation där 90 % av eleverna är godkända i alla ämnen. Detta var inte majoriteten intresserad av och stoppade därför detta förslag. I år önskade vi en fördjupad analys av nuläge samt hur kommunen skulle kunna möta ökande klyftor, ökad segregation, sjunkande kunskapsresultat vid vissa enheter samt behoven av ökande andel behöriga lärare för att klara ökande kunskapskrav. Även detta röstade den

politiska majoriteten ner. Det förklarar och identifierar ointresset och oförmågan att leverera en skola som ger höga kunskapsresultat.

I den budget som Moderaterna och stödpartierna nu lagt fram finns ingen som helst budgetsatsning på skolan. Ett antal nya mål har lagts till utan att skolorna får några som helst förutsättningar att uppnå dessa.

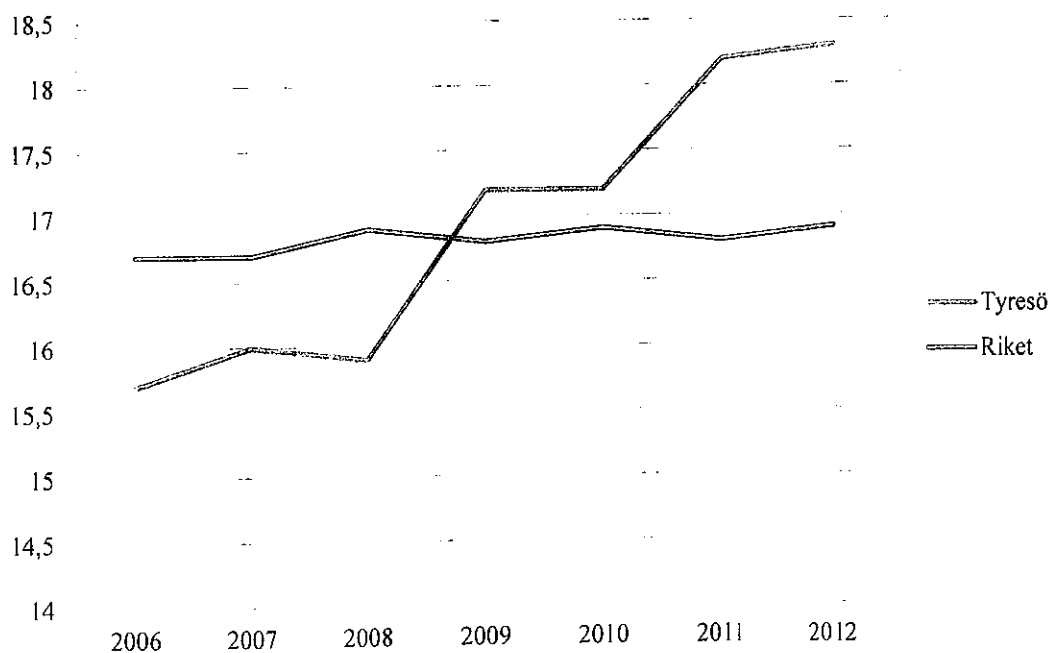
På förskolans område sätter majoriteten nu av fem miljoner kronor för att minska barngruppernas storlek. Det är välkommet – men sent. Som framgår ovan har gruppernas storlek ökat kontinuerligt under de senaste åren.

Ökad lärartäthet – mindre barngrupper

Tyresö har en av landets sämsta lärartäthet. Vi har kraftigt ökande barngrupper med för få pedagoger. Det leder till brister i den dagliga undervisningen och innebär allt från bristande individanpassat stöd till i värsta fall lärlösa lektioner. Andelen behöriga pedagoger är för låg. Att försöka hävda att detta inte spelar roll för resultaten i skolan är att nedvärdera pedagogernas betydelse.

Under flera år har gruppstorleken i Tyresös förskolor ökat.

Antal barn per förskolegrupp:

Denna utveckling behöver brytas och vi vill rikta ett anslag till mindre barngrupper i förskolan. Tillsammans med vårt förändrade hyressättningsystem underlättar det för förskolor att på riktigt arbeta med mindre grupper i förskolan.

Särskilt i de tidigare årskurserna finns det evidens för ett tydligt samband mellan lärartäthet och resultat. Vi anser, att den tid som varje elev har med sin lärare i årskurs ett till tre bör öka. Vi avsätter resurser för detta – men vill ge rektorer och verksamheter inflytande för hur detta ska organiseras. I vissa fall kan det handla om mindre klasser, i vissa fall om att istället pröva

modellen med dubbla pedagoger i klasserna. För oss är inte metoden det viktiga utan att tiden med eleven ökar.

I de högre årskurserna finns det tydliga samband mellan möjligheten att ge alla barn goda förutsättningar (likvärdighet och kompensatoriska insatser) och tillgången till lärare. Vi anser, att detta synsätt gäller både möjligheten till lärarstödd läxläsningshjälp och ett utökat antal timmar. Här reglerar skollagen bara ett minsta antal timmar. Det är ingen självklarhet, att Tyresös elever i en global konkurrens ska behöva nöja sig med det minsta möjliga. Barn- och utbildningsnämnden bör därför pröva möjligheten att inom nuvarande ram öka antalet undervisningstimmar i de högre årskurserna.

Vi förespråkar därför en medveten satsning på fler pedagoger i Tyresös skolor och förskolor. Dels omfördelar vi de nästan tio miljoner som idag fördelas ut via hyresersättningssystemet till att stärka elevpengen och förskolepengen. Det innebär att resurser fördelas efter behov och inte efter vilka lokaler som en skola/förskola har.

Därutöver satsar vi 7 miljoner på mindre grupper i förskolan och mindre klasser i grundskolans tidiga årskurser (eller dubbla pedagoger om skolan hellre väljer den metoden). Satsningen är tänkt att vara flerårig och med en socialdemokratisk nationell politik ges ytterligare medel för just detta ändamål.

Socialdemokraternas förslag:

- 1. Höjd elevpeng/förskolepeng i samband med nytt hyressättningssystem, motsvarande kostnaderna i dagens system. Kostnad 9 900 000 kronor.*
- 2. Lärartätheten i grundskolan och personaltätheten i förskolan förstärks. Skolorna ges möjlighet att söka pengar för att minska klasstorlekar eller ha dubbla pedagoger i de tidiga årskurserna. Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att ta fram ett förslag till ett tak för antalet barn i barngrupperna i förskolan. Till förslaget ska fogas en handlingsplan för hur målet ska kunna uppnås. För dessa ändamål anslås 7 000 000 kronor.*

Kompensatoriska åtgärder ger likvärdig utbildning

När den svenska skolans sjunkande resultat förklaras i olika utvärderingar anges tilltagande Segregation som en avgörande faktor. Skolorna tenderar att bli allt mindre likvärdiga. Detta har senast visats i Skolverkets analys av den svenska skolan. En orsak står att finna i det fria skolvalet – men även andra faktorer spelar in. Om man vill åstadkomma mer likvärdiga förutsättningar – och därigenom generellt bättre resultat finns ett antal relativt enkla, och billiga, insatser att göra.

En sak är det sociodemografiska tillägget. Det är för lågt idag i Tyresö för att kompensera för de skiftande förutsättningar, som finns inom olika kommundelar och mellan olika skolor. Vi föreslår, att en utredning görs för att få veta hur det ser ut idag och i vilken utsträckning de ger de kompensatoriska effekter som avsetts. Därtill bör resurserna i systemet förstärkas och vi avsätter 1 miljon kronor för detta ändamål som ett första steg i en långvarig satsning för jämlika förutsättningar i skolan.

Skolor som under lång tid redovisar en nedåtgående tendens bör sättas under observation av Barn- och utbildningsnämnden där nämnden regelbundet får återkommande rapporter om

såväl vidtagna åtgärder som behovet av ytterligare insatser. Om det efter ytterligare insatser inte redovisas förbättrade resultat, bör nämnden med hjälp av extern kompetens utarbeta pedagogiska utvecklingsprogram. För att få ett ledarskap, som kan leverera resultat bör rektorer generellt vara förordnade till tjänster med möjlighet för kommunen att enklare avbryta ett icke-fungerade ledarskap vid en skola.

Kommunen bör garantera möjlighet till läxläsningshjälp vid varje skola. Det kompenserar för skiftande hemförhållanden och ger även möjlighet att utveckla talanger hos elever med hemförhållanden, som präglas av svag studietradition. Vi ser det som en del av en samlad skoldag där den pedagogiska verksamheten vid fritidshemsverksamheten successivt behöver stärkas.

Goda läsvanor bör grundläggas i tidig ålder, bl.a. för att utveckla god läsförståelse, vilket är grundläggande för bra skolresultat. I detta avseende är bra skolbibliotek viktiga, vilket också framgår av den nya skollagen. Barn- och utbildningsnämnden bör i samarbete med Kultur- och fritidsnämnden få i uppdrag att se över skolbibliotekens verksamhet och utarbeta en plan för att säkerställa hög kvalitet.

Tillsammans med de generella insatser vi föreslår ovan och de åtgärder för att underlätta lärares vardag, för att stärka det pedagogiska ledarskapet samt övriga åtgärder nedan förstärker vi kraftigt skolans möjlighet att realistiskt höja andelen elever som klarar skolans kunskapsmål och därmed uppnår behörighet till gymnasieskolan. Medan den moderata kommunplanen är fri från åtgärder för hur ett mål ska uppnås redovisar vi konkreta insatser för hur det kan bli verklighet.

Socialdemokraternas förslag:

- 3. Det sociodemografiska tillägget utreds i enlighet med det socialdemokratiska budgetförslaget och höjs under 2014 med 1 000 000 kronor.*
- 4. Alla skolor ska för de yngre barnen som en del av en samlad skoldag med förstärkt fritidshemsverksamhet erbjuda läxläsningshjälp. För de äldre barnen ska motsvarande stöd finnas i skolans verksamhet. För ändamålet anslås totalt 2 000 000 kronor.*
- 5. Skolbibliotekens kvalitet säkerställs genom att en handlingsplan utarbetas mellan Barn- och utbildnings- och Kultur- och Fritidsnämnderna.*

Sveriges bästa pedagoger

Tyresö kommun behöver arbeta fram en handlingsplan för fler behöriga lärare och fler förskollärare. Tyresö ligger i dag alltför lågt när det gäller behörighet. Det drabbar kvaliteten i undervisningen.

För att en sådan ska bli verkningsfull krävs ekonomiska tillskott för såväl insatser för ökad rekrytering, som kompetensutveckling av befintlig personal, som för att förbättra anställningsvillkoren på ett sådant sätt att Tyresö blir mer attraktivt som kommun att jobba i.

Genom våra förslag om mindre klasser/ökad lärartäthet i de tidiga årskurserna ökar förutsättningarna för att lärare ska kunna vara lärare och inte ägna sig åt överdriven

administration. Men även i övrigt behövs den administrativa bördan minskas. Det är glädjande att Barn- och utbildningsförvaltningen nu initierat ett sådant arbete. Vi anser att detta bör ta sin utgångspunkt i de åtgärder som Lärarförbundet i Tyresö föreslagit och kommer under året att följa upp arbetet med stor intensitet.

Socialdemokraternas förslag:

- 6. Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att, utifrån den förstärkta budgettram om 2 000 000 kronor som föreslås i socialdemokraternas budgetalternativ, utarbeta en handlingsplan för fler högskoleutbildade pedagoger i förskolan och skolan.*

Ett program för ökad uppföljning och utvärdering

Det är genom tydliga, höga och positiva förväntningar att alla kan uppnå skolans mål som skolan når höga kunskapsresultat. Dels därför att det ger varje barn känslan av att kunna lyckas, dels därför att det också ger skolan den tydliga signalen, att alla barn kan och att det måste vara inriktningen på arbetet.

Ett sådant arbetssätt kräver dock, att man jobbar medvetet och tydligt för måluppfyllnad. En insats som då blir viktig är att tidigt följa upp att alla elever har knäckt läs-, skriv- och räknekoden. Med tanke på att kommunens skolor under flera år visat starkt varierande resultat i läsförståelse och matematik så är det obegripligt att kommunen ännu inte infört ett återkommande uppföljningssystem för exempelvis läsförståelsen som många andra kommuner. Vi anser, i likhet med våra tidigare förslag och i likhet med andra framgångsrika skolor, att kommunen bör införa en sådan kommunövergripande uppföljning av läsförståelse. Givet de svaga resultaten i matematik finns det anledning att också följa upp dessa kunskaper tidigt.

Det skulle – tydligare än i dag och tidigare än idag – också ge signaler om en skola, eller en lärare, inte fungerar. Vi anser att uppföljningen av och informationen om olika förskolor och skolor behöver förbättras. När det gäller förskoleverksamheten, där kommunen har tillsynsansvaret även över privata förskolor, behöver oanmälda inspektioner bli mer vanligt förekommande – både av kommunala och privata förskolor. Vi har under flera år argumenterat för att professionaliteten i kvalitetsarbetet måste höjas och därför argumenterat för att kvalitetskontrollen ska överföras till ett förvaltningsövergripande kvalitetskontor. Nu har det blivit verklighet – och också identifierat brister som tidigare fick gå oanmälda förbi. Det är ett välkommet steg. Därigenom slipper också Barn- och utbildningsförvaltningen vara både beställare samt utförare av kvalitetskontrollen. Det frigör också resurser som kan användas exempelvis till att utarbeta bra uppföljningsverksamhet när det gäller läs- och skrivkunskaper. När det gäller skolans område bör kvalitetskontoret sammanställa relevant och jämförbar information mellan olika skolor och göra denna lätt tillgänglig för elever och föräldrar.

Socialdemokraternas förslag:

- 7. Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att ta fram ett förslag till att kommunövergripande läs- och matematikuppföljning införs i grundskolans tidiga årskurser.*

Tid och förutsättningar för ett pedagogiskt ledarskap

Den andra tydliga framgångsfaktorn som idag är uppenbar inom skolans värld är ett närvarande pedagogiskt ledarskap. Organiseringen av Tyresös kommunala skolor har utvärderats. Rektorer har på flera punkter delegerat ut viktiga uppgifter till de biträdande rektorerna. De biträdande rektorer, och i många fall sannolikt också lärarna, anser informationen vara för dålig, att rektorerna är för lite närvarande samt att rektorerna i varierande grad blir bakbundna av kommungemensamma beslut.

Denna kritik sammanfaller mycket med den som vi påtalat de senaste åren. Att rektorerna har förväntats jobba 20 % av sin arbetstid i kommunhuset, för att utgöra en ledningsgrupp som enligt många i ovan nämnda utvärdering begränsar handlingsfrihet och skapar lojalitetskonflikter, är en dålig ordning. Särskilt som det sammanfaller med en ordning där varje rektor i Tyresö i genomsnitt ansvarar för 43 lärare – att jämföra med 21 nationellt.

Efter vår kritik under flera år har den tiden i kommunhuset nu minskats. Det är välkommet – men grunden i vår kritik kvarstår både vad gäller tid som rektorer har att vara pedagogiska ledare och de lojalitetskonflikter som kan uppstå. Vi förespråkar därför en snabb översyn med målet att dels förändra förvaltningens ledningssätt för att ge rektorerna mer tid på den egna skolan och dels åstadkomma en administrativ avlastning, vilket skulle ge mer tid att jobba med det pedagogiska utvecklingsarbetet.

Socialdemokraternas förslag:

- 8. Barn- och utbildningsförvaltningen ges i uppdrag att organisera sitt arbete så att rektorernas tid som pedagogiska ledare på respektive skola ökar. Hur uppdraget genomförs ska redovisas för Barn- och utbildningsnämnden senast december 2013.*

Fritidshemmen tydliggörs och stärks

Fritidshemmen kan vara en viktig faktor för att ge barnen en pedagogiskt utvecklande verksamhet efter skoldagen. Det finns starka indikationer att verksamheten inte klarar att leva upp till detta idag. Det är ett resultat av långvarig underinvestering i fritidshemsverksamhet kombinerat med att det finns starka indikationer på att resurser avsedda för fritids används till grundskoleverksamhet. Vi anser att det behövs en tydlig särredovisning av verksamheterna.

För att veta vilka resurser som verksamheten behöver förstärkas med behövs först en grundlig analys av hur det ser ut idag med fokus på pedagogik, trygghet, personaltäthet och lokaler. I denna analys bör särskilt fokus läggas på hur kommunen kan öka andelen högskoleutbildad personal.

Socialdemokraternas förslag:

- 9. Fritidshemmens ekonomi ska särredovisas såväl på kommungemensam nivå som per skola. Barn- och utbildningsnämnden bör redovisa detta senast i samband med bokslutet för 2013.*

Stabilare resursfördelning

Under flera år har snabba elevförändringar inneburit, att vissa skolor drabbats av oproportionerliga effekter. Intäktssidan, elevpengen, minskas 100 % från dag ett medan kostnaderna tar betydligt längre tid att minska. Det innebär, att ett underskott skapas som kvarvarande elever får ärva och betala av på. I vissa fall är problemen så stora att det tvingas fram avskrivningar för att effekterna blir alltför uppenbart absurda. Nu har kommunen utarbetat ett system för nytt resursfördelningssystem till förvaltningarna. Det kan på många sätt vara bra – även om vi hade vissa reservationer. Detta system säger dock inget om fördelningen ut till verksamheterna och vi anser att behovet av ett ändrat system där kvarstår.

Vi förespråkar systemet med resultatenheter då det ger rektorena utrymme att vara verkliga ledare – men det kräver ett förändrat resursfördelningssystem. I ett sådant behövs tröghetsmekanismer byggas in som exempelvis kan innebära en stegvis avtagande (eller stigande) elevpeng under en övergångstid. För att möjliggöra anpassningar är det också felaktigt att förvaltningarna fullt ut ska bära kostnader för tilläggsinvesteringar. Det riskerar innebära att nödvändiga åtgärder uteblir.

Därutöver riskerar effekten förvärras av det nya marknadsanpassade hyressättningsystem, som de borgerliga partierna har infört. Det blir än större skiftningar när elevantalet sjunker. Därtill drabbas nya skolor mycket hårdare – vilket under kommande år lär drabba Brevik skola och Nyboda skola mycket hårt. Vi har under lång tid begärt fram utfallet av det nya systemet, men förvaltningen och majoriteten har ännu inte kunnat/velat redovisa utfallet på ett tillfredsställande sätt. Vår grunduppfattning om systemet kvarstår.

Förra året krävde vi, att Barn- och utbildningsnämnden skulle arbeta fram ett program för att säkerställa, att ingen elev drabbas av sämre undervisning beroende på höjda hyror. Kommunfullmäktige avlog detta – men sedan beslutade förvaltningschef och nämnsordförande att utan politiskt beslut ändå kompensera skolorna utan någon som helst finansiering, vilket bidrog till nämndens stora underskott 2012. Nu kommer effekten istället att synas under 2013 och 2014. Vi anser fortfarande att kommunen bör göra sitt yttersta för att inga elever ska drabbas – vilket uppenbarligen till viss del redan skett (se statistik över lärartäthet vid Nyboda skola ovan). Men med erfarenheterna från hyressystemet på plats och med tanke på hur Tyresös lärare bedömer konsekvenserna, anser vi att kommunen nu går tillbaka till ett system där hyromna sätts utifrån den tidigare modellen och inte räknas in i elevpengen. För de privata alternativen kan det vara svårare att rakt av gå tillbaka till det gamla systemet. Vi vill dock hindra att dessa drabbas av höjda hyror till följd av att de huserar i nybyggda lokaler. Därför vill vi ta tillbaka de kostnadsökningar som exempelvis Brevik skolas elever drabbats av, för att de är i en skola med relativt höga kapitalkostnader.

Socialdemokraternas förslag:

- 10. Barn- och utbildningsförvaltningen tillsammans med Kommunstyrelseförvaltningen ges i uppdrag att arbeta om resursfördelningssystemet som bygger in bättre möjligheter till omställning.*
- 11. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att omarbeta systemet för hyressättning så att principerna utgår från det system som gällde fram till och med 2011.*

Profilklasser – en tillgång för Tyresö

Från tid till annan ifrågasätts profilklasserna i Tyresö. Ett argument som återkommer från den politiska majoriteten och andra är, att utbildningen varken får kosta mer än snittet eller ha fler timmar än vad som är lagreglerat. Med andra ord – det får gärna kallas profilering – men i praktiken får det inte vara profilering. Resultatet av denna politik ser vi nu. En friskola vill etablera sig med just den profil, som av den borgerliga majoriteten tydligast missköts – Nybodas musikklasser. Det riskerar att innebära ytterligare fler tomma lokaler i Nyboda skola.

Vi har ett annat synsätt och tror att profilering berikar. Därför vill vi vara tydliga med att nuvarande profileringar ska värnas och att det finns ett politiskt ansvar för detta. Dessutom tycker vi som vi tidigare redovisat, att en språkprofil bör övervägas på nya Nyboda skola.

Med avseende på antalet undervisningstimmar hänvisar vi till vårt förslag ovan att Barn- och utbildningsnämnden bör pröva möjligheten att utöka antalet undervisningstimmar. Då står inte profilering på något sätt i motsats mot höga kunskapsmål även i övriga ämnen.

Socialdemokraternas förslag

12. Kommunfullmäktige uttalar ambitionen att bevara och utveckla profilklasser vid Tyresös grundskolor.

13. Fullmäktige ger Barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda tillskapandet av en språkprofil på nya Nyboda skola.

Rörelse i skolan – en del av insatserna för ökade resultat

En studie som har gjorts vid Malmö högskola visar på ett samband mellan ökad fysisk rörelse och resultat i skolans övriga ämnen. Inte minst gäller det pojkarnas resultat. Något som är extra viktigt, eftersom pojkar under flera år tenderat att halka efter när det gäller skolresultat. Vi delar den analysen och anser att Tyresös skolor bör jobba aktivt med att öka utrymmet för fysisk aktivitet och antalet idrottstimmar. Det är ytterligare ett skäl att ändra hyresersättningssystemet. Det är inte en bra ordning att skolor sparar pengar på att avstå idrottshallstid.

Socialdemokraternas förslag:

14. Att Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att redovisa vad som krävs för att åstadkomma mer fysisk aktivitet i grundskolan.

En inkluderande skola – och en skola efter individens behov

Tyresö kommun bedriver sedan 2011 projektet en Skola för var och en. Ledordet i detta projekt är inkludering av elever med särskilda behov. Vi delar grundperspektivet att det är bra om fler barn med behov av särskilt stöd ges möjlighet att delta i ordinarie verksamhet. Samtidigt är vi oroad över de signaler som alltför ofta kommer till oss, att Tyresös skolor inte klarar att möta just dessa särskilda behov. Detta är senast dokumenterat i den lärarenkät, som vi Socialdemokrater genomfört bland Tyresös pedagoger, där 60 % anser att en Skola för var och en är en bra grundprincip, men i verkligheten mest används för att spara pengar.

Skolpersonal som klagar på otillräckliga insatser, föräldrar som känner att de får kämpa mot en övermakt när det gäller att värna sina barns behov, det faktum att kommunen tjänar pengar på ett inkluderande perspektiv gör, att vi känner ett än större behov av att fortlöpande granska verksamheten, så att den tar sin utgångspunkt i barnens snarare än kommunens behov. Därför bör Barn- och utbildningsnämnden få i uppdrag att redovisa de ekonomiska konsekvenserna av en Skola för var och en. Därtill bör nämnden ges i uppdrag att undersöka och redovisa berörda föräldrars uppfattning om deras barn får erforderligt stöd och om deras möjlighet att påverka är reell. Även barn med behov av särskilt stöd ska tillförsäkras valmöjlighet i skolan i Tyresö.

Projektet bör inte heller tas till intäkt för att inte ha små grupper där det finns behov av sådana.

Socialdemokraternas förslag:

15. Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att enligt ovan utvärdera och öppet redovisa konsekvenserna av en Skola för var och en.

Tyresö gymnasium i framtiden

Gymnasiet står inför stora utmaningar och förändringar. Årskullarna av elever minskar under de kommande åren fram till 2015 och sökmönstren till gymnasiet har kraftigt förändrats. Det finns idag 190 gymnasieskolor i Stockholms län som erbjuder nationella program, varav 64 kommunala och 126 fristående gymnasieskolor. Antalet sökande är idag drygt 21 000 till drygt 27 000 platser i Stockholms län.

Det har i Tyresö funnits en bred konsensus om värdet av bra förutsättningar för Tyresö gymnasium. För Tyresös del är alla medvetna om, att vi har ett gammalt gymnasium som idag inte klarar den konkurrens som vuxit fram i omvärlden. Det finns mycket i vårt gymnasium som är positivt men helheten räcker inte till.

Vi har sedan ett antal år drivit på för att kunna hitta positiva lösningar för vårt gymnasium. 2010 förde vi fram idén att i ett Campus Tyresö samla gymnasium, vuxenutbildning, högskoleverksamhet och arbetsmarknads- och näringslivskontakter i ett samlat koncept.

I vårt budgetförslag 2012-2014 föreslog vi att kommunstyrelsen i samarbete med Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden skulle få i uppdrag att under hösten 2011 initiera en förstudie om etablerandet av ett Campus Tyresö och att det redan i närtid genomförs insatser för att öka lokalsamordningen.

Som ett resultat av samordningen kommer C3L vid årsskiftet 2013/14 att ha flyttat från Masten till gymnasiets lokaler.

Under 2011 genomförde kommunen en första omvärldsanalys som stöd för ett fortsatt arbete inom gymnasieområdet. Utifrån denna gav Kommunstyrelsen i början av 2012 ett uppdrag till Kommunstyrelsens beredning och Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens presidium att ta fram en förstudie om framtidens gymnasieutbildning i Tyresö. Förstudien skulle presenteras i oktober 2012 men genomfördes aldrig som planerat och i dess ställe presenterade nämndens presidium en egen förstudie om gymnasiet, utan medverkan från Kommunstyrelsens beredning.

I december 2012 gav Kommunstyrelsen i uppdrag till kommundirektören att ta fram underlag till beslut om framtidens gymnasium i Tyresö. Projektet har en budget på 1 miljon och ska vara avslutat senast under oktober 2013.

Projektresultatet skall vara förankrat i både den politiska organisationen, förvaltningen och övriga berörda grupper (elever, lärare, näringsliv, högskolor, övriga aktörer).

I direkt motsättning till projektarbetet har majoritetens största parti, Moderaterna, i förväg tagit ställning till delar av projektet, genom sitt beslut att vilja flytta gymnasiet. Vi förutsätter att detta inte tillåts påverka projektarbetet och att underlaget förutsättningslöst kan presenteras under 2013.

Sommargymnasium

I dag krävs en gymnasieutbildning för att få ett jobb och för att klara sig i ett allt mer komplext och kunskapsintensivt samhälle. Men avhoppet från gymnasieskolan är ett allvarligt problem i Sverige. Nästan en av fyra elever fullföljer inte sin gymnasieutbildning inom tre eller fyra år.

Vi menar att det måste finnas utökade möjligheter för de elever som behöver extra stöd på vägen att också få det. En sådan möjlighet är att komplettera sina studier via extra studier under sommaren, via tillgång till ett sommargymnasium.

Vi föreslår att Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får uppdraget att undersöka möjligheterna till extra stöd via ett sommargymnasium.

Socialdemokraternas förslag:

16. Beslut om Tyresö gymnasiums framtida strategiska inriktning finns under 2013.

17. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att kunna erbjuda de elever som behöver det, tillgång till sommargymnasium 2014.

Jobben är grunden för allt

På nationell nivå har Socialdemokraterna satt mål om en halverad arbetslöshet. Det är en viktig signal om hur grundläggande det är att öka antalet arbetade timmar för att säkra finansieringen av framtidens välfärd. Jobbet är för de allra flesta en positiv och viktig del av livet. Arbete ger en egen inkomst, gemenskap och utveckling. Arbetslösheten däremot innebär ofta en tragedi för den enskilde, och följden blir också en stor påfrestning på kommunens ekonomi och leder till krympande resurser till välfärden.

Kampen mot arbetslösheten är därför socialdemokratins viktigaste uppgift.

Vi har under flera år förespråkade stora insatser för fler i jobb i Tyresö. Det har avfärdats som onödigt. Jobben var på väg, sades det då. Nu visar det sig att det är precis tvärs om. Arbetslösheten stiger, så också i Tyresö. En orsak är tilltagande mis-match på arbetsmarknaden. Efterfrågan på utbildad arbetskraft ökar – men tillgången är till följd av bristande satsningar i utbildning svag. Därför behövs det fler insatser för utbildning.

Kommunen kan i den egna verksamheten minska behovet av försörjningsstöd genom att ge fler möjlighet att jobba så mycket som man önskar. Kommunen har beslutat att se över möjligheterna att öka antalet heltidstjänster – men ännu har inget hänt i praktiken. Redan 2012 fanns pengar avsatta till detta, så nu förväntar vi oss att beslutet som fattas äntligen verkställs.

Socialdemokraternas förslag:

18. De som vill gå upp till heltid ska erbjudas att göra det.

Resursjobb

Socialdemokraterna lägger även i år förslaget att Tyresö ska initiera resursjobb. Förslaget går i korthet ut på, att kommunen anställer alla som uppbär försörjningsstöd p g a arbetslöshet. Det kan handla om personer, som har ett hinder att utföra vissa arbetsuppgifter men är fullt kapabel att utföra andra. Anställningarna är heltid, tidsbegränsade på ett år, till kollektivavtalsenliga löner. Arbetsuppgifterna ska inte tränga ut ordinarie jobb, utan vara en kvalitetsförbättring utöver ordinarie verksamhet. Under det året har personerna fått en värdefull erfarenhet, som gör det enklare att få jobb på den ordinarie arbetsmarknaden. Vinsten är givetvis störst för den enskilde som vinner frihet i självförsörjning. Det kommer också att leda till minskad barnfattigdom och minskad belastning på socialförvaltningen.

Resursjobb har prövats framgångsrikt i Sigtuna. Där har nu projektet utvärderats, med fantastiska resultat. Man har mätt lönsamheten både för kommunen och för samhället (landstinget, försäkringskassan, arbetsförmedlingen, deltagarna själva och försäkringsgivarna). Utvärderingen visar att återbetalningstiden efter projektet för kommunen är två månader, och för samhället tre månader. Inga andra projekt för att bryta utanförskap som utvärderats har varit lika framgångsrika.

Eftersom majoriteten valt att inte räkna på förslaget utifrån Tyresös siffror, har vi i vårt alternativ utgått ifrån att resultatet och kostnaderna är jämförbart med Sigtuna på individnivå. I mars 2013 var det 90 personer i Tyresö som skulle kunna vara aktuella för resursjobb. Vi föreslår att resursjobben bedrivs i projektform, och initialt omfattar 45 personer. Avsikten är att permanenta projektet, gärna genom en social investeringsfond. Kostnaden första projektåret beräknas till 7 500 000 kronor, och intäkterna i form av minskat försörjningsstöd beräknas år 1 till 3 800 000 kronor.

Socialdemokraternas förslag:

19. Inför resursjobb i enlighet med motion från Socialdemokraterna. Finansieras initialt genom återbetalning av AFA-medel som sker 2013.

Sommarjobb åt alla ungdomar

Kommunen erbjuder våra ungdomar feriejobb under tre sommarveckor. Erbjudandet riktas till alla ungdomar i Tyresö, som under anställningstiden är 16 eller 17 år. Antalet platser har regelmässigt varit 150, fördelade på tre perioder om vardera tre veckor. Samtidigt har antalet sökande lika regelmässigt legat på ungefär det tredubbla, alltså ca 450.

Under 2013 minskades kommunen erbjudande om sommarjobb till högst 100 platser, vilket innebär att en tredjedel av sommarjobben har försvunnit. Genom den minskningen ligger Tyresö år 2013 i bottenligan bland länets kommuner, med fem sökande på varje plats. I topp ligger Nynäshamn, Sundbyberg och Södertälje där alla elever som söker får ett sommarjobb.

Socialdemokraterna har i sin vårmotion till riksdagen föreslagit, att ett stimulansbidrag ska utgå till de kommuner som erbjuder väsentligt bättre möjligheter till sommarjobb än genomsnittet bland svenska kommuner.

Tyresö skulle – om viljan finns – kunna tillgodose behovet av sommarjobb åt de ungdomar som söker, men hittills har den politiska viljan saknats.

Vi föreslog förra året en utökning av tillgängliga sommarjobb i Tyresö, så att alla ungdomar som vill ska få ett sommarjobb. Grundtanken är att dessa jobb är en viktig möjlighet att skaffa sig en första erfarenhet av arbete och helt i linje med tanken att upprätthålla en arbetslinje.

Det finns i andra kommuner goda exempel på hur en positiv samverkan mellan kommun och näringsliv resulterat i sommarjobb åt alla ungdomar som söker sommarjobb. Vi anser att Tyresö ska arbeta efter samma modell och i aktiv samverkan med Tyresö bostäder, Svenska kyrkan och privata arbetsgivare erbjuda alla våra ungdomar sommarjobb till 2014.

Utöver möjligheten att få sommarjobb tycker vi också att det är viktigt att ersättningen ligger på en rimlig avtalsenlig nivå, i likhet med flera jämförbara kommuner.

Socialdemokraternas förslag:

20. Alla ungdomar 16-17 år garanteras sommarjobb via kommunen sommaren 2014. För ändamålet utökas kommunens kostnader med 1 000 000 kronor.

21. Sommarjobben ska ersättas med kollektivavtalsmässiga löner. Kostnad: 500 000 kronor

Utbildning och jobb till unga arbetslösa

Ungdomsarbetslösheten i Sverige är mycket hög i ett internationellt perspektiv och har bitit sig fast runt 25 %. Även om antalet arbetslösa ungdomar är lägre i Tyresö än riket, så har antalet öppet arbetslösa ungdomar i Tyresö under det senaste året ökat med mer än en tredjedel.

Samtidigt har antalet ungdomar som saknar gymnasiekompetens ökat oroväckande under senare år. I genomsnitt lämnar ca 30 % av eleverna gymnasieskolan utan slutbetyg. Det finns alltså ett tydligt samband mellan utbildningsresultat och chans på arbetsmarknaden. Sveriges Kommuner och Landsting, SKL har i sin rapport "Födda 1981" konstaterat att en elev som fullföljer gymnasiet med låga eller medelgoda betyg har med ungefär dubbelt så stor sannolikhet jobb vid 24 års ålder som en person som hoppat av gymnasiet.

För att bryta utvecklingen har Socialdemokraterna föreslagit, att det införs utbildningskontrakt för unga arbetslösa som saknar gymnasieutbildning.

Syftet är att hjälpa unga till jobb och praktik, och att samtidigt betona det egna ansvaret för att göra sig anställningsbar genom gymnasiekompetens. Kontraktet vänder sig till den som är arbetssökande, under 25 år och inte har fullgjort gymnasiet. Den som är ung och söker jobb erbjuds:

- Jobb med avtalsenlig lön på halvtid och studier på halvtid.

- Praktik hos privata eller offentliga arbetsgivare samt studier på halvtid eller deltid.
- Utbildning på heltid, vid komvux, yrkesvux eller folkhögskola.
- Ett särskilt studiestöd eller förhöjt studiebidrag.

Utbildningskontraktet riktas till unga arbetslösa under 25 år och är en individuell mix av utbildning, deltidsarbete och praktik. Ersättning villkoras med att den unge fullföljer kontraktet som innebär att man slutför en gymnasieutbildning.

Vi ser också i Tyresö ett behov av satsning på de av våra gymnasieelever som lämnar skolan utan fullständiga betyg. C3L har en utomordentlig kompetens att kunna hantera detta och vi vill se en tydlig satsning på området med målet att nå alla som lämnat gymnasiet utan gymnasiekompetens.

Socialdemokraternas förslag:

- 22. C3L får i uppdrag att i samverkan med Tyresö gymnasium aktivt söka upp de ungdomar som lämnat gymnasiet utan slutbetyg för att med varje tidigare elev söka tänkbara alternativ för att kunna uppnå gymnasiekompetens.*

Minska barnfattigdomen

Klyftorna ökar – i Sverige och i Tyresö. Ökningen av antal personer, som är beroende av försörjningsstöd har ännu inte avtagit. Fortfarande är det alltför många som hamnar i ett bidragsberoende. En orsak är att staten valt att utförsäkra många av Tyresös medborgare ut ur socialförsäkringen. Till stor del är det ett resultat av, att arbetslösheten ännu är alltför hög. Delvis – och inte minst viktigt – är det ett resultat av den politik som de borgerliga partierna fört i Tyresö med höjda avgifter och taxor. Även om de höjda avgifter, som de borgerliga partierna infört de senaste åren, inte alltid behöver leda till ett bidragsberoende så ökar de fattigdomen. Barnfattigdom är också när barn tvingas välja bort aktiviteter för att de inte har råd.

Ungdomarnas egna (ferie)arbeten är naturligtvis en viktig möjlighet för att minska ekonomisk utsatthet. Det utgör därtill en viktig erfarenhet av arbete och är därför en central del i att upprätthålla en arbetslinje. Tyvärr är det föga förvånande, att de som har sämst ekonomiska förutsättningar också är de som har sämst nätverk när det gäller att skaffa sommarjobb. Därför är de, i större utsträckning än andra ungdomar, i behov av kommunala sommarjobb. Det saknas knappast nödvändiga arbetsuppgifter i kommunen – bara en politisk vilja att ge fler ungdomar sommarjobb.

Sänkta avgifter för barn och ungdomar

När Kulturskolan gjordes dyrare var det ett uttryckligt mål för de borgerliga partierna att efterfrågan skulle minska – d v s att vissa barn av ekonomiska skäl skulle avstå. 2012 rankades kommunen som landets 260:e bästa när det gäller Kulturskolan i en granskning som Lärarförbundet gjort, en ytterligare försämring mot 2011, då vi rankats på den marginellt mer hedrande plats 249 (av 290). Vi vet inte vilka konsekvenser som avgiftshöjningarna till Kulturskolan medfört. Hur påverkar avgiften till Tyresö Kulturskola elevernas val, och skulle en annan avgiftskonstruktion ge fler möjlighet att delta i verksamheten med sitt

förstahandsval? Detta vill vi ha ett utredningsuppdrag på. Vi motsatte oss också därför den avgiftshöjning som gjordes i år, då den ”indexuppräknades”. Eftersom jämförelsesiffran inte var från ifjol – då det för övrigt fanns beslut om att inte höja avgifterna – utan långt tidigare var detta inte en indexering utan en förtäckt avgiftshöjning.

Samma borgerliga partier höjde 2011 avgifterna till fritidsklubbarna från 50 till 500 kronor per termin. Konsekvenserna har blivit, att ungdomar har motats i dörren till fritidsklubbarna på skolloven då de inte betalt avgiften. Det leder sannolikt till fler nyckelbarn och för föräldrarna innebär det i många fall mindre möjligheter att arbeta – vilket ytterligare ökar fattigdomen i dessa familjer. Vi förespråkar en arbetslinje, som gör det lönsamt att arbeta och möjligt för barnen att delta i fritidsklubbar.

Vi förespråkar nu en avgiftsväxling. Vi vill minska barnfattigdomen och konstruerar kommunala taxor på det sättet. Vi vill prioritera barn- och ungdomsverksamheten och konstruerar avgifter utifrån det. Under avsnittet om besparingar visar vi hur höjda avgifter inom miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens och Kommunstyrelsens verksamhetsområden finansierar sänkta taxor inom ramen för Barn- och utbildnings-, Kultur och Fritids- samt Socialförvaltningens verksamheter.

Socialdemokraternas förslag:

23. Kommunfullmäktige river upp beslutet (KF 2011-04-14 - §49) om höjda taxor för fritidsklubbarna till en kostnad av 200 000 kronor.

24. Kultur- och Fritidsförvaltningen uppdras att utvärdera avgifterna till kulturskolan utifrån ett tillgänglighetsperspektiv i enlighet med Socialdemokraternas budgetalternativ.

Stoppa utförsäkringarna

Det är inte kommunen som beslutar om utförsäkringarna – det är den Moderatledda regeringen. Likväl är det våra medborgare i Tyresö som drabbas. Dels direkt genom att som berörd blir beroende av andra behovsprövade bidrag. Dels indirekt som kommunmedborgare genom att resurserna till exempelvis skola och förskola minskas när kostnaderna för försörjningsstödet ökar. Kostnaderna för försörjningsstödet på grund av utförsäkringar rör sig i år om ca 4,5 miljoner kronor – utan att staten kompenserat med en krona. Det är lätt att spara när någon annan får bära kostnaden.

Kommunen bör nu hävda finansieringsprincipen och kräva att Riksdag och regering beslutar att tilldela kommunerna kompensation för de ökade kostnaderna till följd av utförsäkringar.

Socialdemokraternas förslag:

25. Tyresö kommun framför till regeringen som sin mening att regelverket för sjukförsäkringen måste ändras så att utförsäkringarna stoppas. I den mån regeringen inte tar intryck av detta – bör kommunen hävda kompensation för ökande kostnader för försörjningsstödet.

Stoppa utvecklingen där alltfler far illa

Tyresö ska vara en välfärdskommun som bygger på sammanhållning. Alla ska bidra och alla ska få ta del. Vi socialdemokrater är övertygade om att det ger bäst förutsättningar för alla människor att växa och förverkliga sina livsdrömmar.

Vi behöver också ta ett gemensamt ansvar när något gått snett. Nästan all brottslighet börjar i ungdomsåren. För en liten grupp är detta inledningen till långvarig och allvarlig kriminalitet. Det är vår övertygelse att fler av dessa ungdomar kan fångas upp, inte minst för att bryta rekryteringen till den organiserade brottsligheten. Den egna familjen är naturligtvis avgörande men höga krav ska också ställas på samhället. Ur ojämlikhet, otrygghet och missbruk föds kriminalitet. Minskad segregation, förebyggande arbete, missbrukarvård, bekämpa våld i nära relationer, sociala investeringar och ett arbete med frivilligorganisationer är därför viktiga.

I budgetförslaget skriver majoriteten att de tillfört 2 miljoner kronor ”för att utöka resurserna för utsatta barn”. Det är välkommet. Problemet är bara att man samtidigt har lagt ett besparingskrav, som är lika stort som för alla andra nämnder. Samt beslutat om annan utökad verksamhet (ett samordningsprojekt under kommundirektören) där insatser krävs från förvaltningen utan att medel tillförts. Totalt i budgeten med kostnadsökningar, utökade krav, och löneökningar så innebär det att man återigen måste spara pengar. Det kommer att drabba utsatta barn.

Under ett antal år har den borgliga majoriteten successivt underbudgeterat Socialnämndens budget. Det allmänna besparingskravet har varierat årligen runt 0,5-1 %. Behovet av försörjningsstöd ökade kraftigt 2009 till följd av regeringens nya utförsäkringsregler. Kostnaderna ökade med 12 miljoner kronor, men kompensationen till socialförvaltningen stannade vid 3 miljoner kronor. Nya viktiga projekt initieras, t ex för våldsutsatta familjer, som kräver betydligt mer uppföljning av socialsekreterare, vilket inte kompenseras med ytterligare medel.. Därtill följer naturligt en ökning av jourhemsplaceringar, där kostnaderna nu skenar. Utöver detta har lagkraven skärpts på både mottagningsenheten och familjehemsenheten, vilket ytterligare ökar behovet av personal.

År efter år har individ- och familjeomsorgen tvingats fokusera på besparingar istället för utveckling av verksamheten.

Ett tydligt exempel är mobila teamet. De arbetar enbart med elever i grundskolan, men skulle kunna arbeta även med yngre barn. Man vet ofta redan i förskolan vilka barn som annars kommer att behöva större insatser i skolan. Mobila teamet har minskat istället för att utöka verksamheten, trots att de når fantastiska resultat. Barnen som får hjälp därifrån kommer inte tillbaka till socialtjänsten; Man vet att insatser för att klara skolan är oerhört viktigt för hur man klarar sig längre fram. Att klara skolan är viktigare än alla andra faktorer för socialt eller ekonomiskt utsatta familjer, när man utvärderar människors möjligheter till egen framtida försörjning.

Flera rapporter visar hur den psykiska hälsan hos barn och ungdomar kontinuerligt försämras år efter år i Stockholms regionen och Tyresö kommun är inget undantag. Antalet barn och unga som söker till Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) har varit rekordhögt de senaste åren. Användningen av antidepressiva läkemedel hos personer under 18 i Tyresö är särskilt vanlig bland unga flickor. Orsaken till den ökande ohälsan hos barn och unga varierar, men en faktor är ofta familjesituationen. Med den situation, som råder på socialkontoret idag finns inte

möjligheter att hjälpa ens de akuta barnärendena inom lagens tidskrav. Ärenden som inte är akuta, exempelvis att hjälpa barn till missbrukare görs i allt mindre omfattning.

Förebyggande verksamhet är oerhört viktigt, men tyvärr det som prioriterats ner när besparingskraven kommer. Viktiga funktioner som försvunnit är; uppsökeriverksamheten, Stegets verksamhet, en del av mobila teamet, psykolog, verksamhetsutvecklare, stöd till unga brottsoffer och elektronikåtervinningen i sin nuvarande form. Just elektronikåtervinningen är ett skräckexempel på besparing, då besparingen är 300 000 kronor, samtidigt som verksamheten fått ut i snitt 4 personer per år i egen försörjning. Samhällsvinsten har alltså varit överlägsen.

Vi vill nu att socialförvaltningen åter ska satsa på förebyggande verksamhet. I det korta loppet kan det vara en kostnad, men inte alltid. I det medellånga och långa perspektivet innebär förebyggande verksamhet enorma besparingar för kommunen och samhället. Det handlar om tidiga insatser, exempelvis familjebehandlare för att bl.a. minska kostnaderna för jourhem. Detta är ett krav i lagen, som inte efterlevs idag. Detta gäller också uppsökande verksamhet. Det kan handla om att utöka antalet socialsekreterare för att också här följa lagen (det sker bara i hälften av ärendena). Det kan handla om utökning av mobila teamet, antalet socialsekreterare eller andra tjänster.

Vi vill att socialförvaltningen utreder vilka insatser som får den största effekten när det gäller barn och ungdomar i riskzonen. Till verksamheten avsätts ytterligare 3 000 000 kronor, vilket kan motsvara 6-7 tjänster eller annat.

Socialdemokraternas förslag:

26. Individ- och familjeomsorgens budget förstärks med 3 000 000 kronor.

Äldreomsorgen

Kvaliteten i äldreomsorgen ska höjas samtidigt som vi möter ökade behov av vård, omsorg och personal. Den grundläggande kvaliteten ska vara så hög att de äldre inte blir beroende av att köpa tilläggstjänster eller av att deras anhöriga måste gå ner i arbetstid för att hjälpa sina föräldrar.

Vi är oroade över kvaliteten i Tyresös äldreomsorg. Efter att under många år ha haft bra kvalitet där det rått i stort sett politisk konsensus om inriktningen har den nya politiska ledningen nu valt en linje som riskerar kvaliteten.

I Socialstyrelsens och SKLs jämförelse rankas Tyresö, när det gäller några kriterier bland de 25 % som har sämst värden. Detta gäller till exempel hemtjänsten i sin helhet och väntetider till särskilt boende.

I alliansens budgetförslag kvarstår de höga avgifterna för omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning. Det finns äldre, som av ekonomiska skäl kommer att behöva avstå omsorg, trygghetslarm eller det sista egna ekonomiska utrymmet. Och det finns fortfarande personer med psykiska funktionsnedsättningar, som väljer bort klientombud.

Budgetförslaget innebär att den ideologiskt betingade privatiseringen av väl fungerande äldre- och handikappomsorg fortsätter och görs till princip för kommunen. Mer av förvaltningens tid

kommer att användas till att förbereda utförsäljningar – mindre åt att värna och utveckla kvalitet.

För att öka tryggheten för äldre och deras anhöriga föreslår vi att kommunen inrättar ett telefonnummer som bemannas dygnet runt. Dit den äldre kan ringa för att få akut hemtjänst insatt i avvaktan på att en biståndshandläggare kan göra ett hembesök. Detta gäller främst helger då det inte går att få kontakt med biståndsenheten. Den ökade kostnaden bedöms som låg, och består i princip i informationsinsatser.

Vi stoppar avgiftschocken

De borgerliga partiernas beslut att genomföra en kraftig höjning av taxorna för äldre- och handikappomsorgen har drabbat pensionärer som haft vanliga inkomster med uppemot 1000 kronor mer i månaden. Kostnaderna riskerar innebära att fler väljer bort trygghetslarm och förebyggande omsorg – vilket ökar behovet av tidigare platser på särskilda boenden till kraftigt ökande kostnader. Även när det gäller omsorgen om personer med funktionsnedsättning har avgiftshöjningen inneburit att personer valt bort viktiga insatser, ett sådant exempel är klientsombudsstödet

Resursförstärkning äldreomsorgen

Vi blir allt fler äldre i Sverige och i Tyresö. Därför kommer kostnaderna att öka. Vägvalet är om vi ska vara beredda att finansiera det eller om vi ska försöka konstruera insatser (exempelvis avgiftshöjningar) som gör att färre efterfrågar omsorgen. På sikt kommer det krävas ökade resurser till omsorgen. Den goda nationella ekonomi som byggts upp till följd av 90-talets besparingar behöver nu delvis användas till att stärka kvaliteten i äldreomsorgen.

I avvaktan på det går det dock att göra mycket lokalt. Genom vårt besparingsprogram frigör vi resurser som vi vill använda för att upprätthålla kvaliteten i äldreomsorgen. Vårt förslag möjliggör att förstärka kvaliteten i äldreomsorgen, genom att avvisa tvångsmässiga privatiseringar frigör vi resurser som vi vill använda bättre.

Under 2012 och 2013 har äldreomsorgen haft ett samprojekt med Handen geriatriken. Vi vill fortsätta detta samarbete för att säkerställa äldres och multisjukas möjligheter till trygg vård i hemmet. Vi räknar med en kostnad på 1 500 000 kronor.

Socialdemokraternas förslag:

- 27. Kommunfullmäktiges beslut om höjda taxor inom omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättningar från april 2011 upphävs, till en kostnad av 1 000 000 kronor.*
- 28. Socialnämndens budget förstärks för kvalitetshöjande insatser inom äldreomsorgen. Kostnad 1 500 000 kronor.*

En satsning på kultur i Tyresö

Vi socialdemokrater vill utforma och driva en kultur- och fritidspolitik för nuvarande och kommande generationer, med ett tydligt jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv.

Många ideella organisationer, som är en del av det civila samhället bidrar på ett effektivt och förebyggande sätt mot segregering och utanförskap. Detta uppskattas och måste uppmuntras av kommunen, främst genom att stödja verksamheterna ekonomiskt. Många föreningar grundar sig på föräldrar som hjälper till på sin fritid, och möjligheten för dessa föreningar att binda upp sig i projekt kan ha en direkt motverkande effekt.

Brännpunkten tar emot barn och ungdomar med t ex läs- och skrivsvårigheter, övervikt, fetma, neuropsykiatrisk diagnos, familjesvårigheter, sociala svårigheter, nedstämda, emotionella svårigheter, självdestruktivitet, nyanlända flyktingungdomar, funktionshinder, föreningsovana, ekonomiskt svaga, utanförskap samt deras föräldrar. En del av dessa barn och ungdomar har redan hamnat mellan stolarna och med hjälp av Brännpunkten kan de lära sig härbergöra sin ångest och frustationer samt stärka sin egen självkänsla, och uppnå större välbefinnande. Vi är angelägna om att deras verksamhet finns kvar och avsätter 250 000 kronor.

Vi har tidigare argumenterat för att biblioteket i Tyresö centrum ska vara öppet när medborgarna har tid att använda sig av bibliotekets tjänster.

Genom olika beslut har förutsättningarna för föreningslivet försämrats de senaste åren, exempelvis kan nämnas att under 2012 fattades beslutet att öka hyrorna för lokaler. Särskilt pensionärsorganisationerna har drabbats av detta. Bidragen till studieförbunden har urholkats, och föreningsrådets verksamhet har inte kunnat uvecklats beroende på alltför svagt stöd

Socialdemokraternas förslag:

29. *Utökade öppettider på biblioteket i Tyresö centrum. Kostnad: 250 000 kronor.*

30. *Förstärkt aktivitetsstöd till föreningar, studieförbunden och föreningsrådet. Kostnad: 300 000 kronor.*

31. *Aktivitetsstöd till Brännpunkten. Kostnad 250 000 kronor*

Övriga beslut

Mycket av kommunens arbete påverkas till stor del av andra aktörer. Vi anser därför att Kommunfullmäktige bör ge Kommunstyrelsen följande uppdrag för att underlätta arbetet med omsorg, trygghet och fungerande kommunikationer.

Socialdemokraternas förslag

32. *Kommunfullmäktige bör ge Kommunstyrelsen i uppdrag att i samverkan med Stockholms läns landsting verka för att en närakut etableras i Tyresö.*

33. *Kommunfullmäktige bör ge Kommunstyrelsen i uppdrag att i samverkan med Polisstyrelsen verka för att polisstationen får ökat öppethållande.*

34. Kommunfullmäktige bör ge Kommunstyrelsen i uppdrag att i samverkan med SL verka för att kommunikationerna mellan Östra Tyresö och Tyresö gymnasium förbättras

Ekonomisk redovisning

Besparingar

(budgetsammanställning – förändring jämfört med befintligt förslag)

För att finansiera de förstärkningar, som vi anser nödvändiga för att höja kunskapsnivån, värna en omsorg för alla och minska barnfattigdomen har vi genomlyst verksamheten. Vi har kritiskt granskat verksamheten med mål att skapa en effektiv och fokuserad verksamhet.

Socialdemokraternas förslag:

35. Att förslaget till besparingar/intäktshöjningar/effektivitetshöjningar nedan om 33 700 000 antas av fullmäktige.

- Vårdnadsbidrag avskaffas. Bidraget minskar jämställdhet och integration. Det motverkar arbetslinjen samtidigt som föräldraförsäkringen går att använda flexibelt för dem som vill vara hemma under barnets första år. Resurserna från vårdnadsbidraget, och mer därtill, använder vi för att förstärka kvaliteten i förskolan. Beräknad besparing uppgår till 1 200 000 kronor.
- Vindkraftverk. Då de prognoser och bedömningar som gjorts påvisar en stor besparingspotential, föreslår vi att kommunen i samverkan med Tyresö Bostäder investerar i ytterligare ett vindkraftverk. Det är i högsta grad rimligt då ett kraftverk endast täcker 22 % av energibehovet. Förstärkning: 1 800 000 kronor.
- Lokalkostnader för kommunens centrala administration minskas. Jämfört med övriga Södertörnskommuner har Tyresö höga lokalkostnader för sin centrala förvaltning. Vi har tidigare uppmärksammat detta och vissa små insatser har då gjorts. Vi anser att det finns mycket mer att göra, exempelvis säga upp de lokaler kommunen hyr i Masten, då kommunen har andra tomma lokaler. Beräknad besparing är drygt 2 000 000 kronor. Dessutom anser vi att kommunhusets ytor är för dåligt nyttjade. Här finns stora möjligheter att effektivisera, och bedömningen är att det är fullt möjligt att lämna ett våningsplan. Det sparar lika mycket som Masten. Total besparing: 4 000 000 kronor.
- Hyressättning/Nyetablelingsstöd. Sedan det nya hyressättningssystemet införts har kostnaderna för kommunen skenat. Vi väljer att återgå till det gamla systemet för hyressättning vilket drastiskt minskar kostnaderna för den verksamhet som har fått de högsta kostnaderna. Därmed minskar behovet av det så kallade nyetablelingsstöd, som kommunen tvingats införa för att undvika de värsta effekterna. De resurser som tillförts skolor och förskolor för att kompensera negativa effekter av hyressättningssystemet fortsätter att tilldelas ut till skolorna – men inte utifrån fiktiva hyreskostnader utan utifrån behov. Sammantaget innebär det att vi minskar nyetablelingsstödet med 4 500 000 (ren besparing) samt att vi minskar hyresersättningen i skolpengen med netto 5 400 000. Samma summa ökar vi sedan skolpengen med – utifrån normala resursfördelningsmodeller och för att minska barngruppernas storlek.

- Upphandlingen förbättras och samordnas. Sedan tidigare har en utredning visat på möjliga besparingar om uppemot 25 miljoner kronor för Tyresö om denna samordnas med övriga Södertörnskommuner. Efter långsiktigt arbete från vår sida har nu ett initiativ för samordnad upphandling mellan tre av kommunerna kommit till. Det är bra och möjliggör besparingar som vi nu räknar tillgodo i vårt budgetalternativ. Därtill vill vi genom ett sanktionssystem öka efterlevnaden i upphandling vilket ytterligare ökar möjligheterna till ekonomiska vinster. I en försiktig bedömning räknar vi med en möjlig besparing om 3 000 000 kronor.
- Informationsverksamheten minskas. Kommunen har under de senaste åren kraftigt ökat sin informationsverksamhet. Vi anser att de av kommunen betalda annonsbilagorna är tveksamma. Vi vill minska den verksamheten med 500 000 kronor.
- Minskade förvaltningsgemensamma kostnader. Som vi tidigare redovisat tror vi att det finns ett utrymme att slimma och spara i de centrala verksamheterna. Tidigare har förvaltningar redovisat de förvaltningsgemensamma kostnaderna. Nu är det i stället inkluderat i de olika anslagsområdena. För att frigöra mer resurser för verksamhetens kärna är vi övertygad om att det går att minska de gemensamma förvaltningskostnaderna. Sparbeting 2 000 000 kronor.
- Minskad ledningsfunktion. För en kommun av Tyresös storlek anser vi att ledningsgruppen borde kunna minskas. Vi anser också att det kan finnas en fara i att både ha centrala strateger och ansvariga enhetschefer, då detta kan leda till ett otydligt ledarskap och dubbla beslutsvägar. Besparing 3 000 000 kronor.
- Anslaget till kommunledning/kommundirektörens förfogande minskas. Vi ser ett behov av ett utrymme för att möta oförutsedda kostnader. Samtidigt är vår erfarenhet av tidigare användning att det inte är så detta anslag används. Snarare handlar det om projekt som inte behandlas i den traditionella budgeten. Mer av dessa verksamheter bör dock behandlas där. En mindre summa bör dock kvarstå för att ha en beredskap för oförutsedda utgifter. Besparing 500 000 kronor.
- Höjda avgifter inom kommunstyrelseförvaltningens samt Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens verksamheter. De verksamheter som här är avgiftsbelagda bör i princip vara finansierade via egenavgifter. Vi föreslår som en del av en avgiftsväxling ett steg åt det hållet. Principen om självfinansiering bör också gälla verksamheter som alkoholtillsyn. Idag är bygglovshanteringen finansierad till 50 % med skattemedel, Mät och kart 35 % självfinansierad och Plan 33 %. All den verksamheten går inte att fördela, då det också handlar om central kommunal verksamhet och myndighetsutövning. Det pågår ett arbete med riktpriislista på SKL, men det hindrar inte att kommunen har en

tillämpning vi ökar självfinansieringsgraden. I ett första steg föreslår vi en intäktsförstärkning på 4 300 000 kronor.

- Ändrad konkurrenspolicy. Vi föreslår i detta budgetalternativ en alternativ policy för konkurrensutsättning. Den borgerliga majoriteten förespråkar en massiv privatisering. Vi vill pröva konkurrensutsättning i de fall där det kan antas öka mångfalden och kvaliteten för brukarna. Vår policy kommer att föranleda färre konkurrensutsättningar än Moderaternas variant. Bara i majoritetens budgetförslag initieras ett flertal utredningar om ideologiskt drivna utredningar om konkurrensutsättningar. Dessa är inte gratis. Det innebär att vi i vårt budgetalternativ inte behöver lägga samma summa pengar på annonsering, upphandlingsverksamhet, förvaltningens arbete med kravspecifikationer samt verksamheternas omställningskostnader. Vi tror också att möjlighet att lägga egen regi anbud ökar besparingen ytterligare. Besparing 1 000 000 kronor.
- Ökad sponsring. Vi tror att det finns utrymme att utan att kvaliteten och integriteten i den kommunala verksamheten hotas öka sponsring av exempelvis park och fritidsverksamheterna. Ökad intäkt 500 000 kronor
- En effekt av de satsningar som görs inom förebyggande verksamhet är ett kraftigt minskat behov av försörjningsstöd. Besparing på 2 000 000 kronor.
- Till detta kommer ytterligare åtgärder som vi anser föreslår ska genomföras men där vi har haft svårare att kvantifiera de möjliga sparbetingen. Fortsatt arbete att effektivisera löne- och fakturahanteringen och vårt förslag om sänkta taxor som också minskar behovet av försörjningsstöd och platser på särskilda boenden.

Sammanställning

Nedan redovisar vi våra förslag till budgetändringar i förhållande till majoritetens förslag.

Reformer

Sociodemografiskt tillägg	-1 000 000
Läsläsningshjälp/förstärkt fritids	-2 000 000
Höjd generell elevpeng/förskolepeng	-9 900 000
Minska småbarnsgrupper, dubbla pedagoger i tidiga skolår, mindre skolklasser	-7 000 000
Fler behöriga lärare	-2 000 000
Återställd avgift inom äldreomsorg	-1 000 000
Kvalitetssatsningar äldreomsorg	-1 500 000
Sänkta avgifter fritidsklubbar	-200 000
Sommarjobb	-1 500 000
Individ- och Familjeomsorg, förebyggande	-3 000 000
Förenings/aktivitetsstöd	-300 000
Bibliotekets öppettider	-250 000
Brännpunkten	-250 000
Total	-29 900 000

Besparingar

Avskaffat vårdnadsbidrag	1 200 000
Vindkraftverk	1 800 000
Minskade lokalkostnader, central förvaltning	4 000 000
Ändrat hyressättningsystem i skola/förskola	5 400 000
Inget nyetableringsstöd i hyressystemet	4 500 000
Samordnad upphandling	3 000 000
Minskad informationsbudget	500 000
Besparingar central förvaltning	2 000 000
Minskad ledningsgrupp	3 000 000
Kommundirektörens förfogande	500 000
Höjda avgifter MSU	4 300 000
Konkurrenspolicy, egen regi anbud	1 000 000
Ökad sponsring	500 000
Försörjningsstöd, minskat behov	2 000 000
Total	33 700 000

Mål per verksamhetsområde

Verksamhetsområde nr 1 – Plan och exploatering

Vi instämmer i målet att ett samrådsförslag till översiktsplan har tagits fram under 2014 i enlighet med Socialdemokraternas vision för 2030. Vi vill dock tillföra följande mål för perioden.

- Mål: Kommunen bidrar till mångfald på bostadsmarknaden genom att i nytillkommande bostadsbyggande finns vardera minst 30 % hyresrätter och bostadsrätter/äganderätter
- Mål: En handlingsplan är initierad med syfte att kartlägga och öka allmänhetens tillgång till strand och vatten
- Mål: Kommunens markreserv i centrumnära områden har ökat vilket förbättrar kommunens beredskap och handlingsutrymme för att vid behov kunna förvärva fastigheter.
- Mål: I alla exploateringsavtal avseende byggnationer av flerfamiljshus i två våningsplan eller fler ställs krav på hiss i synnerhet för bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Verksamhetsområde nr 2 – Väghållning och park

Vi instämmer i målen, men vill tillföra för 2014:

- Mål: Den del som berör väghållning har gjorts till resultatenheter inom samhällsbyggnadsförvaltningen.
- Mål: Promenadstråken i kommunen har fått ett betydande tillskott av parksoffor.

Vi instämmer i målet 2.2 att Tyresö ska vara bland de tio trafiksäkraste kommunerna i landet, men att det flyttas till verksamhetsområde 3.

Verksamhetsområde nr 3 – Miljö, trafik och övrigt

Vi vill tillföra

- Mål 2014: Tyresö Kommun är en Fairtrade-kommun
- Mål 2015: Kollektivtrafiken mellan Tyresö olika kommundelar förbättras.
- Mål 2016: Fosforutsläppen från enskilda avlopp har minskat.

Verksamhetsområde nr 4 – Vatten och avlopp

Vi instämmer i målen.

Verksamhetsområde nr 5 - Renhållning

Vi instämmer i de uppsatta målen. Vi vill dock tillägga:

Mål_ Åtgärder har vidtagits för att minimera störningen från masshanteringsanläggningen i Hanviken

Verksamhetsområde nr 6 – Bygglövsverksamhet

Vi vill lägga till:

- Mål: Verksamheten har under perioden uppnått i princip full avgiftsfinansiering i den del som kan avgiftsfinansieras

Verksamhetsområde nr 7 – Förskola och pedagogisk omsorg

Målet att öka antalet pedagoger med högskoleutbildning ställer vi oss bakom. Vi anser dock att ambitionsnivån kunde vara högre. Personaltätheten på förskolan är fortsatt låg, varför vi också för 2014 föreslår nedanstående målformulering:

- Mål: Tyresö Kommun har antagit riktlinjer för rekommenderat maximalt antal barn/förskolegrupp och inlett arbetet för att uppnå dessa rekommendationer.
- Mål: All personal inom förskola/pedagogisk omsorg har adekvat utbildning för arbete med barn.
- Mål: Tyresö Kommun erbjuder barnomsorg på kvälls- och nattid för barn till föräldrar som behöver det för att kunna förvärvsarbeta.

Verksamhetsområde nr 8 – Grundskola

Vi ställer oss bakom de mål, som tagits upp i alliansens kommunplan. Vi anser dock att för att höja kunskapsnivån för våra elever, så erfordras fler uppställda mål. Vi föreslår för 2014:

- Mål: Varje elev i de tidiga årskurserna erbjuds individuellt stöd för att uppnå bra läs-, skriv- och räknekunskaper genom ökad lärtid
- Mål: Alla elever erbjuds kompensatoriska insatser, som exempelvis läxläsningshjälp och sommarskola, för att öka möjligheterna till att nå målen
- Mål: Mål: 95% eller fler av eleverna som slutar i årskurs nio 2014 är behörig till något av gymnasieskolans nationella program.

Verksamhetsområde nr 9 – Fritidsgårdar

Vi kan inte ställa oss bakom målet att minst en fritidsgård/fritidsklubb eller träffpunkt drivs i annan regi. Däremot tillför vi för perioden målet:

- Mål: Tillgång till fritidsgårdsverksamhet i Tyresö alla kommundelar är tillfredsställande

Verksamhetsområde nr 10 – Gymnasium

- Mål: Beslut om Tyresö gymnasiums framtid är klart 2013.
- Mål: Insatser för att öka jämställd rekrytering till program med sned sammansättning genomförs

- Alla elever i gymnasiesärskolan som kan och vill har fått arbete/arbetspraktik

Verksamhetsområde nr 11 – Vuxenutbildning

De mål som formulerats är ett minimum. Vi önskar poängtera vikten av gymnasiekompetens och tillför därför målet:

- Mål: Samtliga av de studerande som slutfört grundläggande och gymnasiala kurser når gymnasiekompetens.

Verksamhetsområde nr 12 – Arbetscentrum

Vi ställer oss bakom målen. Men med den stigande arbetslösheten bland ungdomar krävs mer:

- Mål: Ungdomsarbetslösheten uppgår till maximalt 3 %

Verksamhetsområde nr 13 – Bibliotek, kultur och fritid

Vi ställer oss bakom målen. Vi vill tillföra:

- Tillgången till kommunens bibliotek förbättras genom ökade öppettider

Verksamhetsområde nr 14 – Individ- och familjeomsorg

Vi vill tillföra följande mål:

- Mål: Kommunen har tagit fram en plan för att kraftigt minska antalet fattiga barn i Tyresö.
- Mål: Inga barn vräks i Tyresö
- Mål: Droganvändningen bland ungdomar minskar

Verksamhetsområde nr 15 – Äldreomsorg

Att bara uttrycka ett nöjd kundindex anser vi vara en mycket låg ambition. Våra mål för perioden är:

- Mål: Platser i särskilt boende tillförs som motsvarar behovet
- Mål: Ingen tvingas avstå från tjänster p g a för hög kostnad
- Mål: Ökningen av behovet av särskilt boende har hejdat genom att mer service, tekniska hjälpmedel och omsorg erbjuds i hemmet
- Mål: Vid ny upphandling av omsorgsverksamhet ska egen regionbud lämnas.

Verksamhetsområde nr 16 – Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Vi står bakom målen och för till ytterligare:

Mål: Alla som behöver klientombud erhåller det kostnadsfritt

Verksamhetsområde nr 17 – Gemensam verksamhet

Vi ställer oss i huvudsak bakom de mål som ställts upp för kommungemensamt. Men vill framföra följande:

- Näringsliv: Förändrat mål: Sociala företag ska uppmuntras och ges det stöd som behövs.
- Attraktiv arbetsgivare: Mål: För att möjliggöra var och ens möjlighet till utveckling i sitt arbete utarbetas tydliga lönesystem med individuell lönesättning och som motverkar diskriminering och godtycklighet.
- Mål: Heltid ska erbjudas till de som önskar
- Mål: Kommunen erbjuder goda arbetsvillkor i en kreativ och positiv arbetsmiljö, som präglas av lyhördhet och öppenhet.

Verksamhetsområde nr 18 – Kommunalförbund m m

Vi ställer oss bakom målet.

Verksamhetsområde nr 19 – Politisk verksamhet

Vi ställer oss bakom målet.

Investeringsprogram och upplåning

Vi ställer oss i huvudsak bakom den föreslagna investeringsplaneringen för perioden 2014-2016. Emellertid är vi oroad över att lånebehoven fortsätter att öka. I den föreslagna kommunplanens investeringsbilaga framgår inte kostnaden för vart och ett av objekten, varför det i nuläget inte är möjligt för oss i oppositionen med den tid som vi fått till vårt förfogande att göra de eventuella nödvändiga prioriteringar som kan göras.

Vi har en högre ambition när det gäller miljövänlig energianvändning än alliansen. Vi föreslår vi att kommunen i samverkan med Tyresö Bostäder investerar i ytterligare ett vindkraftverk väl medvetna om att det är en ökad, men nödvändig, framtidsinvestering.

I kommunen ska kommunfullmäktige inom kort ta ställning till en ny investeringsprocess. Den är ett första steg till att strukturera upp arbetet kring kommande investeringar och underhållsarbeten.

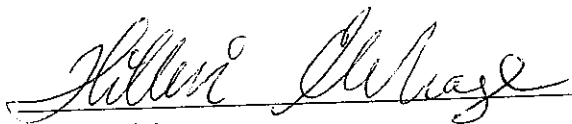
Datum 2013-05-28
 Tid 18:30–19.25
 Plats Sammanträdesrummet Bollmora, kommunhuset

Beslutande Se närvarolista

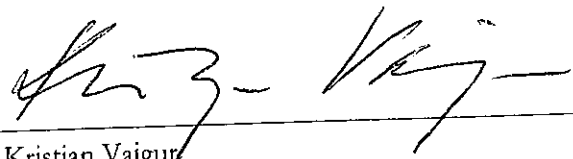
Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
 och tid Kansliet 2013-05-29

Paragrafer 89, 91 - 98

Sekreterare
 Hillevi Elvhage

Ordförande
 Fredrik Saweståhl

Justerande
 Kristjan Vaigun

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ Kommunstyrelsen
 Sammanträdesdatum 2013-05-28
 Datum då anslaget sätts upp 2013-05-30
 Datum då anslaget tas ned 2013-06-21
 Förvaringsplats för protokollet Kansli arkiv plan 6

Underskrift
 Hillevi Elvhage

	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M)
Mats Larsson (FP)
Anita Mattsson (S)
Anki Svensson (M)
Andreas Jonsson (M)
Dick Bengtson (M)
Mathilda Lundh (M)
Margareta Ternstedt (FP), ersättare för Mats Lindblom
Anna Lund (KD), ersättare för Leif Kennerberg
Susann Ronström (S)
Kristjan Vaigur (S)
Jerry Svensson (S)
Marie Åkesdotter (MP)

Ersättare

Christer Flodfält (M)
Martin Johem (M)
Peter Odelvall (M)
Christina Melzén (FP)
Ulrica Riis-Pedersen (C)
Marita Bertilsson (S)
Lennart Jönsson (S)
Peter Bylund (MP)
Elisabet Hedlund (V)

Övriga

Bo Renman, Kommundirektör, Kommundirektörens stab
Dan Näsman, Ekonomichef, Kommundirektörens stab
Åke Skoglund, Förvaltningschef, Samhällsbyggnadsförvaltningen
Kerstin Hedén, HR-chef, Kommundirektörens stab
Sara Kopparberg, Planchef, Samhällsbyggnadsförvaltningen
Bertil Eriksson, Enhetschef VA och renhållning, Samhällsbyggnadsförvaltningen
Anders Elfving, Budgetchef, Kommundirektörens stab

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Karin Hassler, Kommunikationschef, Kommundirektörens stab
Maj Ingels Fagerlund, Säkerhetschef, Projekt Medborgarfokus
Anders Lind, Mark- och exploateringschef, Samhällsbyggnadsförvaltningen
Catarina Stavenberg, Kvalitetschef
Jenny Linné, Exploateringsingenjör
Sigbrith Martinsson, Chef ekonomiavdelningen
Robert Skölin, Politisk sekreterare
Hillevi Elvhage, Kommunsekreterare, Konsult- och servicekontoret

Frånvarande

Lotta Stjernfeldt (M)
Mats Lindblom (FP)
Leif Kennerberg (KD)
Marie Linder (S)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------